

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vetus Testamentum - Cod. St. Peter perg. 88 - 91

Vetus Testamentum - St. Peter perg. 91

[S.l.], [14. Jh.]

I, II Machabeorum

[urn:nbn:de:bsz:31-28488](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-28488)

inabit eos dies ueniens die
dn̄s exercituum: que nō relin
quet eis radicem et gmen. **Q**
dretur uobis timorib; nom̄
meū sol iusticie: et sanitas in
pennis eius. **E**t egrediemini.
et salietis sicut uituli de ar
mento: et calcabitis impios
cū fuerint cinis sub planta
pedum urōy. in die qua ego
facio; dicit dn̄s exercituum.
Menitote legem moysi serui
mei: quā mandauit ei in ho
reb ad omne isrl̄ p̄cepta et iu
dicia. **E**cce ego mittam uob̄
hellam p̄pham. anteq̄m ue
niat dies dn̄i magnus et hor
ribilis: et cōuertet cor pa
trum ad filios. et cor filioy
ad patres eoy; ne forte ue
niam. et pcutiam tram ana
themate. **F**init malachias
p̄pha. incip̄ p̄facō lib̄ machaboy.

Machaboy libri
duo p̄notant
p̄lia in̄ hebreo
rum duces. gen
temq; p̄sacum pugnā quo
q; sabbatoy et nobiles ma
chabei ducis triumphos. ex
cuius nomine et libri idem
sunt nuncupati. **H**ec quoq;

historia continet etiā inclita
illa gesta machaboy fratru.
qui sub antiocho pro sacris
legib; dira torm̄ta perpessi
sunt. quos māc̄ p̄ia cum di
uersis supplicis urgerent
nō solum nō fleuit. sed gau
dens hortabat̄ ad gl̄am pas
sionis. **E**xpl̄cit p̄facō. **I**
ncipit lib̄ machaboy p̄mus.

P factū ē.
Postquā
p̄cussit a
lexander
philippi
macedo.
qui p̄m̄

regnauit in greciā. egressus
de terra cethim. darium re
gem p̄sacum et medoy: cō
stituit p̄lia multa. et omniū
obtinuit munitiones. et i
terfecit reges tre; et p̄transi
it usq; ad fines terre. et acce
pit spolia multitudis gen
tium: et siluic̄tra in d̄spec
tu eius. **E**t congregauit uir
tutē exercitui fortē nimis.
et exaltatus est. et eleuati
cor eius; et obtinuit regnū
et tyrannos: et facti sunt
illi in tributū. **E**t post hec

Machaboy libri
duo p̄notant
p̄lia in̄ hebreo
rum duces. gen
temq; p̄sacum pugnā quo
q; sabbatoy et nobiles ma
chabei ducis triumphos. ex
cuius nomine et libri idem
sunt nuncupati. **H**ec quoq;

Decidit in lectū: et cognouit
quia moreret. **E**t uocauit
pueros suos nobiles. qui se
cum erant nutriti a iuuen
tute sua: et diuisit illis reg
nū suū cū adhuc uiuere. **E**t
regnauit alexander ānis du
odecim: et mortuus est. **E**t
obtinuerūt pueri eius reg
nū unusquisq; in loco suo:
et imposuerūt sibi om̄s dia
demata post mortē eius. **E**t fi
lii eorū post eos annis multis;
et multiplicata sunt mala ī
tra. **E**t exiit ex eis radix pec
catrix. antiochus illustris fi
lius antiochi regis qui fuit
rome obses: et regnauit an
no centesimo tricesimo **E**t sep
timo anni grecorū. **I**n dieb;
illis exierunt ex isrl' uiri ini
qui: et suaserunt multis di
centes. **C**amus **E**t disponam⁹
testamētū cū gentib; que cir
ca nos sunt: quia ex quo re
cessimus ab eis inuenerūt
nos multa mala. **E**t bonus
uisus est sermo in oculis eo
rū. **E**t destinauerūt aliqui
de pplo. **E**t abierunt ad regē:
Et dedit illis potestātē. ut fa
cerent iusticias gentiū. **E**t

Et edificauerūt gymnasiū in
iosolimis scdm̄ leges natio
nū. et fecerunt sibi spūcia:
et recesserunt a testamēto scō.
et iuncti sunt nationib;: et
uenūdati sunt ut facerent
malū. **E**t p̄spatū est regnū
in conspectu antiochi: et ce
pit regnare in tra egypti. ut
regnaret sup̄ duo regna. **E**t
intrauit in egyptū in multi
tudine graui. in currib; et
elephantis. et equitib; **E**t co
piosa nauū multitudine:
et constituit bellum adūsus
ptolomeū regem egypti. **E**t
ueritus est ptolomeus a
facie eius et fugit: et ceci
derunt uulnerati multi. **E**t
comprehendit ciuitates mu
nitas in tra egypti: **E**t acce
pit spolia tre egypti. **E**t cō
uertit antiochus postqm̄ p
cussit egyptū. in centesimo.
et q̄dragesimo. et t̄tio āno:
et ascendit ad isrl': **E**t ascen
dit iosolimis. in multitudine
graui; et intrauit in sc̄i
ficationē cū supbia: et acce
pit altare aureū. et candelab
rū luminis. et uniuersa
uasa eius. in sam̄. p̄positio

¶ q̄i facie tēpli erat. Et cōminuit
om̄ia et accepit aur̄ et argenti

nis. et libatoria. et fialas. et
mortariola aurea. et uelum.

¶ et coronas. et ornām̄tū aure

um. et uasa cōcupiscibilia.

et accepit thesauros occultos
quos inuenit. et sublatis

om̄ibz abiit in terram suam;

et fecit ceterem hominū. et lo-

cutus est sup̄bia magna. Et

factus est plangens magnus
in isrl̄. et in om̄ni loco eorū.

Et ingemuerūt p̄ncipes et se-

niores; iuuenes et uirgines

infirmate sunt. et speciositas

mulierū imutata est. Om-

nis maritus sumpsit lamētū.

et que sedebant in thoro mar-

tali. lugebant. Et cōmota ē

terra sup̄ habitantes in ea; et

uniūsa domus iacob iduit

diffusionem. Et post duos an-

nos diez misit rex p̄ncipem

tributorū in ciuitates iuda:

et uenit ierlm̄ cū turba mul-

ta. et locutus est ad eos uer-

ba pacifica in dolo: et credi-

et muros eius in circuitu; et
captiuas duxerūt mulieres

et natos: et pecora possederūt.

Et edificauerūt ciuitatē da-

uid muro magno. et firmo.

et turribz firmis: et facta est

illius in arcem. Et posuerūt

illuc gentē peccatrice uiros i-

uquos. et ualuerunt in ea:

et posuerunt arma et escas.

Et aggregauerūt spolia ierlm̄

et posuerunt illuc: et facti sūt

in laqueū magnū; et factū

est hoc ad insidias sc̄ificatio-

ni et in diabolu malū in isrl̄.

Et effuderunt sanguinē in-

nocentē p̄ circuitū sc̄ificatio-

nis: et itaminauerūt sc̄ifica-

tionē. Et fugerunt habita-

tores ierlm̄ p̄pter eos: et fac-

ta est habitatio exterorū. et

facta est externa semini suo;

et nati eius reliquerunt eam.

Sc̄ificatio eius desolata est si-

Antiochus omni regno suo
ut eēt omnis ppl's unus. Et re-
liquerūt unusquisq; legē suā.
et cōsenserūt omīs gentes scđm
ūbum regis antiochi. Et multi
ex isrl' cōsenserunt ei. et sacri-
cauerunt idolis. et cōinquina-
uerūt sabbatū. Et misit rex ā-
ntiochus libros p manus nun-
tiorū in ierlm. et in omīs ciui-
tates iudee: ut sequerent legē
gentiū trē. et phiberent holo-
causta. et sacrificia. et placati-
ones fieri in templo dei; et p-
hiberent celebrari sabbatū. et
dies sollempnes: et cōinquinari
scā et scm pplm isrl'. Et iussit
edificari aras. et templa. et i-
dola: et imolari carnes suil-
las et pecora cōmunia. et re-
linquere filios suos incircūci-
sos; et cōinquinari aīas eorū
in omnib; imundicijs et abo-
minationib;. ita ut obliuiscer-
entur legem. et mutarent
omīs iustificationes dei: et q-
cunq; nō fecissent scđm uer-
bum regis antiochi. morēn-
tur. Scđm omīa uerba hec.
scripsit omni regno suo: et p-
posuit principes pplō qui hec
fieri cogerent. Et iusserūt ci-

Antiochus omni regno suo
ut eēt omnis ppl's unus. Et re-
liquerūt unusquisq; legē suā.
et cōsenserūt omīs gentes scđm
ūbum regis antiochi. Et multi
ex isrl' cōsenserunt ei. et sacri-
cauerunt idolis. et cōinquina-
uerūt sabbatū. Et misit rex ā-
ntiochus libros p manus nun-
tiorū in ierlm. et in omīs ciui-
tates iudee: ut sequerent legē
gentiū trē. et phiberent holo-
causta. et sacrificia. et placati-
ones fieri in templo dei; et p-
hiberent celebrari sabbatū. et
dies sollempnes: et cōinquinari
scā et scm pplm isrl'. Et iussit
edificari aras. et templa. et i-
dola: et imolari carnes suil-
las et pecora cōmunia. et re-
linquere filios suos incircūci-
sos; et cōinquinari aīas eorū
in omnib; imundicijs et abo-
minationib;. ita ut obliuiscer-
entur legem. et mutarent
omīs iustificationes dei: et q-
cunq; nō fecissent scđm uer-
bum regis antiochi. morēn-
tur. Scđm omīa uerba hec.
scripsit omni regno suo: et p-
posuit principes pplō qui hec
fieri cogerent. Et iusserūt ci-
uitatib; iude sacrificare. Et
gregati sunt multi de pplō ad
eos qui dereliquerant legē dñi.
et fecerunt mala sup trā: et
effugauerūt pplm isrl' in ab-
ditis et in absconditis fugi-
tiorū locis. Die quinquade-
ma m̄sis casleū. quinto et
quadragesimo anno edificauit
rex antiochus abominandū
idolū desolationis sup alta-
re dei; et p uniuersas ciuita-
tes iudee in circuitu edifica-
uerūt aras: et ante ianuas
domorū. et in plateis incen-
debant thura. et sacrificabāt.
et libros legis dei combusse-
runt igni scđm eos: et
apud quencunq; inuenie-
bant libri testamēti dñi; et
qucunq; obseruabat legem
dñi. scđm edictū regis tru-
cidabant eū. In uirtute sua
faciebant hec pplō isrl': qui
iueniebant in omni mense
in ciuitatib;. Et quinta et u-
icesima die m̄sis sacrificabāt
sup aram. que erat itra alta-
re. Et mulieres que circūci-
debant filios suos trucidabā-
tur. scđm iussum regis anti-
ochi: et suspendebant pue-

ros a ceruicib; p uniuſas do-
mos eoz; et eos qui curruce-
rant eos trucidabant. **M**ul-
ti de p̄plo iſrl' definerūt apud
ſe. ut nō manducarent imū-
da: et elegerūt magis mori.
quā cibis coinquinari imū-
dis; et noluerūt infringē legē
dei ſcām. **E**t trucidati ſunt: et
facta eſt ira magna ſup̄ pplm

In dieb; illis. **I**n ualde.
ſurrexit mathathias filius io-
hannis. filij ſimeonis ſacer-
dos et filius ioachim ab ierlm.
et conſedit in monte modin.
Et habebat filios quinq;: io-
hannan qui cognōiabatur
gaddis: et ſimeon qui cogno-
minabat̄ thali: et iudas qui
cognominabat̄ machabeus;
et eleazarus qui cognomina-
bat̄ abaron: et ionathas q̄
cognomiabat̄ apphūs. **I**bi q̄
uiderunt mala que fiebant ī
p̄plo iuda et ierlm. **E**t dixit
mathathias. **V**e michi. **V**erq̄d
natus ſum uidere tritionē
p̄pli mei. et tritionē ciuita-
tis ſcē; et ſedere illic cū dāc̄
in manus inimicor;. **S**cā ī
manu extraneor; facta ſunt:
templū eius ſicut homo ig;

nobilis. **V**aſa glorie eius cap-
tiua abducta ſunt: trucidati
ſunt ſenes eius in plateis; et
iuuenes eius ceciderūt ī gla-
dio inimicor;. **Q**ue gens nō
hēditauit regnū eius; et nō
obtinuit ſpolia eius: **O**m̄is
cōpoſitio eius ablata ē. **Q**ue
erat libera: facta eſt ancilla.
Et ecce ſcā n̄ra. et pulchritu-
do n̄ra. et claritas n̄ra deſola-
ta eſt: et coinquinauerūt eā
gentes. **Q**uo ergo nobis ad-
huc uiuere? **E**t ſc̄dit matha-
thias et filij eius ueſtim̄ta
ſua. et opuerunt ſeciliis:
planxeruntq; ualde. **E**t ue-
nerunt illuc qui miſſi erant
a rege antiocho: ut cogerent
eos qui cōfugerant ī ciui-
tatē modin imolare. ⁊ accen-
dere thura; et a lege dei diſce-
dere. **E**t multi de p̄plo iſrl' cō-
ſentientes acceſſerunt ad eo-
s: **M**athathias et filij eius ſ-
tanti ſteterunt. **E**t reſpon-
dentes qui miſſi erant ab an-
thocho: dixerūt mathathie.
Princeps et clariffimus et
magnus es in hac ciuitate:
et ornatus filijs et fratrib;. **E**
rgo accede prior. ⁊ fac iuſ-

sum regis . sicut fecerunt omnes
gentes . et uiri iuda qui reman-
serunt in ierlm . et eris tu et
filij tui in amicijs regis ; et
apudificatus argento et auro .
et muneribus multis . Et respon-
dit mathathias : et dixit mag-
na uoce . Et si omnes gentes re-
gi antiocho obediuero . ut disce-
dant unusquisque a seruitute
patrum suorum . et sentiant man-
datis eius . ego et filij mei . et
fratres mei obediemus legi pa-
trium nostrorum . Propitius sit nobis
deus : non est nobis utile relin-
quere legem et iusticias dei . Non
audiemus uerba regis antiochi
nec sacrificabimus . transgreden-
tes legis nostre mandata : ut
eamus altera uia . Et ut ces-
sauit loqui uerba hec : accessit
quidam iudeus in omnium ocu-
lis sacrificare idolis . super ara-
m in ciuitate modin . secundum ius-
sum regis . Et uidit matha-
thias et doluit : et tremue-
rit uires eius . et accensus
est furor eius secundum iudicium le-
gis . et insiliens trucidauit
eum super aram . Sed et uicium
quod miserat rex antiochus .
qui cogebat imolare occidit

in ipso tempore . et aram destru-
xit : et zelatus est legem sicut
fecit finees zambri . filio sa-
lomon . Et exclamauit matha-
thias uoce magna dicens . Deus
qui zelum habet legis . statu-
ens testamentum exeat post me .
Et fugio ipse et filij eius in
montes : et reliquerunt que-
cumque habebant in ciuitate .
Tunc descenderunt multi qui-
rentes iudicium et iusticiam in
deserto : ut sederent ipsi ibi et
filij eorum . et mulieres eorum . et
pecora eorum ; quoniam indurauerunt
super eos mala . Et renuntia-
tum est uiris regis et exerci-
tuum . qui erant in ierlm ciui-
tate dauid : quoniam discessissent
uir quidam . qui dissipauerunt
mandatum regis in loca occul-
ta in deserto ; et abissent popu-
los multi . Et statim prece-
runt ad eos : et constituerunt
aduersus eos plerumque in die sab-
batorum ; et dixerunt ad eos .
Resistitis et nunc adhuc . Ex-
ite et facite secundum uerbum regis
antiochi : et uiuetis . Et dix-
erunt . Non exhibimus . nec
faciemus uerbum regis . ut
polluamus diem sabbatorum .

lapide miserit
eis.

concitauerunt aduersus eos p-
 lium. Et non responderunt eis:
 nec oppilauerunt loca occul-
 ta dicentes. Moriamur om-
 nes in simplicitate nostra:
 et testes erunt super nos celi
 et terra. quod iniuste perditis nos.
 Et intulerunt eis bellum sabba-
 tis: et mortui sunt ipsi et uxo-
 res eorum: et filii eorum: et peco-
 ra eorum usque ad mille animas
 hominum. Et cognouit ma-
 chathias et amici eius: et
 luctum habuerunt super eos
 ualde. Et dixit uir primo
 suo. Si omnes fecerim sic
 fratres nostri fecerunt: et non
 pugnauerim aduersus ge-
 tes per animas nostras: citius
 disperdent nos a terra. Et co-
 gitaauerunt die illa dicentes.
 Omnis homo qui cumque ue-
 nerit ad nos in bello die sab-
 batorum: pugnemus aduersus eum:
 et non moriemur omnes sic
 mortui sunt. fratres nostri in-
 oculto. Tunc congregatae
 ad eos in synagoga iudeorum
 fortis uiribus: exiit omnis
 uoluntarius in lege: et om-
 nes qui fugiebant a malis
 additi sunt ad eos: et facti

et iustificatio-
nibus

sunt illis ad firmamentum.
 Et collegerunt exercitum: et
 percusserunt peccatores in ira
 sua: et uiros iniquos in in-
 dignatione sua: et ceteri fuge-
 runt ad nationes ut euade-
 rent. Et circuiuit matha-
 thias et amici eius: et de-
 struxerunt aras: et circumde-
 derunt pueros in circumcisos
 quotquot inueniunt in fimbria
 israel in fortitudine: et ple-
 cuti sunt filios superbie. Et p-
 spatum est opus in manu eorum:
 et obtinuerunt legem de ma-
 nibus gentium: et de manibus
 regum: et non dederunt corum
 peccatori. Et appropinquauit
 dies machathie moriendi:
 et dixit filiis suis.
 Hunc confortata est superbia
 et castigatio: et tempus euer-
 sionis: et ira indignationis.
 Hunc ergo filii emulatores
 estote legis: et date animas
 uestras pro testamento patrum:
 et memento te operum patrum
 que fecerunt in generationibus
 suis: et accipietis gloriam
 magnam et nomen eternum.
 Abraham nonne in tempta-
 tione inuentus est fidelis: et re-

putatū ē ei ad iusticiā: Joseph in tempore angustie
sue custodiuit mandatum:
et factus est dñs egypti. Sines
pat' noster zelando zelum
dei: accepit testamentū sa-
cerdotis eterni. Iher' dū im-
pleuit uerbum: factus ē dux
isrl'. Caleph dum testificat
in ecclesia: accepit hereditatē.
David in sua misericordia
cōsecutus est sedē regni in scā.
Ishayas dū zelat zelū legis:
receptus est in celū. Ananias
azarias. misahel. credentes
liberati sūt de flāma. Dani-
el in sua simplicitate libat'
est de ore leonū. Et ita cogi-
tate p' generacōnē et genera-
cionē: quia omnes qui spe-
rāt in eū nō in firmant. Et au-
bis uiri peccatoris nō timu-
eritis: quia gloria eius stertus
et uermis est. Hodie extollit'
et cras nō inueniet'. q' con-
uersus est in terram suā: et co-
gitatio eius piet'. Vos ergo
filij confortamini et uirili-
ter agite in lege: quia in ipsa
gloriosi eritis. Et ecce sy-
meon frater uest' scio quod
uir consilijs ē ipsū audite

ignis

semp. et ipse uobis erit pat'.
Et uidas machabeus for-
tis uiribus a iuuentute sua.
fit uobis princeps milicie:
et ipse ager bellū ppli. Et ad-
ducetis ad uos omnes fac-
tores legis: et uindicate iū-
dictā ppli ur̄i. et retribuite
retribucione gentib': et in-
tendite in pceptū legis. Et
benedixit eos: et appositus
est ad patres suos. et defūc-
tus ē centesimo et quadra-
gesimo sexto anno: et se-
pultus est a filijs suis in se-
pulchris patrum suorum in mo-
di. et planxerūt eū omnis
isrl' planctu magno. **III**
Et surrexit uidas q'
uocabatur machabeus
filius eius p' eo: et adiuua-
bant eū omnes fratres ei.
et uniuersi qui se cōiunxe-
rant patri eius: et p'habā-
tur p' hūm isrl' cū leticia.
Et dilatauit gloriā p' plo
suo: et induit se lorica
sicut gigas. et succinxit
se arma bellica sua in p' hūm:
et p' tegebat castra gladio.
Similis factus est leoni in
opib' suis: et sicut catus

leonis rugiens i uenacoe.
Et pletur est i quos pstru-
tan seos: et qui coturbabat
pplm suu succedit flamis.
Et repulsi sunt inimici pre-
tinoze eius: et omis oparij
iniquitatis coturbati sunt.
Et directa est salus i manu
eius: et exacerbatat rege
multos: et letificabat ia-
cob in opib' suis: et i scdm
memoria eius i benedictoe.
Et pambulauit ciuitates
iude: et pdidit impios ex-
eis: et auertit na ab isrl:
et nominatus e usq ad no-
uissimu terre: et cōgrega-
uit peuntes. **E**t cōgrega-
uit appollonius gentes.
et a samaria uirtute mul-
tam et magna: ad bellan-
du conf isrl. **E**t cognouit
iudas: et exiuit obuiam
illi: et pcussit et occidit il-
lum. **E**t ceciderunt uulnati
multi: et reliqui fugerunt.
Et accepit spolia eoz: et gla-
dium appollonij abstulit
iudas: et erat pugnans
in eo omnib' dieb'. **E**t audi-
uit seron princeps syrie
exercitus: qd cōgregauit

iudas cōgregatione: et ec-
clesiam fidelium secū et ait.
Faciā in nome: et gloria-
bor i regno: et de bello iu-
dam et eos qui cū ipso sunt.
qui spnebant uerbu regis.
Et parauit se: et ascen-
derunt cum eo castra impioz.
fortes auxiliarij: ut faceret
uindictā in filios isrl: et
appropinquauerunt usq be-
thozon. **E**t exiuit iudas ob-
uiam illi cū paucis. **U**t uide-
runt aut exercitu uenien-
tem sibi obuiā: dixerunt
iude. **Q**uomō poterimus
pauci pugnare ad multi-
tudinem tantā tam forte. **E**t
Et nos fatigati sumus ieu-
nio hodie. **E**t ait iudas. **F**a-
cile est multos cōcludi in
manus paucor: et nō est
differencia in cōspectu dei
celi. libare i multis et i pau-
cis: quia nō i multitudine
exercitus belli uictoriam:
sed de celo fortitudo est. **I**pi
ueniunt ad nos i multitu-
dine cōtumaci et superbia
ut disydant nos et uxores
nrās: et filios nrōs: et ut
spolient nos: nos uo pug-

MA
nabimus panimab' nris.
et legib' nris: et ipse dñs
coteret eos ante facie no-
stra. Vos aut' ne timueri-
tis eos. Ut cessavit autem
loqui. insilyt in eos subito:
et contritus est seron. et ex-
ercitus eius i' conspectu ip-
sius. Et p'sequebat' eum
in descensu bechoron usq'
in campu: et ceciderunt ex
eis octingenti uiri: reliqui
aut' fugerunt in tra' phili-
stini. Et cecidit timor iu-
de ac fratru eius et fortitu-
do sup omnes gentes i' cir-
cuitu eoz: et puenit ad re-
gem nomen eius: et de pre-
liis iude narrabant omes
gentes. Ut audiuit autem
anthochus rex sermones
illos. uat' est animo: et mi-
sit et cōgregauit exercitu
regni sui uniuersi. castra
fortia ualde: et apud era-
ru' suu. et dedit stipendia
exercitui in annu: et man-
dauit illis ut eent parati
ad omnia. Et uidit quod
defecit pecunia de thesau-
ris. et tributa regionis
modica ppter discensionē

CHA
et plagā quā fecit in tra.
ut tolleret legitima q'
erat a primis dieb' et ti-
muit ne nō habet et se-
melet bis in sumptus.
et donatiua que dederat
ante larga manu. et ha-
bundauerat sup reges
qui ante eū fuerat. con-
sternatus erat animo
ualde: et cogitauit ire i'
p'sidem. ut acciperet tributa
regionū. et cōgregare ar-
gentū multū. Et reliquit
lysiā hominē nobile de
genere regali sup nego-
cia regia. a flumine eu-
frate usq' ad flumē egyp-
ti: et ut nutret anthyo-
chiū filiū suū donec redi-
ret. Et tradidit ei mediū
exercitū et elefantos: et
mandauit ei de omnib'
que uolebat. et de in habi-
tantib' iudeā et iherlm:
et ut mitteret ad eos exerci-
tum ad conterendā. et ex-
tirpandā uirtutē isrl. et
reliquias iherlm. et auste-
rendam memoriā eoz
de loco: et ut constitueret
habitatores filios alieni

Egenas in omnibus finibus eorum:
et forte distribueret terram
eorum. **C**rex assumpsit partem
exercitus residui. et exi-
uit ab antiochia ciuitate
regni sui. anno centesimo
et quadragesimo et septi-
mo: et transiit eum fra-
ten flumen. et pambulabat
superiores regiones. **E**t ele-
git hysias pro colomeu filium
dorimum. et nicanozem.
et gorgiam viros potentes
ex amicis regis: et misit
cum eis quadraginta milia
uiroꝝ. et septem milia equi-
tum: ut uenirent in terram
iuda. et disperderent eam
secundum uerbum regis. **E**t pro-
cesserunt ut uenirent cum uniu-
ersa uirtute sua: et uenerunt
et applicuerunt ammaum
in terra campestris. **E**t au-
dierunt mercatores regio-
num nomen eorum: et acceperunt
argentum et auxilium multum
ualde. et pueros. et uene-
runt in castra: ut accipe-
rent filios israel in seruos.
Et additi sunt ad eos exerci-
tus syrie. et terre alienige-
narum. **E**t uidit iudas et fra-

tres eius. quia multiplica-
ta sunt mala. et exercitus
applicabat ad fines eorum:
et cognouerunt uerba re-
gis. que mandauit populo fa-
cere in interitum et consumma-
tionem. **E**t dixerunt unusquisque
ad proximum suum. **E**rigamus
deiectionem populi nostri: et pug-
nemus pro populo nostro et sanctis
nostris. **E**t congregatus est
conuentus ut esset pacem
populum. et ut orarent et pe-
terent misericordiam et mi-
serationes. **E**t iherusalem non
habitabat: sed erat sicut
desertum. **N**on erat qui ingre-
deret et egrederet de nativitate
eius. **E**t sanctum conculcabat:
et filii alienigenarum erant
in arce. **I**bi erat habitatio
gentium. **E**t ablata est vo-
luptas ab iacob: et defecit
ibi tympanum et cythara. **E**t con-
gregati sunt et conuenerunt
in malsaphat. contra iherusalem:
qui locus orationis erat in
malsaphat ante iherusalem. **E**t
ieiunauerunt illa die: et in-
duerunt se cilicijs. et cinerem
in capite suo: et destituerunt
uestimenta sua. **E**t expan-

derunt librū legis. de quib⁹
 scrutabant gentes similitu-
 dinē simulachroz suoz: et
 attulerūt ornamenta sacer-
 dotalia. et p̄micias et deci-
 mas: et suscitauerūt naza-
 reos qui impleuānt dies: et
 clamauerūt uoce magna in
 celum dicentes. Quid facie-
 mus istis: et quo eos ducent⁹?
 Et sancta tua cōcultata sūt:
 et cōtaminata sūt: et sac-
 dotes tui facti sūt in luctū et
 humilitatē. Et ecce nacio-
 nes cōuenerūt aduersū nos:
 ut nos disperdāt. Tu scis que
 cogitant in nos. Quomō-
 poterim⁹ subsistere ante faciē
 illoz: nisi tu adiuues nos?
 Et tuis exclamaunt uoce
 magna. Et post hoc consti-
 tuit iudas duces p̄ph̄ tri-
 bunos et centuriones. et
 pentecontarcos. et decurio-
 nes: et dixit hi⁹ qui edifica-
 bant domos. et sp̄sabant
 uoxes. et plantabāt uine-
 as. et formidolosis. ut rediret
 unusquisq; in domū suā scdm
 legem. Et mouerūt castra:
 et collocauerūt ad austrū
 ammaim. Et ait iudas.

ds

Accingimini et estote fi-
 lii potentes: et estote pa-
 rati mane. ut p̄ugnētis
 aduersus naciones has. q̄
 cōuenerūt disperdere nos
 et scānā: qm̄ melius est
 nos mori in bello. quā uide-
 re malagentis nr̄e et scōz.
 Sicut autē fuerit uolūtas
 in celo. sic fiat. **III**
Et assumpsit gorgi-
 as quinq; milia
 uiroz. et mille equites e-
 lectos: et mouerūt castra
 nocte. ut applicaret ad ca-
 stra iudeoz. et p̄cuterent
 eos subito. Et filij q̄ erāt
 ex arte erant illi duces.
 Et audiuit iudas: et sur-
 rexit ipse et potentes p̄-
 cutere uirtutē exercitiū
 regis. qui erant in amma-
 um. Adhuc enī dispererat
 exercitus a castris. Et ue-
 nit gorgias in castra iude
 nocte: et neminē inuenit.
 Et querebant eos in mon-
 tibus qm̄ dixit. fugiunt
 hii a nobis. Et cū dies fact⁹
 esset: apparuit iudas in
 campo cū tribus milibus
 uiroz tantum. q̄ reguīta

et gladios non habebat: et
uiderunt castra gentium ua-
lida. et loricatorum et equitatus
in circuitu eorum: et hoc docti
ad pharaonem. Et ait iudas ui-
ris qui secum erant. Ne ti-
mueritis multitudinem eorum:
et impetum eorum ne formide-
tis. Memento te qualiter
salui facti sunt patres nostri
in mari rubro: cum sequeretur
eos pharaon cum exercitu
multo. Et nunc clamemus
in celum: et miserebitur nostri
dominus. et memor erit testam-
enti patrum nostrorum. et conteret
exercitum istum ante faciem
nostram hodie: et scient om-
nes gentes. quia est qui
redimat et liberet israel. Et
leuauerunt alienigenae
oculos suos. et uiderunt
eos uenientes ex aduerso:
et exierunt de castris in
plenum. Et cuba ceciderunt
hi qui erant cum iuda:
et congressi sunt. Et contri-
te sunt gentes et fugiunt
in campum: nouissimi autem
ceciderunt in gladio. Et per-
secuti sunt eos usque gesorim.
et usque in campos idumae.

et azotim. et iammem: et cetera
derunt ex illis. tria milia
uirorum. Et reuersus iudas est
et exercitus eius sequens
eum: et dixit ad pharaonem. Non
concupiscatis spolia quia
bellum contra nos est. et
gorgias et exercitus eius
in monte per nos: sed stete
contra inimicos nostros et ex-
pugnate eos: et post hoc
sumetis spolia. Et adhuc
loquente iuda: ecce appa-
ruit pars quedam pharaonis
de monte. Et uidit gor-
gias quod in fugam conuer-
si sunt sui: et succensa loca
castra. Fumus enim qui ui-
debatur declarabat quod
factum est. Quibus illi con-
spectis timuerunt ualde.
aspicientes simul et iudam.
et exercitum paratum ad
pharaonem in campo: et fuge-
runt omnes in campo ali-
enigenarum. Et iudas re-
uersus est ad spolia castrorum:
et accepit aurum multum
et argentum. et iacinthum.
et purpuram marinam. et
opes magnas. Et conuersi
ymnum canebant et bene-

dicebant in celum quoniam bonus.
 quoniam in seculum misericordia
 eius: et facta est saulus
 magna in israel in illa die.
Quicumque autem alienigenarum
 euaserunt. uenerunt et nun-
 ciauerunt hysie uniuersa que
 acciderat. **Q**uibus auditis
 ille consternatus animo defi-
 ciebat: quod non qualem uolu-
 it talia contigerunt in israel.
 et qualia mandauit rex.
Et sequenti anno congre-
 gauit electorum uirorum. li-
 milia. et quingenta milia equi-
 tum: ut debellaret eos. **E**t ue-
 nerunt in iudeam: et castra po-
 suerunt in bethoron. **E**t oc-
 currit illis iudas cum decem
 milibus uiris: et uiderunt ex-
 ercitus forte: et adorauit et
 dixit. **B**enedictus es saluator
 israel: qui contriuiti impetum
 potentis in manu serui tui
 dauid: et tradidisti castra
 alienigenarum in manus io-
 nathae filij saul. et armigeri
 eius. **C**onclude exercitum istum
 in manu populi tui israel: et con-
 fundantur in exercitu suo et
 equitibus. **D**a illis fortitudi-
 nem et tabefac audaciam

hysias

uirtutis eorum: et commoue-
 antur contricione sua. **D**el-
 ce eos gladio diligenti
 te: et collaudent te et om-
 nes qui nouerunt nomen
 tuum in hymnis. **E**t commi-
 serunt: et ceciderunt de exer-
 citu hysie. v. milia uiro-
 rum. **V**idens autem hysias suorum fu-
 gam. et iudeorum audaciam. et quod
 parati sunt aut uiuere aut
 mori fortiter: abiit antio-
 chiam et elegit milites: ut
 multiplicati rursus ueni-
 rent in iudeam. **D**ixit autem
 iudas et fratres eius. **E**cce
 contriti sunt inimici nostri:
 ascendamus nunc munda-
 re sancta et renouare. **E**t co-
 gregatus est omnis exer-
 citus: et ascenderunt in mon-
 tem syon. et uiderunt sancti-
 ficacionem desertam. et altare
 profanatum. et portas cru-
 stas. et in atrijs uirgulta
 nata sicut in saltu uulmorum
 tibus et pastophoria di-
 ruta. **C**eciderunt uestimenta
 sua et planxerunt plactu
 magno: et imposuerunt
 cineres super caput suum. et ce-
 ciderunt in faciem super terram:

I
et exclamauerunt tubis
signorum. clamaueruntque in
celum. Tunc ordinauit iu-
das uiros: ut pugnarent
aduersus eos qui erant in arte.
donec emundaretur sancta.
Et elegit sacerdotes sine
macula uoluntate habentes
in lege dei: et mundauerunt
sancta: et tulerunt lapides con-
taminacionis in locum imun-
dum. Et cogitauit de altare
holocaustorum. quod propheta
erat quid de eo faceret: et in-
cidit illi consilium bonum: ut
destrueret illud: ne forte
esset illis in opprobrium.
quia contaminauerunt illud
gentes. Et demoliti sunt
illud: et reposuerunt lapi-
des in monte domus in loco
apto: quo ad usque ueniret
propheta: et responderet de
eis. Et acceperunt lapides
integros secundum legem:
et edificauerunt altare no-
uum. secundum illud quod fuit
prius. Et edificauerunt
sancta: et que intra do-
mum intrinsecus: et edem: et
atria sacrificauerunt: et fe-
cerunt uasa sancta noua. Et

intulerunt candelabrum et al-
tare incensorum et mensam in
templum: et incensum posue-
runt super altare. Et accende-
runt lucernas que super can-
delabrum erant: et lucebant
in templo: et posuerunt su-
per mensam panes: et appen-
derunt uela: et consumauerunt
omnia opera que fecerunt.
Et ante matutinum surre-
xerunt quinta et uicesima die
mensis noui. hic mensis id est
casleu. centesimi quadra-
gesimi octauum anni: et ob-
tulerunt sacrificium secundum
legem super altare holocau-
storum nouum quod fecerunt. Se-
cundum diem: et secundum tempus
in qua contaminauerunt
illud gentes: in ipsa renoua-
tum est in canticis: et cytha-
ris: et cymbalis. Et cecidit
omnis populus in faciem et ado-
rauerunt: et benedixerunt in
celum eum qui prosperauit eis.
Et fecerunt dedicationem al-
taris diebus octo: et oblaue-
runt holocausta cum leticia:
et salutaria laudis. Et or-
nauerunt faciem templi
coronis aureis et scutulis

et dedicauerunt portas et
 pastophoria et imposue-
 runt ianuas: et facta est leti-
 cia in populo magna ualde:
 et auersum est opprobrium ge-
 cum. Et statuit iudas et
 fratres eius et uniuersa ec-
 clesia israel: ut agant dies de-
 dicacionis altaris tempore
 suis. ab anno in annum per dies
 octo. a quinta et uicesima
 mensis casleu: cum leticia et
 gaudio. Et edificauerunt
 in tempore illo in monte syon.
 et percircuiti muros altos
 et turres firmas: nequa-
 dum uenirent gentes et con-
 culcarerent ea sicut antea fe-
 cerunt. Et collocauit illic ex-
 ercitum: ut seruariet eam: et
 muniuit eam ad custodi-
 endam bethsuram: ut haberet
 populus munitionem contra fa-
 ciem idumee.

Et factum est ut audie-
 runt gentes in circui-
 tu: quia edificatum est alta-
 re et sanctuarium sicut prius:
 irati sunt ualde et cogita-
 bant tollere genus iacob quod
 erat in eis: et cepit occide-
 re populum et persequi. Et de bella

bat iudas filios esau in y-
 dumea. et eos qui erant in
 aciabattane. quia circumse-
 debant israelitas: et percus-
 sit eos plaga magna. Et re-
 cordatus est malitiam filiorum
 bean. qui erat populus in laque-
 um. et in scandalum insidian-
 tes ei in uia: et condusi sunt
 ab eo in turribus. et applica-
 uit ad eos. et anathematiza-
 uit eos: et incendit tur-
 res eorum igni cum omnibus qui
 in eis erant. Et transiit
 ad filios ammon: et inuenit
 manum fortem. et populum copio-
 sum. et timotheum ducem ipsorum.
 Et commisit cum eis prelia multa:
 et contriti sunt in conspectu
 eorum. Et percussit eos: et cepit
 iazer ciuitatem et filias eius:
 et reuersus est in iudeam. Et con-
 gregate sunt gentes que sunt in
 galaad aduersus israeliti-
 cas. qui erant in finibus eorum:
 ut tollerent eos. Et fugerunt
 in datheman munitionem:
 et miserunt litteras ad iudam.
 et ad fratres eius dicentes.
 Congregate sunt aduersum
 nos gentes percircuitum. ut au-
 ferant nos: et parati uenire

et occupare municionem
 in qua confugimus: et timo-
 theus est dux exercitus eorum.
 Hunc ergo ueni eripe nos
 de manibus eorum: quia cecidit
 multitudo de nobis: et om-
 nes fratres nostri qui erant in
 locis ubique interfecti sunt:
 et captiuas adduxerunt
 uxores eorum et natos et spo-
 lia: et pemeuerunt illic ferme
 mille uiros. Et adhuc eple
 legebant: et ecce alij nu-
 cii uenerunt de galilea con-
 sistuntis: nuntiantes se-
 cundum uerba hec: dicentes
 conuenisse ad usum se ap-
 colomaida et tyro et sydone et re-
 pleta est omnis galilea alienige-
 nis: ut nos consumat. Ut
 audiuit autem iudas: et po-
 puli sermones istos: con-
 uenit ecclesia magna co-
 gitare quid facerent fra-
 tribus suis: qui in tribulatio-
 ne erant: et expugnabantur
 ab eis. Dixitque iudas sy-
 moni fratri suo: Elige tibi
 uiros: et uade libera fratres
 tuos in galilea: ego autem
 et frater meus ionathas
 ibimus in galadithim. Et

teben

pleta est

reliquit iosephum filium zacha-
 rie et azaria duces populi cum
 residuo exercitu in iudea ad
 custodiendum: et precepit illis
 dicens: Destote populo huic:
 et nolite bellum committere ad-
 uersus gentes donec reuer-
 tamur. Et dati sunt symoni
 tria milia uiri ut iret in ga-
 lileam: iude autem octo milia
 in galadithim. Et abiit sy-
 mon in galileam: et commisit
 populum multa cum gentibus. Et
 contrite sunt gentes a facie eius:
 et persecutus est eos usque ad por-
 tam ptolomaidis: et cecide-
 runt de gentibus fere tam milia
 uiroꝝ. Et accepit spolia eorum:
 et sumpsit eos qui erant in
 galilea et in arbatis cum ux-
 oribus et natis: et omnibus
 que erant illis: et adduxit
 in iudeam cum leticia mag-
 na. Et iudas machabeus
 et ionathas frater eius tran-
 sierunt iordanem: et abierunt
 uiam trium dierum per desertum.
 Et occurrerunt eis nabu-
 thei: et susceperunt eos paci-
 fice: et narrauerunt eis om-
 nia que acciderant fratribus eorum
 in galadithide: et quia multi

ex eis comprehensi sunt in ba-
 lara. et bolor. et i alimis. et
 in castor. et macet. et carna-
 im. hee omnes ciuitates
 munite et magne. sed et
 in cetis ciuitatib' galaditi-
 cis tenent' comprehensi. Et
 trahunt' constituerunt ad mo-
 uere exercitū ciuitatib' huius.
 et comprehendere et collere eos
 in una die. Et conuertit iuda
 et exercit' eius uiam in de-
 sero bolor repente. et oc-
 cupauit ciuitate. et occidit
 omnē masculū in ore gla-
 dii. et accepit omnia spo-
 lia eorum. et succendit ea ig-
 ni. Et surrexerunt in de noc-
 te. et ibant usq' ad muni-
 tionem. Et factū ē dilucio.
 cū alleuassent oculos suos.
 ecce pl's mult' cui nō erat
 numer' portans scaldas. et
 machinas. ut comprehendere-
 rent munitionē et expūg-
 narent eos. Et uidit iudas
 quia cepit bellū. et clamor
 belli ascendit ad celū. sicut
 tuba. et clamor magnus
 de ciuitate. et dixit exerci-
 tu suo. Pugnate hodie
 p' fratrib' nris. Et uenit

trib' ordinib' post eos. Et ex-
 clamauerunt tubis. et cla-
 mauerunt in oratione. Et cog-
 nouerunt castra timothei qz
 machabeus est. et refuge-
 runt a facie eius. Et percus-
 serunt eos plaga magna.
 et ceciderunt ex eis in illa
 die fere octo milia uiroz.
 Et diuertit iudas in mal-
 pha. et expūgnauit et ce-
 pit eam. et occidit omnē
 masculū eius. et sumpsit
 spolia eius. et succendit
 eam igni. Inde prexit. et
 cepit carbon. et maged.
 et bolor. et reliquas ciui-
 tates galaditicis. Post h
 aut uerba congregauit
 timotheus exercitū aliu.
 et castra posuit contra
 raphon. trans torrentem.
 Et misit iudas speculari
 exercitū. et renunciauerunt
 ei dicentes. Quia conue-
 nerunt ad eum omēs gen-
 tes. que in circuitu nro
 sūt exercitus mult' nimis.
 et arabas conduxerunt
 in auxiliū sibi. et castra
 posuerunt trans torrentē.
 parati ad te uenire in plū.

Et abiit iudas obviam illis.
Et ait timotheus principi-
bus exercitus sui. **C**um
appropiaverit iudas et ex-
ercitus eius ad torrentem aque:
si transierit ad nos pro-
por non poterimus sustinere
eum: quia potens poterit
adversum nos. **S**i vero timu-
erit transire. et posuerit ca-
stra circa flumen: transire
temus ad eos et poterimus
adversus illum. **U**t autem app-
ropinquavit iudas ad tor-
rentem aque: statuit scriba
populi secus torrentem. et ma-
davit eis dicens. **N**eminem
hominem reliqueritis: sed
veniant omnes in populum.
Et transiretavit ad illos
prior: et omnis populus post
eum. **E**t contrite sunt a fa-
cie eorum omnes gentes: et
proiecerunt arma sua. et
fugerunt ad phanum quod est
in carnaim. **E**t occupavit
ciuitatem: et phanum succen-
dit igni cum omnibus que erant
in ipso. **E**t oppulsa est carnaim:
et non potuit sustinere contra
faciem iude. **E**t congrega-
vit iudas universos isra-

helitas. qui erant in galadi-
tide a minimo usque ad maxi-
mum. et uxores eorum et natos.
et exercitum magnum valde:
ut veniret in terram iude. **E**t
venierunt usque ad eston. et hec
ciuitas magna in ingressu
posita munita valde: et non
erat declinare ab ea dextera
vel sinistra: sed per mediam iter
erat. **E**t incluserunt se que erant
in ciuitate: et obstruxerunt
portas lapidibus. **E**t misit
ad eos iudas verbis paci-
ficis. dicens. **T**ranseam per terram
viam. ut eam in terram no-
stram: et nemo vobis noc-
bit. **T**antum pedibus transibimus.
Et nolebant ei aperire. **E**t pre-
cepit iudas predicare in ca-
stris: ut applicarent unus
quisque in quo erat loco. **E**t
applicuerunt se viri virtu-
tis: et oppugnavit ciuita-
tem illam tota die et tota noc-
te. **E**t tradita est ciuitas
in manu eius: et proemerunt
omne masculinum in ore
gladii. **E**t eradicavit eam.
et accepit spolia eius: et tra-
siuit per totam ciuitatem super
interfectos. **E**t transgressi

sicut iordanem in campo magno: contra faciem bethsai: et erat iudas congregatus extremos: et exhortabatur populum pro tota uia: donec uenirent in terra iuda. Et ascenderunt in montem syon cum leticia et gaudio: et obtulerunt holocausta: quod nemo ex eis cecidisset: donec reuiterent in pace. Et in diebus quibus erat iudas: et ionathas in terra galaad: et symon frater eius in galilea contra faciem ptolemaidis: audiuit iosephus zacharie filius: et azarias princeps uirtutis res bene gestas: et propheta que facta sunt: et dixit. Faciamus et ipsi nobis nomen: et eamus pugnare aduersus gentes que in circuitu nostro sunt. Et precepit hijs qui erant in exercitu suo: et abierunt in samariam. Et exiit gorgias de ciuitate: et uiri eius obuiam illis: in pugnam. Et fugati sunt iosephus et azarias usque in fines iude: et ceciderunt illa die de populo israel duo milia uiri: et facta est fuga mag-

na populo: qui non audierunt iudam et fratres eius exultantes se fortiter facturos. Ipsi autem non erant de semine uirorum illorum: pro quos salus facta est in israel. Et uiri iuda magnificati sunt ualde in conspectu omnis israel: et gentium omnium ubi audiebatur nomen eorum: et conuenerunt ad eos fausta clamantes. Et exiit iudas et fratres eius: et expugnabant filios esau in terra que ad austrum est: et percussit cebron et filias eius: et muros eius: et currens succedit in circuitu. Et mouit castra ut iret in terram alienigenarum: et perambulabat samariam. In illa die ceciderunt sacerdotes in bello: dum uoluerint fortiter facere: dum sine consilio exiit in populum. Et deducit iudas in mazotum in terra alienigenarum: et diruit aras eorum: et spolia deorum ipsorum succendit igni: et cepit spolia ciuitatum: et reuersus est in terram iuda.

Et rex anchyochus
pambulauit supio-
res regiones: et audiuit
esse ciuitate chumaidē imp-
lide nobilissimā. et copio-
sam in argento et auro.
templūq; in ea locuples val-
de: et illic uelamina aurea.
et scuta. et lorice. q; reliquit
alexander philippi rex ma-
cedo. qui regnauit p̄mus
in greca. Et uenit: et que-
rebat ciuitate cape. et pre-
dare eam et nō potuit. qm̄
innotuit sermo his q; erant
in ciuitate: et in surere-
runt in plūm. Et fugit i-
de. et abiit cū ticia mag-
na: et reuersus est babylō-
niā. Et uenit qui nūciaret
ei in plide. quia fugata sūt
castra. que erant in terra
iuda: et quia abiit lysias
cū uirtute forti in p̄mis.
et fugatus ē a facie iudoy.
et inualuerūt armis et
uiribus et spolijs multis.
que cepunt de castris que
exciderūt: et quia diruerūt
ab hominacionē. quam
edificauerat sup altare
qd erat in iherlm: et sanc-

tificacionē sicut prius cir-
cundederūt muris excelsis;
sed et bechsurā ciuitate suā.
Et factū ē ut audiuit rex ser-
mones istos. expauit et com-
motus est ualde: et decidit i-
lectū. et incidit in languore
p̄ tristitia. quia nō ē factū sic
cogitabat: et erat illic dies
multos. quia renouata est
in eo tristitia magna. Et ar-
bitrat̄ est se mori: et uoca-
uit omnes amicos suos: et
dixit illis. Recessit sompn̄
ab oculis meis: et concidi
et corruī corde p̄ sollicitudine:
et dixi in corde meo. In quā
tam tribulacōnem deueni.
et in quos fluct̄ tristitie: in
qua nunc sum. quia iocū-
dus eram et dilect̄ in pote-
state mea. Nūc uero remi-
niscor maloy que feci in
iherlm: unde abstuli omnia
spolia. argentea. et aurea.
que erant in ea: et misi au-
ferri habitantes iudeam
sine causa. Cognoui ergo
quia p̄ terra inuenerunt
me mala ista: et ecce p̄ereo
tristitia magna in terra alie-
na. Et conuocauit philip-

pū unū de amicis suis. et p-
 posuit eū sup unū suū reg-
 nū suū. et dedit ei dyadema.
 et stolā suā et anulū. ut ad-
 duceret antiochū filiū suū.
 et nutrir; eū et regnaret.
Et mortuus est illic antio-
 chus rex. anno centesimo
 quadragesimo nono. **E**t
 cognouit lysias. qm mor-
 tuus est rex. et cōstituit reg-
 nare antiochū filiū ei. quē
 nutruit adolecente. et uo-
 cauit nomē eius eupator.
Et hi qui erāt i arte cōchuse-
 rant isrl i circuitu scōz. et
 qrebāt eis mala semp ad-
 firmamentū gencū. **E**t co-
 gitauit iudas dispdere eos.
 et cōuocauit uniuersū po-
 plm. ut obsiderēt eos. **E**t cōue-
 nerūt simul. et obsederūt
 eos anno centesimo quin-
 quagesimo. et fecerūt ba-
 listas et machinas. **E**t exi-
 erūt quidā ex eis qui obsi-
 debant. et adiunxerunt se
 illis aliqui ex impijs isrl.
 et abierūt ad regem. et di-
 xerūt. **Q**uouisp nō facies
 iudiciū. et uindictas frēs
 nrōs. **H**os decreuimus

seruire pat tuo. et ambula-
 re m̄ceptis eius. et obseq-
 edictis eius. et filij ppli nrī
 ppter hoc ab alienabant
 se a nobis. et quicūq; iue-
 niebant ex nobis inflicie-
 bant. **E**t nō ad nos tantū
 extenderūt manū. sed et
 i omnes fines nrōs. **E**t ecce
 applicuerūt hodie ad arce
 i iherlm. occupare eam.
 et munitionē i bethsurā
 munierūt. et nisi puenier
 eos uelocius. maiora quā
 hec facient. nec poteris eo
 obtinere. **E**t iratus est rex
 ut audiuit. et cōuocauit
 omnes amicos suos. et p̄-
 ceptis exercitus sui. et eos q
 sup equites erāt. sed et de
 regnis alijs. et i insulis. et
 maritimis uenerūt ad eū
 exercitus conducti. et
 erat numerus exercitus
 .c. milia peditū. et .xv. milia
 equitū. et elefanti. .xv. duo
 docti ad plū. **E**t uenerūt
 i iudum eam. et applicuerūt
 ad bethsurā. et pugnaue-
 runt dies multos. et fecerūt
 machinas. **E**t exierūt et suc-
 cenderūt eas igni. et pug-

et hereditates
 nre diripie-
 bant.

nauerunt uirili. Et recessit
iudas ab arce: et admouit
castra ad bezachara contra
castra regis. Et surrexit rex
an luce: et concitauit exercitum
impetum contra uiam beth
sachara. Et comparauerunt
se exercitus in pluu. et tubis
cecinerunt: et elefantis oste
derunt sanguine uiue. et mo
ri ad acueudos eos in pluu.
et diuiserunt bestias in legio
nes. Et asciterunt singulis
elefantis mille uiri in loriceis
concatenatis. et galee eree
in capitibus eorum: et quingē
ti equites ordinati unicuique
bestie electi erant. In ante te
pus ubicumque erat bestia
ibi erant. et quocumque ibat
ibant: et non discedebant ab ea.
Ved et turres lignee super eos
furne protegentes super singu
las bestias: et super eas machi
ne. et super singulas uiri uir
tutis. xxx. duo. qui pugna
bant de super: et in magister
bestie. Et residuum equitatum
hinc et inde statuit in duas
partes tubis exercitum commo
uere: et purgere constipato
in legionibus eius. Et ut re

fulsit sol in clipeos aureos et
ereos. et splenduerunt montes
ab eis. et splenduerunt sicut lam
pades ignis. Et distincta est
pars exercitus regis. per mon
tes extensos. et alij per loca hu
milia. et ibant caute et ordi
nate: et commouebant omnes
in habitantes. auoce multi
tudinis eorum. et in cessu turbe.
et collisione armorum. Erat
enim exercitus magnus ualde
et fortis. Et appropinquauit
iudas et exercitus eius in pluu.
et ceciderunt de exercitu re
gis sexcenti uiri. Et uidit
eleazar filius saura unam
de bestiis loricata loriceis re
gis. et erat eminentis super
ceteras bestias: et uisus est ei
quod in ea rex esset: et dedit se
ut libaret populum suum. et acq
reret sibi nomen eternum.
Et cucurrit ad eam audacter
in medio legionis. in efficiens
a dextris et a sinistris. et ca
debant ab eo huc et illuc.
et iuit sub pedes elefantis
et supposuit ei. et occidit eum: se
et cecidit in terram super ipsum
et mortuus est illic. Et uide
tes uirtutem regis. et impetum

exercitus eius: deverterunt
 ab eis. Castra autem regis asce-
 derunt contra eos in iherlm.
 Et applicuit castra rex ad
 iudeam. et ad monte syon:
 et fecit pacem cum his qui erant
 in bethsurā. Et exierunt de
 ciuitate quia non erant eis
 ibi alimenta conclusis. Quia
 sabbata erant terie. Et com-
 phendit rex bethsurā: et
 constituit illic custodia seru-
 uare eam. Et conuertit ca-
 stra ad locum sanctificatiōnis
 dies multos: et statuit illic
 balistas. et machinas. et ig-
 nis iacula et tormenta. ad
 lapides iactandos et spicula.
 et scorpios admittendos sa-
 gittas. et fundibula. Fecerit
 autem et ipsi machinas eorum:
 et pugnaverunt dies multos.
 Ecce autem non erat in ciuitate:
 eo quod septimum annus esset. et qui
 remanserant in iudea de gen-
 tibus consumplerant reliquias
 eorum. que reposita fuerant.
 Et remanserunt in sanctis
 uiri pauci. quoniam obtinuerat
 eos fames: et dispersi sunt un-
 quisque in locum suum. Et audiuit
 lysias quod philippus que consti-

tuit rex antiochus cum adhuc
 uiueret. ut nutriret antio-
 ochum filium suum ut regnaret.
 reuersus est apside. et me-
 dia. et exercitus qui abie-
 rat cum ipso. et quia querit
 suscipere regni negocia: fe-
 stinauit ire. et dixit ad regem
 et duces exercitus. Deficiamus
 cotidie. et esta nobis mo-
 dica est. et locus quem obsi-
 demus est munitus: et incum-
 bit nobis ordinare de reg-
 no. Nunc itaque demus dex-
 tras hominibus istis. et cum
 illis faciamus pacem. et cum
 omni gente eorum: et constitu-
 amus illis ut ambulent
 in legitimis suis sicut prius.
 Propter enim legitima ipsorum
 que desperimus irati sunt.
 et fecerunt omnia hec. Et
 placuit sermo in conspectu
 regis et principum. Et misit
 ad eos pacem facere: et rece-
 puit illam. Et iurauit illis
 rex et princeps: et exierunt
 de munitione. Et intravit
 rex monte syon. et uidit
 munitiōnem loci: et rupit
 citius iuramentum quod iura-
 uit. et mandauit murum

at

destruere in gyro. Et discessit
festinant et reuersus est an-
tyochiam. et inuenit philip-
pū dñantem ciuitati: et pug-
nauit aduersus eū. et uic-
pauit ciuitatē. **VI.**
Anno centesimo quī-
quagesimo et primo
exiit demetrius seleuci filius
ab urbe roma: et ascendit
cū paucis uiris in ciuitatem
maritimā. et regnauit illic.
Et factū est ut ingressus est
in domū regni patrū suoz.
comprehendit exercitū anchy-
ochum et lysiā. ut adduceret
eos ad eum. Et res ei innotuit.
et ait. Nolite michi ostēde
faciē eoz. Et occidit eos ex-
ercitus. Et sedit demetrius
sup sedem regni sui: et uene-
runt ad eum uiri iniqui et
impij. ex isrl. et alchim^{us} dur-
eoz qui uolebat fieri sacer-
dos: et accusauerūt pplm a-
pud regem dicentes. Did-
dit iudas et fratres eius a-
micos tuos: et nos dispulit
de terra nra. Hunc ergo mit-
te uirū cui credis: ut eat et
uideat exterminium om-
ne quod fecit nobis. et regi-

^{regis}
onibus nris: et puniūt omēs
amicos eius. et adiutores
eoz. Et elegit rex ex amicis
suis bachidem qui domina-
bat transflumē. magnum
in regno. et fidelem regi. et
misit eū. et alchimū impiū
constituit in sacerdotem:
et mandauit ei facere uictio-
nem in filios isrl. Et surre-
xerūt et uenerūt cū exerci-
tu magno in terrā iuda: et
miserunt nuncios et locuti
sūt ad iudam. et ad fratres
eius uerbis pacificis in dolo.
et nō intenderūt sermonib^{us}
eoz. Viderunt enim quia ue-
nerunt cū exercitu magno.
Et conuenerūt ad alchimū.
et bachidem congregatio
scribarū requirere q̄ iusta
sunt. et primasit ei
que erant in filiis isrl. et ex-
quirebant ab eis pacem.
Dixerunt enim. Homo sa-
cerdos de semine aaron ue-
nit: nō decipiet nos. Et lo-
cutus est cum eis uerba pa-
cifica: et iurauit eis dices.
Nō inferimus uobis ma-
lum. neq̄ amicis uestris.
Et crediderūt ei. Et comp-

hendit ex eis. **L** viros: et occidit eos in una die secundum uerbum quod scriptum est. Carnes sanctorum tuorum et sanguinem ipsorum effuderunt in circuitu iherusalem: et non erat qui sepeli-
ret. Et incubuit timor et tremor in omni populo: quia dixerunt. Non est in eis uitas et iudicium. Transgressi sunt enim constitutum: et iusiurandum quod iurauerunt. Et mouit bachides castra ad iherusalem: et applicuit in bezachia: et misit et comprehendit multos ex eis quia se refugerant: et quosdam de populo mactauit: et in puteum magnum proiecit. Et commisit regionem alchimo: et reliquit cum eo auxilium in adiutorium ipsi: et abiit bachides ad regem. Et satis agebat alchimus pro principatu sacerdotum sui: et conuenerunt ad eum omnes qui perturbabant populum suum: et obtinuerunt terram iuda: et fecerunt plagam magnam in israel. Et uidit iudas omnia mala que fecit alchimus: et qui cum eo erant in filios israel plus multo quam

gentes: et exiit in omnes fines iudee in circuitu: et fecit uindictam in uiros desertores: et cessauerunt ultra exire in regionem. Vidit autem alchimus quod preualuit iudas et qui cum eo sunt: et cognouit quia non potest sustinere eos: et regressus est ad regem: et accusauit eos multis criminibus. Et misit rex in canozem unum ex principibus suis nobilioribus: qui erat inimicicias exercens contra israel: et mandauit ei euertere populum. Et uenit canoz in iherusalem cum exercitu magno: et misit ad iudam et ad fratres eius cum dolo uerbis pacificis. Dicens. Non sit pugna inter me et uos. Veniam cum uiris pacificis: ut uideam facies ustras cum pace. Et uenit ad iudam: et salutauerunt se in uice pacifice. Et hostes parati erant rapti iudam. Et innotuit sermo iude: quoniam cum dolo uenerat ad eum: et contritus est ab eo: et noluit amplius uide faciem eius.

Et cognouit incanor quoniam
de nudatu est consiliu eius:
et exiit obuia iude in pug-
nam iuxta capharsalama.
Et ceciderunt de incanoris ex-
ercitu fere .v. milia uiri: et fuge-
runt in ciuitate dauid.
Et post hec uerba ascendit
incanor in monte syon: et
exierunt de sacerdotibus populi
salutare eum in pace: et de-
monstrare ei holocausto-
mata que offerebant pro
rege. Et irridens spreuit
ea et polluit: et locutus est
superbe. et iurauit cum ira di-
cens. Nisi traditus fuerit
iudas et exercitus eius in
manus meas: continuo
cum regressus fuero in pa-
ce. succenda domu istam.
Et exiit cum ira magna.
Et intrauerunt sacerdotes.
et steterunt ante faciem al-
taris et templi: et flentes
dixerunt. Tu elegisti domu
ista domine ad inuocandum
nomen tuum in ea: ut esset
domus orationis et obse-
crationis populo tuo. fac
uindictam in homine isto.
et in exercitu eius: et ca-

dant gladio. Memento blas-
phemias eorum: et ne dederis
eis ut permaneat. Et exiit in-
canor ab iherusalem et castra
applicuit in bethoron. et oc-
currit illi exercitus syrie:
et iudas applicuit in adarfa
cum tribus milibus uiris. Et orauit
iudas et dixit. Qui missi erant
a rege sennacherib erant domine.
qui blasphemauerunt te:
exiit angelus et percussit exercitus
.c. lxx. quinque milia. sic con-
tere exercitum istum in conspec-
tu tuo hodie. et sciant ceci-
quia male locutus est super
sancta tua: et iudica illum
secundum maliciam illius. Et com-
miserunt exercitus plurimum
triginta die mensis
adar. Et conuicta sunt castra
incanoris: et cecidit ipse
primus in proelio. Ut autem
uidit exercitus eius quia
cecidit incanor: proiecerunt
arma sua et fugerunt. Et
persecuti sunt eos uiam unius
diei: ab adaloz usque quo ue-
niatur gazara: et cubis ce-
cinerunt post eos cum signi-
ficationibus. Et exierunt
de omnibus castellis iude in

circuito: et uentilabāt eos
cornibus. Et cōuertebant
itē ad eos. et ceciderunt
omnes gladio: et nō est re
lictus ex eis nec unus. Et ac
cepunt spolia eoz: et p̄dam:
et caput nicanoris ampu
tauerūt. et dexterā ei quā
extenderat supbe: et attu
lerant et suspenderūt cont̄
iherlm. Et letatus ē p̄pls
ualde. et egerūt diē illam
in leticia magna. et cōsti
tuit agi omnib' annis diē
istā. tertiadecima diē me
sis adar. Et siluit terra
iuda dies paucos. **VII.**

Et audiuit iudas no
mē romanorū: quia
potentes sūt uirib'. et ad q̄
stunt ad omnia que postu
lant ab eis. et quicūq; accē
serūt ad eos. fecerūt cū eis
amicicias. et quia potētes
sūt uirib': audierūt p̄lia e
oz. et uirtutes bonas q̄s
faciūt in galacia. quia ob
tinuerūt eos et duxerunt
eos sub tributū: et quanta fe
cerunt in regione hispanie.
et qd̄ in potestate redege
runt metalla argenti et

auri. que illic sunt: et pos
sederūt omnē locū consi
lio suo et paciēcia: locaq;
qui longe erant ualde ab
eis: et reges qui sup ue
nerāt illis ab extremis t̄
re contriuerūt. et p̄tul
serunt eos plaga mag
na. ceteri autē dant eis tri
butū omnib' annis: et p̄h
lippū et p̄sen sitay regē.
et ceteros qui aduersus
eos arma tulerūt contri
uerūt bello. et obtinuerūt
eos: et antiochū magnū
regem a sic. qui eis pug
nam intulerat habens. c.
xv. elefantos. et exercitū *equites et curi?*
magnū ualde contritū
ab eis: quia cepunt eum
uuiū. et statuerūt ei ut
daret ipse. et qui regna
uerint post eum tributū
magnum. et daret obli
des et constitutū. et regio
nem medoz. et lydos. et
medos. de optimis regio
nib' eoz. et acceptas eas
ab illis dederūt eum em
regi: et quia qui erāt apd̄
elladā uoluerunt uē et
collere eos. et in notuit ser

mo hy^s. et miserunt ad eos
duce unū. et pugnaverunt
contra illos. et ceciderunt
ex eis multi. et captiuas
duxerunt urores eorum. et fi-
lios. et diripuerunt eos. et
terram eorum possederunt. et de-
struxerunt muros eorum. et
in seruitute illos redege-
runt usque adhuc diem.
et residua regna et insu-
las ~~regna~~ que aliquando
restituerant illis. extermi-
nauerunt et in potestate
redegerunt: cum amicis autē
suis. et qui in ipsis requie
habebant. conseruauerunt
amicitiam. et obtinuerunt
regna que erant proxima
et que longe. quia quicumque
audiebant nomen eorum ti-
mebant eos. quibus uero
uellent auxilio esse ut
regnarent. regnabant.
quos autē uellent regno
deturbabant. et exaltati
sunt ualde: et in omnibus
istis nemo portabat dya-
dema. nec induebat pur-
pura. ut magnificaretur
in ea: et quia curiam fece-
runt sibi et cotidie con-

sulebant. trecentos. vii. con-
siliū agentes semper de mul-
titudine. ut que digna sunt
gerant: et conmittunt unum
homini magistratū suū.
per singulos annos dñari
uniuersę terre sue. et om-
nes obediunt uni: et non
est inuidia neque zelus inter
eos. Et elegit iudas eupo-
lemū filiū iohannis. filij iacob.
et iasonē filiū eleazari: et
misit eos rome constituere
cum illis amicitiam. et socie-
tatem. ut auferret ab eis
iugū grecorum: quia uiderunt
quod in seruitute premerent
regnum israel. Et abierunt ro-
mam uiam multam ualde:
et introierunt curiam et di-
xerunt. Judas machabeus
et fratres eius. et populus tu-
deorum. miserunt nos ad uos.
statuere uobiscum socie-
tatem et pacem: et conscribere
nos socios et amicos uros.
Et placuit sermo in con-
spectu eorum. Et hoc rescrip-
tum quod rescripserunt
in tabulis ereis. et misere-
runt in iherusalem: ut esset apud
eos ibi memoriale pacis

et societatis. Bene sit ro-
 manis. et genti iudeoy in
 mari et in terra in eternū.
 gladiusq; et hostis procul
 sit ab eis. Qd si istiterit
 bellū romanis prius aut
 omnib' socijs eoy i omni
 dominatione eoy auxiliū
 feret gens iudeoy pūc tem-
 pus dictauerit corde pleno.
 et pliantib' nō dabūt neq;
 subministrabūt triticum.
 arma. pecuniā. naues. si-
 cut placuit romanis. et
 custodient mandata eoy
 nichil ab eis accipientes.
 Similit' aut' et si genti iudoy
 prius acciderit bellū. adu-
 uabūt romā ex animo pūc
 eis tempus p' miserit. et ad-
 iuuantib' nō dabitur triti-
 cum. arma. pecuniā. naues.
 sicut placuit romanis. et
 custodient mandata eoy
 absq; dolo. Secundū hec v-
 ba constituerūt romani
 p'plo iudeoy. Qd si post hec
 uerba hys aut illi addere ul'
 demere ad hec aliquid uolu-
 erint. faciant ex pposito suo.
 et quecūq; addiderint uel
 dempserint rata erūt. Sed

et de malis que demetrius
 rex fecit in eos scripsim'
 ei dicentes. Quare gra-
 uasti iugū tuū sup amicos
 nros et socios iudeos. Si
 ergo itey adierint nos ad-
 uersū te. faciem' illis iudi-
 cū et pūgnabim' tecum
 mari terraq;. **IX.**

Isterea ubi audiuit
 demetrius quia ceci-
 dit micanor et exercitus
 eius in plio. appositū ba-
 chidem et alchimū rursum
 mittere in iudeā. et dex-
 trum cornu cum illis. Et
 abierūt uiam que ducit
 in galgala. et castra posu-
 erunt in mesaloth. que ē
 in arbells et occupauit
 eam. et pemerūt animas
 hominū multas. In mēse
 primo anni centesimi. et
 quinquagesimi. et scdi
 applicuerūt exercitū ad
 iherlm'. et surrexerūt et
 abierūt in bereā. xii. mi-
 lia uirorum. et duo milia
 equitū. Et iudas castra
 posuerat in layla. et tria
 milia uiri cum eo electi.
 Et uiderūt multitudinem.

exercit. qz mlti.

I

exercitus. quia multi sunt et ci-
muerunt ualde. et multi sub-
traxerunt se de castris; et non
remanerunt ex eis nisi octin-
genti uiri. Et uidit iudas
quod deflueret exercitus eius. et
bellum purgebatur eum: con-
fractus est corde. quia non ha-
bebat tempus congregandi eos.
et dissolutus est: et dixit his qui
residui erant. Fugamus et ea-
mus contra aduersarios
nostros: si poterimus pugnare
aduersus eos. Et auerterunt
eum dicentes. Non poterimus
pugnare: sed liberemus ani-
mas nostras modo. et reuerta-
mur ad fratres nostros: et tunc
pugnabimus aduersus eos.
Nos autem pauci sumus. Et ait
iudas. Absit ista rem facere:
ut fugiamus ab eis. Et si ap-
propiauit tempus nostrum moria-
mur in uirtute propter fratres
nostros: et non inferamus cri-
men glorie nostre. Et mouit
exercitus de castris: et stete-
runt illis obuiam. Et diuisi sunt
equites in duas partes: et
fundibularii et sagittarii
prebebant exercitum. et primi
certaminis omnes potentes.

Bachides autem erat in dextro
cornu. Et proximauit legio
ex duabus partibus: et clama-
bant tubis. Exclamauerunt
autem qui erant ex parte iudee
etiam ipsi. Et commota est tra-
anoce exercituum: et commissum
est plium a mane usque ad
uesperam. Et uidit iudas quia
firmior est pars exercitus
bachidis in dextis: et conue-
runt cum ipso omnes con-
stantes corde. et contrita est
dextra pars ab eis: et persecu-
tus est eos usque ad montem
azoti. Et qui in sinistro cor-
nu erant uiderunt quod contum-
tum est dextrum cornu: et se-
cuti sunt post iudam et qui cum
ipso erant a tergo. Et ingra-
uatum est plium: et ceciderunt uulnera
multi ex his et illis. Et iu-
das cecidit: et ceteri fugerunt.
Et ionathas et symon tu-
lerunt iudam fratrem suum et
sepelierunt eum in sepulchro
patrum suorum in ciuitate mo-
dum: et fleuerunt eum omnis
populus israel planctu magno:
et lugebant dies multos.
et dixerunt. Quomodo cecidit
potens. qui saluum

et magnitudines ei

faciebat isrl. Et cetera uerba
iude bellorum et uirtutum quas
fecit non sunt descripta. Mul-
ta enim erant ualde. Et factum
est post obitum iude. emer-
serunt iniqui in omnibus
finibus isrl. et exorti sunt omnes
qui operabantur iniquitatem.
In diebus illis facta est fames
magna ualde. et tradidit
se bachidi omnis regio eorum
cum ipsis. Et elegit bachide
impios uiros. et constitu-
it eos dominos regionis. et ex-
quirebant et perstrutabant
amicos iude. et adducebant
eos ad bachidem. et uindi-
cabat in illos et illudebat.
Et facta est tribulatio ma-
gna in isrl. qualis non fuit
ex qua die non est uisus in
isrl. Et congregati sunt om-
nes amici iude. et dixerunt
ionathe. Ex quo frater tu-
us iudas defunctus est. uir
similis ei non est. qui creauit
contra bachidem et eos qui in-
imici sunt genti nostre. Et
itaque te eligimus hodie pro
nobis esse principem et ducem
ad bellandum bellum nostrum. Et
suscepit ionathas tempore

illo principatum. et surre-
xit loco iude fratris sui. Et
cognouit bachides. et que-
rebat eum occidere. Et cogno-
uit ionathas et symon fra-
ter eius. et omnes qui cum
eo erant. et fugerunt ad
desertum tecuhe. et consede-
runt ad aquam lacus al-
phar. Et cognouit bach-
ides. et die sabbatorum uenit
ipse. et omnis exercitus
eius transiordanem. Et
misit fratrem suum ducem populi.
et rogauit nabuth eos
amicos suos. ut comen-
daret illis apparatus suum.
qui erat copiosus. Et exierunt
filij iambri ex madaba.
et comprehenderunt iohannem.
et omnia que habebat. et
abierunt habentes ea. Et
hec uerba renuntiati sunt
ionathe. et symoni fratri
eius. quia filij iambri fa-
ciunt nuptias magnas.
et ducunt sponsam ex ma-
daba. filiam unius ex mag-
nis principibus chanaan cum
ambicione magna. Et re-
cordati sunt sanguinis
iohannis fratris sui. et ascen-

Alphar

derunt et abscōderūt se sē
tegunēto montis. Et le
uauerūt oculos suos et
uiderūt: et ecce tumultus
et apparat' multus: et spō
sus pcessit et amici eius.
et fratres eius obuiā illis
cum tympanis et musicis.
et armis multis. Et surre
xerunt ad eos ex insidijs
et occiderūt eos: et cecide
runt multi uulnerati: et
residui fugerūt ī montē.
Et acceperūt omnia spolia
eorū: et conuerse sūt nuptie
in luctū et uox musicorū ipō
ī lamentū. Et uindicaueūt
uindictā sanguinis fratris
sui: et reuēsi sūt ad ripā iorda
nis. Et audiuit bachides: et
uenit die sabbatorū usq; ad
ripā iordanis in uirtute
multa. Et dixit ad suos io
nathas. Surgam' et pugne
mus contra inimicos nrōs.
Nō est enim hodie sicut he
ri et nudius tertius. Ecce ei
bellū exaduerso: aqua uero
iordanis hinc et inde: et ripa
et paludes et salt': et nō ē
locus diuertendi. **¶** **I**ūc g'
clamate in celū: ut libere

mini de manu īmīcorū urōy.
Et cōmissū est bellū. Et ex
tendit ionathas manū suā
pcutere bachidē: et diuertit
ab eo retro. Et delinuit io
nathas et qui cū eo erant
ī iordane. et trāsnataunt
ad eos iordanē: et ceciderunt
de parte bachidis die illa
mille uiri. Et reuēsi sūt ihe
rīm: et edificauerūt ciui
tates munitas in iudea:
municionē que erat ī ihe
rico. et ī ammaim. et ī be
thoron. et bethel. et cham
nathan. et chopomuris ex / phara
cellis. et portis et seris: et
posuit custodiā in eis. ut
ī inimiciās exerceant iūstī.
Et muniuit ciuitatē beth
surā. et gazara. et artem.
et posuit in eis auxilia et
apparatū estay: et accepit
filios principū regionis
obsides. et posuit eos ī arte
in iherlīm in custodia. Et
anno centesimo quinquā
gesimo tertio. mense scō.
pcepit alchimus destrui
muros domus sancte in
terioris. et destrui opera p
phetay: et cepit destruerē.

In illo tempore percussus est alchimus et impedita sunt opera illius; et obclusum est os eius et dissolutum est paralysus; nec ultra loqui potuit uerbum et mandare de domo sua. Et mortuus est alchimus in tempore illo. cum tormento magno. Et uidit bachides quoniam mortuus est alchimus et reuersus est ad regem: et siluit in terra annis duobus. Et cogitauerunt omnes iniqui dicentes. Ecce ionathas et qui cum eo sunt in silentio habitant confidenter. Nunc ergo adducamus bachidem: et comprehendet eos omnes in una nocte. Et abierunt: et consilium ei dederunt. Et surrexit ut ueniret cum exercitu multo: et misit epulas locis suis. occulteque erat in iudea. ut comprehenderent ionathan et eos qui cum eo erant. sed non potuerunt: quia innotuit eis consilium eorum. Et apprehendit de uiris regionis. qui principes erant militiae. id est uiros: et occidit eos. Et secessit ionathas et symon et qui

cum eo erant. in bethbelle: que est in deserto et extruxit diruta eius: et firmauerunt eam. Et agnouit bachides: et congregauit uniuersam multitudinem suam. et hiis qui de iudea erant denunciavit: et uenit et castra posuit de super bethbelle. et oppugnauit eam dies multos: et fecit machinas. Et reliquit ionathas symonem fratrem suum in ciuitate. et exiit in regionem: et uenit cum numero. et percussit odarem et fratres eius. et filios phaseron in tabernaculo ipsorum: et cepit cedere et crescere in uirtutibus. Symon uero et qui cum ipso erant exierunt de ciuitate. et succederunt machinas: et pugnauerunt contra bachidem. et contritus est ab eis: et afflixerunt eum ualde. quoniam consilium eius et congressus eius erat inanis. Et uacat contra uiros. qui aliquos ei consilium dederant. ut ueniret in regionem ipsorum. multos ex eis occidit: ipse autem cogitauit cum reliquis abire in regionem suam.

breuis

aliquos

Et cognouit ionathas: et
misit ad eum legatos compo-
nere cum ipso pa-tem et
redde ei captiuitate. Et
libenter accepit. et fecit se-
cundum uerba eius: et iura-
uit nichil se ei facturum ma-
li omnibus diebus uite eius.

Et reddidit ei captiuitatem.
quam prius erat perdatum de
terra iuda: et conuersus
abiit in terram suam. et non
apposuit amplius uenire
in fines eius: et cessauit
gladius ex israhel. Et habita-
uit ionathas in machmas:
et cepit ionathas ibi indi-
care populum: et extermina-
uit impios ex israhel.

Et anno centesimo
sexagesimo ascendit
alexander antiochi filius.
qui cognominatur nobilis:
et occupauit ptolemaida.
Et receperunt eum: et regna-
uit illic. Et audiuit deme-
trius rex: et congregauit
exercitum ualde copiosum.
et exiit obuiam illi in plin.
Et misit demetrius ad iona-
than uerbis pacificis eplam:
ut magnificaret eum. Dixit

Et anticipemus pacem
facere cum eo: prius quam
faciat cum alexandrio aduersum
nos. Recordabit enim omnium
malorum que fecimus in eum
et in fratrem eius. et gentem
eius. Et dedit ei potestatem
congregandi exercitum. et
fabricare arma et esse ipsum
locum eius: et obsides que erant
in arte iussit tradere ei. Et ue-
nit ionathas in iherusalem: et
legit eplam in auditu omnis
populi. et eorum qui in arte erant:
et timuerunt timore magno:
quoniam audierunt quod dedit ei
rex potestatem congregandi
exercitum. Et traditi sunt io-
nathae obsides: et reddidit
eos parentibus suis. Et habi-
tauit ionathas in iherusalem:
et cepit edificare et inuolare
ciuitatem: et dirigit facientibus
opa. ut exstrueret muros
et montem syon in circuitu
lapidibus quadratis ad mu-
nicionem. Et ita fecerunt. Et
fugerunt alienigene qui
erant in munitionibus quas
edificauerat bachides: et reli-
quit unusquisque locum suum.
et abiit in terram suam. Tan-

tum in bethsura remanserāt
 aliqui ex hijs qui reliquerāt
 legē et p̄cepta dei. Erat enī
 hec eis ad refugium. Et au-
 diuit rex alexander p̄mis-
 sa. que p̄misit demetrius
 ionathē. et narrauerunt
 ei p̄lia et uirtutes. q̄s ip̄e
 fecit et fratres eius. et la-
 bores quos laborauerunt.
 et ait. Numquid inuenie-
 mus aliquē uirū talem.
 Et nunc faciam eū amicum
 et sociū nr̄m. Et scripsit e-
 p̄lam. et misit ei secundum
 uerba hec. dicens. Rex ale-
 xander fratri ionathē salu-
 tem. Audiuim⁹ de te. quod
 uir potens uirib⁹ et ap̄-
 tes. ut sis amicus noster.
 Et nūc cōstituim⁹ te hodie
 summū sacerdotē gentis
 tue. et ut amicus regis uoce-
 ris. et misit ei purpurā. et
 coronā aureā. ut que nostra
 sūt scencias. et conserues a-
 micicias ad nos. Et induit
 se ionathas stolā sanctam
 septimo mense. anno cente-
 simo sexagesimo in die sol-
 lempni scenophegie. et con-
 gregauit exercitū. et fecit

/sis

arma copiosa. Et audiuit
 demetrius uerba ista. et cō-
 tristat⁹. est nimis. et ait.
 Quid hoc fecimus. qd̄ pre-
 occupauit nos alexand⁹ ap̄-
 hendē amicitia iudeorū ad-
 munimen sui. Scribā et
 ego illis uerba deprecatoria.
 et dignitates. et dona. ut
 sint meū in adiutorio.
 Et scripsit eis in hec uerba.
 Rex demetrius genti iude-
 orū salute. Quā seruastis
 ad nos pactū. et mansistis
 in amicitia nr̄a. et nō ac-
 cessistis ad inimicos nr̄os.
 audiuimus et gauisi sum⁹.
 Et nunc p̄seuerate adhuc
 conseruare ad nos fidem.
 et retribuemus uobis bo-
 na p̄lia que fecistis nobiscū.
 et remittemus uob⁹ presta-
 ciones multas. et dabim⁹
 uobis donacōnes. Et nūc
 absolu uos et omnes iudōs
 attributis. et p̄cia salis in-
 dulgeo. et coronas remitto.
 et tertiās seminis. et dimi-
 diam partē fruct⁹ ligni. qd̄
 est porcionis mee. relinq̄
 uobis ex hodierno. et de in- die
 ceps. ne accipiat⁹ a terra

uuda et a tribus ciuitatibus
que addite sunt ei ex samaria
et in galilea ex hodierno
die et in totum tempus et iheru-
salem sit sancta et libera cum
finibus suis; et decime et tri-
buta ipsius sint. Remitto
etiam potestatem artis que est
in iherusalem et do eam summo
sacerdoti et constituat in ea
uiros quoscumque ipse elegerit
qui custodiant eam et omnem
animam iudeorum que capti-
uata est a terra iuda in omni
regno meo relinquo liberam
gratis; et omnes a tribu-
tis soluantur etiam petorum suorum
et omnes dies sollempnes
et sabbata et neomenie
et dies decreti et tres dies
ante diem sollempnem et tres
post diem sollempnem sunt om-
nes immunitatis et remis-
sionis omnibus iudeis qui sunt
in regno meo; et nemo habe-
bit potestatem agere aliquid
et mouere negotia aduersus
aliquem eorum in omni causa
et ut attribuantur ex iudeis
in exercitu regis ad xxx
milia uirorum et dabunt illis
copie ut oportet omnibus;

exercitibus regis et ex ipsis or-
dinabuntur qui sunt in mun-
dationibus regis magni et ex hiis
constituentur super negocia reg-
ni que aguntur ex fide et prin-
cipes sint ex eis et ambulent
legibus suis sicut precepit rex in
terra iuda et tres ciuitates
que addite sunt iudee ex re-
gione samarie cum iudea re-
putentur ut sint sub uno et
non obediant alie potestati
nisi summi sacerdotis ptoloma-
ida et confines eius quas de-
di donum sanctis qui sunt in ihe-
rusalem ad necessarios sumptus
scoorum et ego singulis annis
dabo quindecim milia siclorum
argenti de rationibus regis
que me contingunt et omne
quod reliquum fuit quod non red-
diderant qui super negocia
erant annis prioribus ex hoc ta-
bunt in opera domini et super
hec quinque milia siclorum ar-
genti que accipiebant de ratione
per singulos annos et hec ad sacerdotes pertine-
ant qui ministerio funguntur
et quicumque fugerit in templum
quod est in iherusalem et in om-
nibus finibus eius obnoxius

regi in omni negotio dimit-
tatur. et uniuersa que sunt eis
in regno meo libera habeant;
et ad edificanda uel restauran-
da opera sanctorum sumptus dabunt
de ratione regis; et ad constru-
endos muros iherusalem. et commu-
mendos in circuitu. sumptus
dabunt de ratione regis.
et ad construendos muros in
iudea. **N**o autem audiuit iona-
thas et populus sermones istos
non crediderunt eis. nec recep-
erunt eos; quia recordati sunt
malicie magne quam fecerat
iherusalem; et tribulauerunt eos val-
de. **E**t complacuit eis in alexan-
driam. quia ipse fuerat eis prin-
cipis sermonum pacis; et ipsi
auxilium ferebant omnibus
diebus. **E**t congregauit alexan-
der rex exercitum magnum. et
admouit castra contra deme-
trium; et commiserunt plures re-
gis. **E**t fugit exercitus alex-
andri; et secutus est eum de-
metrius et incubuit super
eos; et inualuit plurimum in-
mis. donec occidit sol; et ce-
cidit demetrius in illa die. **E**t
misit alexander ad ptolemeum
regem egypti. legatos

res

in

secundum hec uerba. dicens. **Q**uoniam
regressus sum in regnum meum.
et sedi in sede patrum meorum.
et obtinui principatum. et con-
trui demetrium. et possedi
regionem meam; et commisi cum
eo pugnam. et contritus est ipse
et castra eius a nobis; et se-
dimus in sede regni eius. **E**t
nunc statuam adinuicem ami-
cicia; et da michi filiam tuam
uxorem. et ego gener tuus;
et dabo tibi dona. et ipsi digni-
tatem. **E**t respondit ptolemeus
rex. dicens. **F**elix dies in quo
reuersus es ad terram patrum
tuorum; et sedisti in regno eorum. **S**ede
Et nunc faciam tibi que scrip-
sisti. **P**roed occurre ptolemaio. **I**n
de; ut uideamus nos inuicem.
et spondeam tibi sic dixisti.
Et exiit ptolemeus de e-
gypto ipse. et cleopatra filia
eius. et uenit ptolemaide a-
no centesimo sexagesimo se-
cundo; et occurrit ei alexan-
der rex; et dedit ei cleopatram
filiam suam; et fecit nuptias
eius ptolemaide sicut rex
in magna gloria. **E**t scripsit rex
alexander ionathe; ut ue-
niret obuiam sibi. **E**t abiit

auz
cū gloria p̄colomaidem. et
occurrit ibi duob' regibus.
et dedit illis argentū multū
et dona: et inuenit gratiam
ī cōspectu eoz. Et cōuenerūt
aduersus eum uiri pestilē-
tes ex isrl. uiri iniqui inter-
pellantes ad uisus eū: et nō
intendit ad eos rex. Et uis-
it exspoliari ionathā ue-
stimentis suis: et induit eū
purpura. Et ita fecerunt.
Et collocauit eū rex sede-
secū: dixitq; p̄ncipib' suis.
Erite cū eo ī medio ciuita-
tis: et p̄dicare ut nemo ī-
terpelleat aduersus eū de
ullo negotio: nec quisquā
ei molestus sit de ulla ra-
tione. Et factū est ut uide-
runt qui int̄pellabat glo-
riam ei' que p̄dicabat. et
optū eū purpura: fugerūt
omnes. Et magnificauit
eū rex: et scripsit eū inter
p̄mos amicos: et posuit
eū ducem et participem
p̄ncipatus. Et reuersus ē
ionathas cū pace in iherlm
et leticia magna. In anno
centesimo sexagesimo quā-
to. uenit demetri' filius de-

metri' acrota in triā patrū
suoz. Et audiuit alexand'
rex. et constatus est ualde:
et reuersus est antiochia.
Et cōstituit demetrius ap-
polloniū qui p̄erat celesty-
rie: et cōgregauit exercitū
magnum. et accessit ad iam-
niam: et misit ad ionathā
summū sacerdotē. dicens.
Tu solus resistis nobis. Ego
aut' factus sū ī derisū et ī
opprobriū. p̄terea q̄a tu p̄-
testatē exertes aduersum
nos ī montib'. Nunc ergo
si confidis in uirtutib' tuis:
descende ad nos in campū.
et comparemur illic iuice:
quia mecū est uirtus belloz.
Interroga et discere quis sū
ego. et ceteri. qui auxilio sūt
michi: qui et dicūt. qd non
potest stare pes uest' ante
faciē nrām: quia ī fugam. **bis**
his conuersi sūt patres tui
in tria sua. Et nūc quomō-
poteris sustinere equitatū.
et exercitū tantū ī campo.
ubi nō est lapis. neq; saxū.
neq; locus fugiendi. **ut** au-
diuit autē ionathas sermo-
nes appolloniū mot' ē animo

et elegit decē milia uiroz
 et exiit ab iherlm. Et con-
 currit ei symon frat' eius
 in adiutoriu. et applicue-
 rit castra i ioppen. Et ex-
 cludit eum a ciuitate: quia
 custodia appolloni ioppe
 erat. Et oppugnauit eam:
 et exterriti qui erant in tra-
 ciuitate aperuerunt ei: et ob-
 tinuit ionathas ioppen.
 Et audiuit appollonius.
 et admouit tria milia eq-
 tu et exercitu multu. et a-
 bijt in azotu: tamquam in-
 faciens: et statim exiit in
 campu eo qd habet mul-
 titudine equitu et confide-
 ret in eis. Et insecutus est
 eu ionathas in azotu: et
 plium comiserunt. Et reliquit
 appollonius in castris mil-
 le equites. post eos occulte.
 Et cognouit ionathas q-
 niam suu in sidie post se:
 et circummerunt castra ei
 a mane usq ad uespera.
 Ppls aut stabat sic pce-
 pit ionathas: et laboraue-
 runt equi eoz. Et eiecit sy-
 mon exercitu suu: et conu-
 lit contra legionie. Equites

enu fatigati erant: et fugunt
 et contriti sunt ab eo. Et q
 dispersi sunt in campu fuge-
 runt in azotu: et intrauerunt
 in bechdagō ydolu suum.
 ut se liberaret. Et succedit
 ionathas azotu et ciuita-
 tes que erant in circuitu eius.
 et accepit spolia eoz: et
 templu dagon. et eos qui
 fugerant in illud succedit
 igni: et fuerunt in ciuitate
 qui ceciderunt in gladio. cu
 hi qui succensi sunt fere
 octo milia uiroz. Et mo-
 uit inde ionathas castra
 et applicuit ea a scalone:
 et exierunt de ciuitate ob-
 uiam illi in magna gloria.
 Et reuersus est ionathas
 i iherlm cu suis habentib'
 spolia multa. Et audiuit
 alexand' sermones istos.
 addidit adhuc glorificare
 ionathan: et misit ei fi-
 bulā aureā. sicut ē con-
 suetudo dari cognatis re-
 gum: et dedit ei accaron
 et omnes fines ei in pos-
 sessionem. **XI**

Et rex egypti congre-
 gavit exercitu sicut

et receperunt iacula
 i iplm.

Et tunc

arenam. que est circa ora
maris et naues multas: et
quererat obtinere regnū
alexandri dolo. et addere illd
regno suo. Et exiit in syriā
uerbis pacificis: et apiebat
ei om̄s ciuitates et occurre
bant ei: quia mandauit
alexand' rex exire ei obuiā cū
pace eo qd' socer suus eēt. Cum
introiret aut' ciuitatē pto
lomeus: ponebat custodi
as militū in singulis ciuita
tib'. Et ut appiauit azoto:
ostenderunt ei templū da
gon succensū et azotū. et
cetera eius demolita. et cor
pora pietta. et eoz. q' celi
erant ī bello. tumulos quo
fecerat secus uiam: et nar
rauerunt regi. quia hec
fecit ionathas: ut inuidiā
facerent ei. Et tacuit rex.
Et occurrit ionathas regi
fioppen cum gl'a: et iuncte
se salutauerūt: et dormie
runt illic. Et abiit iona
thas cū rege usq' ad flumi
qui uocatur eleutherus:
et reuersus est iherlm'. Fer
aut' ptolemeus obtinuit
dominiū ciuitatū usq' se

leuciam marinā: et cogi
tabat in alexandriū cōsilia
mala. Et misit legatos ad
demetriū dicens. Veni cō
ponamus int' nos pactū:
et dabo tibi filiā meā quā
habet alexander: et regna
bis in regno patris tui. Pe
nituit enī me qd' dederim il
li filiā meā. Quesiuit me
enī occide. Et uitupauit
eū p'pterea qd' cōcupierat
regnū eius. Et abstulit fi
liam suā et dedit eā demetro.
et alienauit se ab alexandro:
et manifeste facte sūt in
imicitie eius. Et intrauit
ptolomeus antiochia: et i
posuit duo dyademata ca
piti suo. egypti et asie. **Alexander**
autē rex erat in ci
cilia illis dieb'. quia rebella
bant qui erāt in locis illis.
Et audiuit alexand': et ue
nit ad eū in bello. Et pduxit
ptolomeus rex exercitum:
et occurrit ei ī manu ualida.
et fugauit eū. Et fugit ale
xander in arabiam: ut ibi
p'tegeret. Rex aut' ptolo
meus exaltatus ē. Et abstu
lit gaddiel arabs caput

alexandri: et misit ptolo-
 meo. Et rex ptolomeus mor-
 tuus est in die tertia: et om-
 nes eius infecti sunt ab his
 qui erant in munitionibus.
 Et regnavit demetrius an-
 no centesimo sexagesimo
 septimo. In diebus illis congre-
 gavit ionathas eos qui erant
 in iudea. ut expugnaret artem
 que est in iherusalem: et fecerunt con-
 tra eam machinas multas.
 Et abierunt quidam qui ode-
 rant gentem suam viri iniqui
 ad regem: et renuntiaverunt
 ei quod ionathas obsideret
 artem. Et ut audiuit rex
 iratus est. et statim venit pro-
 lomaida: et scripsit iona-
 the. ne obsideret sed occurre-
 ret sibi ad colloquium festi-
 nato. Ut audiuit autem
 ionathas. iussit obsidere:
 et elegit de senioribus israel.
 et de sacerdotibus et dedit se-
 piculo: et accepit aurum et
 argentum. et vestem. et alia
 remedia multa. et abiit ad re-
 gem ptolomaida: et inveni-
 nit gratiam in conspectu eius.
 Et impellabatur adversus
 eum quidam iniqui ex gente

sua: et fecit ei rex sicut fe-
 cerat ei qui ante eum fuerat. ^{reger}
 et exaltauit eum ante con-
 spectum omnium amicorum
 suorum: et statuit ei principatum
 sacerdotum. et quecumque
 alia habuit prius preciosa:
 et fecit eum principem amicorum.
 Et postulavit ionathas
 a rege. ut in munem faceret
 iudeam in partibus. et sa- ^{et tres}
 maria. et permisit ei ta- ^{confines eius}
 lenta trecenta. Et consen-
 sit rex: et scripsit ionathe
 epistolas de his omnibus huius-
 modi continentes. Rex de-
 metrius ionathe fratri sa-
 lute. et genti iudeorum. Ex-
 emplum epistole quam scripsi-
 mus lasthem parenti vestro
 de vobis misimus ad vos.
 ut sciatis. Rex demetrius
 lasthem parenti salutem.
 Genti iudeorum amicis no-
 stris. et conservantibus ad nos
 que iusta sunt decrevimus.
 benefacere. propter benignitatem
 ipsorum quam erga nos ha-
 bent. Statuimus ergo illis
 omnes fines iudee. et tres
 civitates. liddam. et rama-
 the. que addite sunt iudee
 et phasaro

pus

ex samaria: et omnes fines
earum sequestrantur omnibus sacri-
ficantibus in iherosolimis. p-
hij que ab eis rex accipie-
bat p singulos annos: et
p fructibus terre et pomorum:
et alia que ad nos pertinebant
decimarum: et tributorum ex hoc
tempore remittimus eis:
et areas salinarum: et coro-
nas que nobis deferebantur.
Omnia ipsi concedimus:
et nichil horum irritum erit ex
hoc et in omni tempore. Et sc-
ergo curate facere horum ex-
emplum: et detur ionathas.
et ponatur in monte sancto
in loco celebri. Et iudicio de-
metrius rex quod sicut tra-
i in conspectu suo et nichil
ei resistere: et dimisit exerci-
tuum suum unumquemque in locum
suum. excepto peregrino exer-
citu. que contraxit ab iisulicis
gentibus. Et inimici erant ei
omnes exercitus partium eius.
Trifon autem erat quidam par-
cium alexandri prius: et
uidit quoniam omnis exercitus
murmurat contra demetrium:
et iuit ad machuel arabem:
qui nutrebat antiochum

abire

filium alexandri: et assidebat
ei ut traderet eum ipsi: ut reg-
naret in loco patris sui: et nu-
clauit ei quanta fecit deme-
trius: et inimicitias exerci-
tuum eius: aduersum illum: et
mansit illic diebus multis.
Et misit ionathas ad deme-
trium regem: ut eiceret eos qui
in arte erant in iherosolimis: et qui
in insidiis erant: quia expug-
nabant israel. Et misit deme-
trius ad ionathan: dicens.
Non hec tantum faciam tibi
et genti tue: sed gloria illust-
bore te et gentem tuam cum fuerit
opportunitas. Nunc si recte
feceris: si miseris uiros in
auxilium: quia discessit om-
nis exercitus meus. Et mi-
sit ei ionathas tria milia
uirorum fortium antiochiam.
Et uenerunt ad regem: et de-
lectatus est rex in aduentu
eorum. Et conuenerunt quia erant
decem milia ui-
rorum: et uolebant interficere
regem. Et fugit rex in au-
lam. Et occupauerunt qui
erant decem milia itinera ci-
uitatis: et cepit pugnare.
Et uocauit rex iudeos in

auxiliū. Et cōuenerūt sūm
 omnes ad eū: et disperſi sūt
 omnes p̄ciuitatē. et occide-
 runt in illa die. c. xx. milia
 hominū; et succenderūt
 ciuitatē. et cepūt spolia
 multa in illa die: libaue-
 rūtq; regem. Et uiderūt
 qui erant de ciuitate. qđ
 obtinuiſſent iudei ciuita-
 tem ſicut uolebant. et in-
 firmati ſūt mente ſua: et
 clamauerūt ad regem cū
 p̄cib; dicentes. Da nobis
 dexterā: et ceſſent iudei
 oppugnātes nos et ciuitatē.
 Et preceſerūt arma: et fece-
 rūt pacē. Et gloriſicati ſūt
 iudei in cōſpectu regis. et
 in cōſpectu omnium q̄ erāt
 in regno eius. et nominati
 ſunt in regno: et reſgreſſi
 ſūt in iheruſm habētes spo-
 lia multa. Et ſedit deme-
 trius rex in ſede regni ſui:
 et ſiluit terra in cōſpectu
 eius. Et mentitus ē om-
 nia quecūq; dixit: et alie-
 nauit ſe ab ionatha. et n̄
 retribuit ei ſcđm beneficia
 que ſibi tribuerat: et ue-
 xabat eū ualde. Poſt hec

autē reuſus trifon et anti-
 ochus cū eo. puer adoleſcēs
 et regnauit et impoſuit
 ſibi dyadema: et congrega-
 ti ſūt ad eū omnes exercitus.
 quos diſperat demetrius:
 et pugnauerūt contra eū:
 et fugit et egauertit. Et ac-
 cepit trifon beſtias: et ob-
 tenuit antiochia. Et ſc̄pſit
 antioch; adoleſcens iona-
 the. dicens. Conſtituo tibi ſumū
 ſacerdotiū. et conſtituo te
 ſup quatuor ciuitates: iu-
 diſ de amicis regis. Et mi-
 ſit illi uafa aurea in mini-
 ſterium: et dedit ei poteſtatē
 bibendi in auro. et eē in pur-
 pura. et habē fibulā aureā:
 et ſymonē fratrem eius con-
 ſtituit ducē a terminis ty-
 ri. uſq; ad fines egypti. Et
 erit ionathas et pambu-
 lauit tranſ flumē ciuitatis:
 et congregat' eſt ad eū om-
 nis exercitus. ſyrie in auxi-
 liū. Et uenit a ſcalone: et
 occurrerūt ei de ciuitate ho-
 norifice. Et abiit inde ga-
 zam. Et cōcluſerūt q̄ erāt
 in gaza: et obſedit eā. et
 ſuccendit q̄ in circuitu erāt

ciuitates. et p̄dat' est eas.
Et rogauerunt gazenses
ionathan: et dedit illis
dextram: et accepit filios
eorū obſides. et miſit illos
ī iherl̄m: et p̄ambulauit
regionē uſq; ad damasculū.
Et audiuit ionathas. q̄a
p̄uaricati ſūt p̄ncipes de
metrii in cades. q̄ est in ga
lilea cū exercitu multo.
uolentes eū remouē a ne
gocio regni: et occurrit
illis. fratre autē ſuū ſy
monē reliquit in tra pro
uincia. **E**t applicuit ſymō
ad bethſurā. et expugna
bat eam dieb' multis: et
cōcluſit eos. **E**t postula
uerūt ab eo dextrās acci
pe: et dedit illis et eiecit
eos inde: et cepit ciuitatē.
et poſuit ī ea preſidium.
Et ionathas et caſtra ei'
applicuerūt ad aquā ge
naſar. et ante lucē uigila
uerūt in campo a ſor: et
ecce caſtra alienigenarū
occurrebāt in campū: et
tendebāt ei in ſidiās ī mō
tib'. Ipſe autē occurrit ex
aduerſo: in ſidie uero re

ſurrexerūt de locis ſuis. et
cōmiſerūt p̄liū. **E**t fugerūt
qui erāt ex parte ionathe
omnes: et nemo relictus
est ex eis. niſi matathias
filius abſolomi. et iudas
filius chalphi princeps
milicie exercitus. **E**t ſcidiō
ionathas ueſtimēta ſua.
et poſuit terrā in capite
ſuo et orauit: et reuerſus
est ad eos. in p̄liū. et conuēnit
ſe ad illos. et p̄ugnauit.
Et uiderūt qui fugiebant
partis illius. et reuerſi ſūt
ad eum: et ſeq̄bant' cū eo
uſq; cades ad caſtra ſua. et
puenerūt uſq; illuc: et ce
ciderūt de alienigenis ī die
illa tria milia uiroz. **E**t re
uerſus est ionathas ī ihe
ruſalem. **XII**

Et uidit ionathas q̄a
tempus eū iuuat:
et elegit uiros. et miſit ro
mā. ſtatuerē et renouare
cū eis amicitia. et ad ſpar
ciatas et ad alia loca mi
ſit epl̄as ſc̄dm eandem for
mā. **E**t abierūt romā: et
intrauerūt curiā et dixerūt.
Ionathas ſūmus ſacerdos

et gens iudeoꝝ miseret nos:
 ut renouetis amicitia et
 societate scdm̄ pristinum.
Et dederunt illis epl̄as ad
 ipsos ploca: ut deducerent
 eos in terra iuda cum pace.
Et hoc exemplū epl̄az q̄s
 scripsit ionathas spartia
 tis. Ionathas sumus sacer
 dos. et gens iudeoꝝ. et seni
 ores gentis. et sacerdotes.
 et reliquus ppl̄s iudeoꝝ. in
 spartiat̄is fratribꝫ salute.
Iam pridē misse erat epl̄e
 ad onia sumū sacerdotem
 adario. qui regnabat apud
 uos: qm̄ estis fratres nr̄i
 sicut rescriptū continet
 quod subiectū ē. **E**t susce
 pit onias uirū. qui fuit
 missus cum honore: et ac
 cepit epl̄as quibꝫ signifi
 cabat de societate et amicitia.
Nos cum nullo hoꝝ mdi
 geremꝫ habentes solacio
 sanctos libros. qui sūt in
 manibus nr̄is: maluimus
 mitte ad uos fraternitatem
 renouare et amicitia: ne
 forte alieni efficiamꝫ a uobꝫ.
Multa em̄ t̄p̄a transierit
 ex quo misistis ad nos. **N**os

ergo in om̄i t̄p̄e sine int
 missione in diebꝫ sollemp
 nibꝫ. et ceteris quibꝫ optet.
 memores sumus uestr̄i i
 sacrificijs que offerimus
 et obsecracōibꝫ. sic fas ē
 et decet meminisse fratru.
Letamur itaqꝫ de gl̄a ur̄a.
Nos autē circumdederunt
 multe. tribulacōnes. et ml̄
 ta p̄lia: et impugnauerunt
 nos reges qui sūt in circu
 itu nr̄o. **N**oluimꝫ ergo uobꝫ
 molesti ēē. neqꝫ ceteris. **H**anc **locus et amicitia**
 buimus em̄ de celo auxiliū **nr̄is ih̄ys pl̄y**
 et libati sumus. et humilia
 ti sūt inimici nr̄i. **E**legimꝫ
 itaqꝫ numenium antiochi.
 et antipatru iasonis filiu.
 et misimus ad romanos re
 nouare cum eis amicitia.
 et societate pristina. **M**an
 dauimus quoqꝫ eis. ut ue
 niant etiam ad uos. et sa
 lutent uos: et reddant uobꝫ
 epl̄as de inuacōne fra
 ternitatis nr̄e. **E**t nūc bene
 facitis respondentes nobis
 ad hec. **E**t hoc rescriptum
 epl̄az qd̄ miserat onias.
Rex spartiat̄az onias io
 nathae sacerdoti magno

Isalutē. Inuentū est in sc̄p̄tura de sp̄arciatis et iudeis: qm̄ sūt fr̄es. et quia sūt de genere abrahā. Et nūc ex quo hec cognouimus benefacis. scribentes nobis de pace uestra. Sed et nos resp̄sum⁹ uobis. Pecora nr̄a et possessiones nostre uestre sūt: et ur̄e nr̄e sūt. Mandauim⁹ itaq̄ hec nūciari uobis. Et audiuit ionathas qm̄ egressi sūt principes demetrii cū exercitu multo. supra quā prius pugnare aduersus eum: et exiit ab iherl̄m. et occurrit eis ia mathite regione. Nō em̄ dederat eis spaciū ut ingrederent regionē ei⁹. Et misit speculatores in castra eorū: et reuersi nunciāunt quia cōstituit supuenire illis nocte. Cum occidisset autē sol: p̄cepit ionathas suis uigilare. et esse in armis paratos: ad pugna tota nocte: et posuit custodes p̄ circuitum castrorū. Et audierūt aduersarij. quia parat⁹ ē ionathas cū suis in bello: et

timuerūt et formidauerūt corde suo: et accenderūt focos in castris suis. Ionathas autē. et qui cum eo erāt nō cognouerūt usq̄ mane. Videbant em̄ luminaria ardencia. Et secut⁹ magna m̄ est ionathas: et nō comprehendit eos. Transierāt autē flumen eleutherū. Et deuertit ionathas ad arabas. qui uocant⁹ zabadei et percussit eos: et accepit spolia eorū. Et iunxit et uenit damascum: et pambulauit omnē regionē illā. Nymō autē exiit et uenit usq̄ ad ascalonā et ad prima p̄sidia. Et dedinauit in ioppen et occupauit eā. audiunt ei⁹ qd̄ uellent p̄sidium tradere partib⁹ demetrii: et posuit ibi custodes ut custodiret eā. Et reuersus ē ionathas: et cōuocauit seniores populi. et cogitauit cum eis edificare p̄sidia in iudea. et edificare muros in iherl̄m. et exaltare altitudinē magnā in mediū arcis et ciuitatis. ut separaret eā a ciuitate: ut eēt ipsa

singularit. et neq. emat neq.
 uendat. Et conuenerunt ut
 edificaret ciuitate. Et cecidit
 murus. qui erat super
 torrente ab ortu solis: et
 reparauit eum. qui uocatur
 caphetheta. Et hinc edificauit
 e diada in sephela. et
 munuit ea. et imposuit
 portas et seras. Et cum cogitasset
 trifon regnare a
 sye. et a sumere dyadema.
 et extendere manu in antiochum
 regem. timens ne forte non
 p. mitteret eum ionathas. sed
 pugnaret aduersus eum. querebat
 coprehendere eum et occidere.
 Et exurgens abiit in bethsan.
 Et exiit ionathas obuia
 cum quadraginta milibus
 uirorum electorum in pliu. et
 uenit bethsan. Et uidit trifon
 quia uenit ionathas cum
 exercitu magno. ut extendere
 in eum manus. et timuit. et
 excepit illum cum honore. et
 comedaunt eum omnibus
 amicis suis. et dedit ei munera.
 et precepit exercitibus suis.
 ut obedirent ei sicut sibi.

Et dixit ionathe. Ut quid
 uexasti uniuersum populum
 bellum nobis non sit. Et nunc
 remitte eos in domos suas.
 Elige autem tibi uiros paucos
 qui tecum sunt. et ueni
 mecum p. tolomaida. uicia
 da illa tibi. et reliqua p. si
 dia. et exercitum et uniuersos
 relictos negotij. et conu
 sus abibo. Propterea enim
 ueni. Et credidit ei. et fecit
 sicut dixit. et dimisit exercitum.
 et abierunt in terram
 iuda. Et cecinit autem secum
 tria milia uirorum. ex quibus
 remisit in galilea duo milia.
 mille autem cum eo uenerunt.
 Ut intravit autem ionathas
 p. tolomaidam. clauserunt
 portas p. tolomese et comprehenderunt
 eum. et omnes qui cum eo
 intrauerant gladio interfecerunt.
 Et misit trifon exercitum et equites
 in galilea. et in campum
 magnum. ut p. deret omnes
 socios ionathe. At illi cum
 cognouissent quia comprehensus
 est et p. iit. et omnes qui
 cum eo erant. ortati sunt
 semetipsos. et exierunt

parati in plū. Et uidentes
quia insecuti fuerant. quia
panima res est illis. reuerti
sunt. Illi aut uenerunt omnes
cū pace in terrā iuda. et
planxerunt ionathā. et eos
qui cū eo erāt ualde. et luxit
isrl' luctu magno. Et que-
sierunt omnes gentes que
erāt in circuitu eorum conte-
rere eos. Dixerunt enim. Nō
habent principē et adiūua-
tem. Nunc ergo expūgne-
mus illos. et collam' de ho-
minib' memoriā eorum. :-

Et audiuit **III**
Symon quod congre-
gauit trifon exercitum
copiosū. ut ueniret in terram
iuda. et attereret eam. ui-
dens quia in tremore ipsius
est et timore. ascendit iheru-
salem et congregauit populum.
et adorans dixit. Vos scitis.
quanta ego et fratres mei
et domus patris mei feci-
mus plegibus. et planctis
plena et angustias quales
uidimus. Horum gratia perierunt
fratres mei omnes propter
isrl'. et relictus sum ego so-
lus. Et nūc nō in cōtingat

parte anime mee in omni
tempore tribulationis. Nō est
melior sum fratrib' meis.
Vindicabo itaque gentem meam
et sciam. natosque uestros et
uixores. quia congregate
sunt uniuerse gentes conte-
rere nos. inimicie gratia.
Et accens' est spiritus populi simon.
ut audiuit sermones istos.
et respondunt uoce mag-
na. dicentes. Tu es durus in
loco iude et ionathe fratris
tui. Pugna pro populo nostro.
et omnia quecumque dixeris
nobis faciemus. Et con-
gregans omnes uiros bel-
latores accelerauit cōsum-
mare omnes muros iherusalem.
et muniuit eam in gyro. Et
misit ionathā filiū abso-
loni. et cū eo exercitū no-
uū in oppidum. et electis his
qui erāt in ea. mansit illic
ipse. Et mouit trifon ab **castra**
pcolomaide. et ionathas
cū eo in custodia. Symon
aut applicuit in addus ad
faciem campi. Et ut cogno-
uit trifon quia surrexit
symon in loco ionathe fra-
tris sui. misit ad eum legato-
rum. et quod commissum erat cū eo populo.

et p[ro]p[ter] negocia q[ue]
habz

Et misit pueros
et .c. talenta.

Dicens. Pro argento q[uo]d debebat frater tuus ionathas in ratione regis. detinuiimus eum. Et nunc mitte talenta argenti centum. et duos filios eius obsoles. ut non dimissus fugiat a nobis. et remittam eum. Et cognouit symon. quia cum dolo loqueretur secum. iussit tamen dari argentum et pueros. ne inimiciam magnam sumeret ad israhel. et dixit. quia non misit argentum et pueros. propterea perit. Et mentitur est. et non dimisit ionatham. Et post hec uenit trifon in terra regionem ut coteretur eam. et gyrauerunt puera que ducit ad eos. et symon et castra eius perambulabant in omnem locum quocumque ibant. Qui autem in arte erant. miserunt legatos ad trifonem. ut festinaret uenire per desertum. et mitteret illis alimonias. Et pauit trifon omnem equitatum. ut ueniret in illa nocte. Erat autem nix ualde multa. et non uenit in galadichim. Et cum appiasset balcha

ma. occidit ionatham et filios eius. Et conuertit trifon. et abiit in terram suam. Et misit symon et accepit ossa ionathe fratris sui. et sepeliuit ea in modum ciuitate patrum eius. Et plauerunt eum omnes israhel. plactu magno. et luxerunt eum dies multos. Et edificauit symon super sepulchrum patris sui et fratrum suorum edificium altum uisum lapide polito retro et ante. et statuit septem pyramidas unam contra unam. patri. et matri. et unum fratribus. et his circumposuit columnas magnas. et super columnas arma ad memoriam eternam. et iuxta arma naues sculptas. que uidentur ab omnibus nauigantibus mare. Hoc est sepulchrum quod fecit in modum usque in hunc diem. Trifon autem cum iter faceret cum antiocho rege adolescere. dolo occidit eum. et regnauit loco eius. et imposuit sibi dyadema alic. et fecit plagam magnam in terra. Et edificauit symon presidia

iuude. muniens ea turribus
excellis et muris magnis.
et portis et seris: et posuit
alimenta in munitionibus.
Et elegit symon viros. et
misit ad demetrium regem:
ut faceret remissionem regio-
ni. quia omnes actus trifor-
nis per direptionem fuerant gesti.
Et demetrius rex ad verba ista
respondit: et scripsit epistolam
talem. Rex demetrius symo-
ni summo sacerdote et amico
regum. et senioribus et genti
iudeorum salutem. Coronam au-
ream et baculum. quam misisti sus-
cepimus: et parati sumus
facere vobiscum pacem mag-
nam. et scribere propositis regis
remittere vobis quam indulgentissimam.
Quocumque enim constituerimus
vobis. constat munitiones
quas edificastis sunt vobis.
Remittent quoque ignorantias
et peccata. usque in ho-
diernum diem: et coronam
quam debebatis. et si quid
aliud erat tributarium iherusalem
iam non sit tributarium: et
si qui ex vobis apti sunt. con-
scribi in nostris conscriban-
tur: et sit inter nos pax.

Anno centesimo septuage-
simo ablatum est iugum gentium
ab israel: et cepit populus israel
scribere in tabulis. et gestis
publicis anno primo sub symo-
ne sacerdote magno du-
ce. et principe iudeorum. In illis
diebus symon applicuit ad
gaza: et circumdedit eam ca-
stris. et fecit machinas. Et
applicuit ad civitatem: et per-
cussit turrem unam et compre-
hendit. Et qui erupant. erant
intra machinam in civitate:
et factus est motus magnus in civi-
tate. Et ascenderunt qui erant
in civitate cum uxoribus
et filiis supra murum scillis suis
tunicis suis: et clamaverunt
voce magna postulantes.
a symone dexteras sibi dari:
et dixerunt. Non nobis red-
das secundum malitias nostras:
sed secundum misericordias tu-
as. Et flexus symon non
debellavit eos. Fecit tamen
eos decivitate: et emunda-
vit edes in quibus fuerant
simulachra. et tunc intra-
vit in eam cum ymnis bene-
dicens dominum: et eiecta ab ea
omni immundicia collocavit

et servientur

in ea viros qui lege facerent.
 et munivit eam. et fecit sibi
 habitacione. Qui autem erant
 in arte ierlm. prohibebant
 egredi et ingredi in regione.
 et emere ac uende. et esurie
 runt ualde. et multi ex eis
 fame perierunt. Et clamauerunt
 ad symonem ut dextras acciperent.
 et dedit illis. Et elecit
 eos inde. et mundauit arte
 a contaminacionibus. et in
 traueit in ea tertia et uice
 sima scđi mensis. Anno ce
 tesimo septuagesimo primo.
 cū laude et raris palmarum
 et cythararum et cymbalis. et
 ymnis. et canticis. quia con
 tritus est inimicus magnus
 exisr. et constituit ut omnibus
 annis agerent dies huius cū
 leticia. Et munivit motem
 templi qui erat secus arte.
 et habitauit ibi ipse et qui cū
 eo erant. Et uidit symon
 iohannem filium suum quod uir es
 set. posuitque eum ducem uirtu
 tum uniuersarum. et habitauit
 gazaris. **XIII**

fortis

Anno centesimo sep
 tuagesimo scđo con
 gregauit rex demetrius ex

ercitum suum. et abiit media
 ad contrahenda sibi auxi
 lia ut expugnaret trisonem.
 Et audiuit artaces rex per
 sidis et medie. quia intrauit
 demetrius confines suos.
 et misit unum de principibus
 suis. ut comprehenderet eum
 uiuum. et adduceret eum ad se.
 Et abiit et percussit castra
 demetrii. et comprehendit
 eum. et duxit eum ad artacem.
 et posuit eum in custodia.
 Et siluit terra omnibus diebus
 symonis. et quasiuit bona ge
 nti sue. et placuit illis potes
 tas eius. et gloria eius omnibus
 diebus. et cū omni gloria sua
 accepit ioppen in portum. et
 fecit introitum in insulis ma
 ris. et dilatauit fines gen
 tis sue. et obtinuit regio
 nem. et congregauit captiui
 tatem militum. et dominatus
 est gazare et bethsune. et
 arci. et abstulit in mūdici
 as ex ea. et non erat qui resi
 stet ei. Et unusquisque cole
 bat terram suam cū pace. et
 terra iuda dabat fructus su
 os. et ligna camporum fruc
 tum suum. Seniores in pla

teis sedebant omnes. et
de bonis terre tractabant.
et iuvenes induebant se
gloria et stolas belli. Ci-
uitatibus tribuebat alimo-
nias: et constituebat eas
ut essent uasa munitionis.
quo ad usque nominatum est
nomen glorie eius. usque ad
extremum terre. Fecit pacem
super terram: et letatus est israel
leticia magna: et sedit
unusquisque sub uice sua. et
sub ficulnea: nec erat qui
eos terreret. Defecit im-
pugnans eos super terram:
reges contriti sunt in diebus
illis. Et confirmauit omnes
humiles populi et legem exqui-
siuit: et abstulit omnem in-
iquum. et malum. Sancta glo-
rificauit: et multiplicauit
uasa sanctorum. Et auditum
est rome quia defunctus est
ionathas et usque in sparta:
et contristati sunt ualde.
Vt audierunt autem quod symon
frater eius factus esset summus
sacerdos eius loco. et ipse
obtineret regionem et ciui-
tates in ea: scripserunt ad eum
in tabulis ereis. ut renoua-

rent amicitias et societatem.
quam fecerat cum iuda et io-
natha fratribus eius: et lecte
sunt in conspectu ecclesie in
iherusalem. Et hoc exemplum
epistolarum quas miserunt spar-
tate. Spartianorum princeps
et ciuitatis: symoni sacer-
doti magno et senioribus
et sacerdotibus. et reliquo
populo iudeorum fratribus salute.
Legati qui missi fuerunt ad
populum nostrum. nuntiauerunt no-
bis de uera gloria et hono-
re ac leticia. et gauisi sumus
in introitu eorum: et scripsimus
quod ab ipso erat dicta in concilio
populi sic. Numenius
antiochus. et antipater iaso-
nis filius legati iudeorum ue-
nerunt ad nos. renouantes
nobiscum amicitiam perennem.
et placuit populo excipere ui-
ros gloriose. et ponere exemplum
sermonum eorum in segregatis
populi libris: ut sit ad memo-
riam populo spartatarum. Exem-
plum autem horum scripsimus symo-
ni magno sacerdoti. Post
hec autem misit symon nume-
mum romam. habentem clipeum
aureum magni pondus minarum

mille: ad statuendā cū eis so-
cietatē. Cū audisset autem
ppl's romanus sermones
istos dixerūt. Quā grāy
accōnem reddem' h'ymoni
et fili's eius. Restituit ei
ip'se fratres suos: et expūg-
navit inimicos isrl'. Et sta-
tuerūt ei libertatē: et descrip-
serūt ī tabulis ereis. et po-
suerūt in tytulis ī monte
syon. **O**ctava decima die
mensis. mēsis ~~aug'~~ elul. ā
no centesimo septuagesimo
scdo anno tercio sub h'ymoē
magno sacerdote. in asara
mahel in cōventu magno
sacerdotū et ppli. et prīnci-
pum gentis et senioy regi-
onis nota facta sūt hec. Qm
frequent' facta sūt plia in
regione nra: h'ymo aut' ma-
tathie filius ex fili's iarib.
et fratres eius dederūt se
piculo. et restiterūt ad uer-
sari's gentis sue. ut staret
scā ipsoy et lex: et gloria
magna glorificauerūt gen-
tem suā. Et congregavit
ionathas gentē suā. et fact'
est illis sacerdos magnus:
et apposit' est ad pplm suū.

Et uoluerunt inimici eoy
calcare. et atterere regionē
ipsoy: et extendē man' in
scā eoy. Tūc restitit h'ymo.
et pūgnavit p gente sua:
et erogavit multas pecu-
nias. et armauit uiros
uirtutis gentis sue. et dedit
eis stipendia: et munuit
ciuitates iudee. et bethsurā
q' erat in finib' iudee. ubi e-
rāt arma ostiū antea. et
posuit illic p'fidū uiros iu-
deos: et ioppen munuit q'
erat ad mare et gazaram
que est in finib' azoti. ī qua
hostes antea habitabāt:
et collocauit illic iudeos.
et q'cumq' apta erant ad
correctōnem eoy posuit
in eis. Et uidit ppl's actum
h'ymonis. et gloriā qm cogi-
tabat facē genti sue. et po-
suerūt eum ducē suū et p'nci-
pem sacerdotū: eo qd' ip'e
fecerat hec omnia. et iusti-
ciā. et fidem. quā cōseruat
genti sue: et exquisiuit om-
nimodo exaltare pplm suū.
Et in dieb' ei' p'spatū ē ma-
nibus eius. ut tollerentur
gentes de regione ipsoy.

Et hoc exemplū
scripture.

q' i ciuitate

ad
A

qui in ciuitate dauid erant
in iherlm in arce: de qua pro-
cedebant et cōtaminabāt
om̄ia q̄ in circuitu sanctorū
sūt. et inferebāt plagā mag-
nā castitati: et collocauit
mea uiros iudeos. **T**utame-
tū regionis et ciuitatis: et
exaltauit muros in iherlm.
Et rex demetrius statuit
illi sumū sacerdotiū. **S**cđm
hec fecit eū amicum suū: et
glorificauit eū glā magna.
Audiuit enī qđ appellati
sūt iudei a romanis amici.
et socij et fratres. et quia
susceperūt legatos symonis
gloriosi: et quia iudei et sa-
cerdotes eorū consenserūt
eū ducē suū. et sumū sacer-
dotē in etnū donec consur-
gat ppheta fidelis: et ut sit
sup eos dux. et ut cura eet
illi p̄ sanctis: et ut consti-
tueret ip̄positos sup opa eorū.
et sup regionē. et sup arma.
et sup p̄sidia. et cura sit illi
de sanctis: et ut audiat
ab omnibz. et ut scribant
in nomine eius omnes con-
scriptōnes in regione. et ut
opiat purpura et auro;

I
et ne liceat ulli ex p̄plo. et ex
sacerdotibz irritū facē aliqd
horū. et cōfēdicē his q̄ ab eo
dicunt: aut cōuocare cōuen-
tū in regione sine ip̄so. et
uestiri purpura. et uti fibu-
la aurea. **Q**ui autē fecerit
extra hec aut irritū fecerit
aliquid horū: reus erit. **E**t
cōplacuit om̄i p̄plo cōstitūe
symonē: et facē scđm v̄ba
ista. **E**t suscepit symō: et
placuit ut summo sacerdo-
cio fungeret. et eet dux et p̄-
ceps gentis iudeorū et sacer-
dotū. et p̄sset omnibz. **E**t sc̄p-
tura ista dixerūt ponē in ta-
bulis ereis et ponere eas in
peribulo scōrū in loco celebri.
exemplū autē eorū ponere
in etario ut habeat symon
et filij eius. **XV.**

Et misit rex antiochus
filius demetrii ep̄stas
ab insulis maris. symoni
sacerdoti et p̄cipi gentis
iudeorū. et uniuēse genti: et
erant cōtinentes hūc modū.
Rex antiochus symoni sa-
cerdoti magno. et genti iu-
deorū salutē. **Q**uāquidē pe-
stilentēs obtinuerūt regnū

patru nror. uolo au uindi
 care regnu. et restituere
 illud sicut erat antea. elec
 ta feci multitudinē exercit.
 et feci naues bellicas. Vo
 lo aut pcedere p regiones.
 ut ulciscar in eos qui corru
 puerūt regionē nrām. et
 qui desolauerūt ciuitates
 multas i regno meo. Nūc
 ergo statuo tibi omnes ob
 lacōnes. quas remiserūt
 tibi ante me reges. et q̄cūq̄
 alia dona remiserūt tibi.
 et pmitto tibi face pcul
 surā p̄p̄riū nūmismātis in
 regionē tuā. iherlm̄ au sac
 tam eē et liberā. et omnia
 arma que fabricata sūt. et
 p̄sidia q̄ extruxisti. q̄ tenes
 maneat tibi. et omne debi
 tū regū. et q̄ futura sunt
 regia. ex hoc et in om̄e tē
 pus remittunt tibi. Cum
 aut obtinuerim regnū no
 strū. glorificabim te et gē
 tem tuā. et templū gloria
 magna. ita ut manifestet
 glā nra in uniuersa terra. Anno
 centesimo septuagesimo
 quarto exijt antyoch̄ mē
 tā patru suoz. et conue

nerūt ad eū om̄s exercit.
 ita ut pauci relictī essent
 cū trifone. Et insecutus
 est eū antyoch̄ rex. et uenit
 dorā fugiens p̄ maritima.
 sciebat em̄ qd̄ cōgregata
 sūt in eū mala. et reliquit
 eū exercitus. Et applicuit
 antyoch̄ sup̄ doram cū. c.
 .xx. milib' uiroz belli. gera
 toz. et octo milib' equitū.
 et circūiuit ciuitatē. Et na
 ues amari accesserūt. et
 uerabant ciuitatē a terra
 et mari. et neminē sinebāt
 egredi. Venit aut nūmem̄ neq̄ i gredi.
 et qui cū eo fuerāt ab urbe
 roma. habentes epl̄as regib'
 et regionib' scriptas. i quib'
 continebant̄ hec. Lucius
 consul romanor. p̄tolomeo
 regi salutē. Legati iudeoz
 uenerūt ad nos amici nr̄i
 renouātes pristinā ami
 ciciam et societate. missi
 a symone p̄ncipe sacerdo
 tū. et p̄plo iudeoz. Attule
 rūt autē et clipeū aureū
 minay mille. Placuit itaq̄
 nobis scribe regib' et regio
 nib'. ut nō inferāt illis ma
 la. neq̄ impugnet eos et

I
ciuitates et regiones eorum
et ut non ferant auxilium pug-
nantibus aduersus eos. Visum
est autem nobis accipere ab eis
clipeum. Siqui ergo pestilen-
tes refugerunt de regione
iporum ad uos: tradite eos sy-
moni principi sacerdotum ut
iudicet in eos secundum legem
sua. Hec eadem scripta sunt de
metrio regi et attalo. et a-
bie. et arfaci. et in omnes regi-
ones. et samsame. et spar-
tatis. et delo. et mido. et si-
cione. et carie. et samu. et
pamphilia. et licia. et ala-
carnaliu. et rodum. et phase-
lida. et choo. et liden. et a-
rodo. et gortina. et guidum.
et cypru. et cyrenem. Ex-
emplum autem eorum scripserunt
symoni principi sacerdotum
et populo iudeorum. Antiochus
autem rex applicuit castra
in doram secundo ad mouens ei
semper manus et machinas
faciens: et conclusit trifo-
nem ne prederet. Et misit
ei symon duo milia uiro-
rum electorum in auxilium: et ar-
gentum. et aux. et uasa co-
piosa. Et noluit ea accipere

sed intrupit omnia que pacta
est cum eo antea. et alienauit
se ab eo: et misit ad eum athe-
norum unum de amicis suis.
ut tractaret cum ipso. dicens.
Vos tenetis ioppen. et gazaram.
et artem que est in iherusalem ciuita-
tes regni mei. Fines earum de-
solastis. et fecistis plagam
magnam in terra: et dominati
estis populo multa in regno meo.
Nunc ergo tradite ciuitates
quas occupastis: et tributa
locorum quibus dominati estis ex-
tra fines iudee. In autem date
pillis. quinquaginta talenta ar-
genti: et exterminium quod ex-
terminastis. et tributorum ciui-
tatum alia talenta quingenta.
In autem: uenientem eum expug-
nabimus uos. Et uenit athe-
norum amicus regis in ihe-
rusalem: et uidit gloriam symonis
et claritatem in auro et argento.
et apparatus copiosum. et ob-
stupuit: et retulit ei uerba
regis. Et respondit symon:
et dixit ei. Neque alienam terram
sumpsimus: neque alienam detine-
mus: sed hereditatem patrum
nostrorum. que ab inimicis nostris
in iuste aliquo tempore possessa est

Hos uero temp^{or} habentes.
 uindicam hereditate patrum
 nostrorum. Nam de ioppe et gaza
 ra. que ex postulas. ipsi facie-
 bant in populo plagam magnam et
 in regione nostra. Horum damus
 talenta centum. Et non respondit
 ei uerbum. Scelus autem cum ira
 ad regem. renuntiavit ei uerba
 ista. et gloriam symonis. et uni-
 uersa que uidit. Et uar^{us} rex
 magna. Et constituit rex cen-
 debeum ducem maritimum. et ex-
 ercitu equitum et peditum dedit
 illi et mandauit illi mouere
 castra contra faciem iudee et
 mandauit ei edificare cedro-
 nem. et obstruere portas ci-
 uitatis. et debellare populum.
 Autem persequebatur trifonem. Et p-
 uenit cendebeus iammam.
 et cepit irritare plebem. et con-
 culcare iudeam et captiuare
 populum. et interficere et edifica-
 re cedronem. et collocauit il-
 lic equites et exercitum. ut e-
 gressi pambularent uiam iu-
 dee. sicut constituit ei rex.

Et ascendit. **XVI**
 iohanes de gazaris.
 et nuntiavit patri suo quod fecit
 cendebeus. Et uocauit symon
 in populo ipsorum.

symon

mon duos filios suos seni-
 ores. iuda et iohannem. et
 ait illis. Ego et fratrem meum.
 et domus patris mei ex-
 pugnaui hostes israel ab
 adulescentia usque in hunc diem.
 et perperat est in manibus nostris.
 liberare israel aliquies. Nunc
 autem seniu. Sed estote loco
 meo. et egressi pugna-
 te per gentem nostram. Auxilium uero
 de celo uobiscum sit. Et ele-
 git de regione. xx milia
 uirorum belligerorum et eq-
 ues. et perfecti sunt ad cende-
 beum. Et dormierunt in mo-
 dum. et surrexerunt mane
 et abierunt in campum. et ec-
 ce exercitus copiosus in ob-
 uiam illis. et equitum. et peditum
 fluminis torrens erat in
 intermedium ipsorum. Et admo-
 uit castra contra faciem
 eorum. et ipse et populus eius. Et ui-
 dit populum trepidantem ad trans-
 fretandum torrentem. et trans-
 fretauit primus. Et uide-
 runt eum uiri. et transierunt
 post eum. Et diuisit populum.
 et equites in medio peditum.
 erat autem equitatus adu-
 sariorum copiosus nimis.

et exclamauit sacis tubis.
Et in fugam conuersus e cen-
debeus et castra eius. et ce-
ciderunt ex eis multi uulne-
rati. residui aut fugerunt
in municione. Tunc uulne-
ratus e iudas frater iohannis.
Iohannes aut insecutus est eos:
donec ueniret cedronam
quam edificauit. Et fuge-
runt usque ad turres que erant
in agris azoti. et succen-
dit eas igni. et ceciderunt
ex illis duo milia uiro-
rum. et reuersus est iudeam in pace.
Et ptolomeus filius abobi
constitutus erat durus in campo
iherico. et habebat argen-
tum et aurum multum. et erat
gener summi sacerdotis. et
exaltatum est cor eius. et uo-
lebat obtinere regionem. et
cogitabat doluim aduersus
symonem. et filios eius ut
colleret eos. Symonem autem
perambulans ciuitates que
erant in regione iudee. et sol-
licitudinem gerens earum. descen-
dit iherico ipse et matathias
filius eius et iudas. Anno
centesimo septuagesimo
septimo mense undecimo.

hic mensis sabbath. et susce-
pit eos filius abobi in mu-
nitionem que uocatur
doch cum dolo quam edificauit.
et fecit eis conuiuium magnum.
et abscondit illic uiros. Et
cum inebriati eent symon et
filii eius. surrexit ptolome-
us cum suis. et sumpsit
arma sua. et intrauerunt in
conuiuium. et occiderunt eum.
et filios duos eius. et quos-
dam pueros eius. et fecit
deceptionem magnam in israel.
et reddidit mala pro bonis.
Et scripsit hec ptolomeus
et misit regi. ut mitteret
ei exercitum in auxilium. et tra-
deret regionem. et ciuitates
eorum et tributa. Et misit
alios in gazaram tolle ioh-
annem. et tribunis misit
epistolas ut ueniret ad se. et
daret eis argentum et aurum
et dona multa. et alios
misit occupare ciuitatem
iherusalem et montem templi.
Et percurrans quidam nunci-
auit iohannem in gazara. quia
perisset pater eius et fratres
eius. et quia misit te quoque
interfici. Ut audiuit autem

uehement' expauit: et com-
p'hendit uiros qui uenerat
p'de eu. et occidit eos. Cog-
nouit em' quia q'rebant eu
p'dere. Et cetera sermonu
ioh'annis et belloz eius. et
bonaz uirtutu quib' fortit'
gessit. et edificij muroz q's
extruxit. et rez gestaz eius.
ecce hec septa sunt in libro
diez sacerdotij eius: ex quo
fact' est pnceps sacerdotu
post patre suum. ~

*Explicit liber Machabeoz
primus. Incip' liber. Macha-
beoz. Secundus. ~ ~ ~ ~*

Patribus qui sunt
p'egyptu iudeis sa-
lute dicunt. fratres
qui sunt iherosoli-
mis iudei. et qui i

regione iudea: et pacem
bona. Benefaciat uobis
deus. et meminerit testa-
menti sui. qd ad abrahā
et ysaac. et iacob. locut' e
seruoz suoz fidelu: et det
uobis cor omnib' ut cola-
tis eum: et faciatis eius vo-
luntate in corde magno.
et animo uolenti. Ad ap-
iat cor u'ri in lege sua. et
in p'ceptis suis: et faciat
pace. Exaudiat oracione
iur'as. et recōciliet uobis:
nec uos deserat i t'p'e ma-
lo. Et nūc hic sum' oran-
tes p' uobis. Regnante de-
metrio. Anno centesimo
sexagesimo nono. nos iu-
dei sc'plimus uobis in tri-
bulacione et impetu. qui
supuenit nobis in istis an-
nis: ex quo recessit iason
a sancta terra et a regno.
Porta succenderūt: et
effuderūt sanguine ino-
centē. Et orauim' ad dnm.
et exauditi sum': et obtuli-
mus sacrificiu et simila-
gine: et accendim' lucer-
nas. et p'posuim' panes.
Et nūc frequentate dies

scenophegie mēsis casleu.
Anno centesimo octoge-
simo octauo ppl's qui est
ī iherosolimis. et ī iudea
senatq; et iudas. aristo-
bolo magistro ptolomei
regis. qui est de gene cri-
stoy sacerdotū. et his qui
in egypto sūt iudeis. salu-
tem et sanitatē. **D**e mag-
nis piculis a deo liberati
magnifice. gracias ipi agi-
mus. ut pote qui aduersi
talem regē dimicauimus
Ipe ei ebullire fecit de per-
sice eos. qui pūgnauerūt
contra nos et sanctā ciui-
tatē. **N**ā cū in plide esset
dux ipe. et cū ipso ī mens
exercitus. cecidit ī tēplo
nanee. consilio deceptus
sacerdotis nanee. **U**t enī
cū ea habitaturus uenit
ad locum antiochj et ami-
ci eius. et ut acciperet pecu-
nias multas dotis nomine.
Cumq; pposuissent eas sa-
cerdotes nanee. et ipse cū
paucis esset ingress' ī tra-
ambitū fami. clauserunt
templū. cū intrasset antio-
chus; apertq; oculto adito

templi. mittentes lapides
pcusserūt ducē et qui cū eo
erāt. et diuiserūt membriatū.
et capitib' amputatis. foras
picerūt. **D**omina bene-
dictus d's. qui tradit im-
pios. **F**acturi igit' quīta
et uicesima die mensis cal-
leu purificacō. nē tem-
pli. necessariū durim' sig-
nificare uobis. et ut uos
quoq; agatis die scenophe-
gie. et diem ignis qui da-
tus est quādo neemias
edificato templo. et altari
obtulit sacrificia. **N**ā cū
ī plidem ducerent' patres
nrī. sacerdotes qui tunc
dei cultores erant. acceptū
ignē de altari occulte. ab-
scōderūt ī ualle ubi erat
puteus altus siccus; et in / et
eo concutati sunt eū. ita
ut omnib' ignotus eēt loc'.
Cum pterissent aū multi
anni. et placuit deo ut mit-
teret neemias a rege per-
sidis. nepotes sacerdotum
illoz qui abscođerāt. misit
ad requirendū ignē; et sic
narrauerūt nobis. nō in-
uenerūt ignē. sed aquam

crassa. Et iussit eos haurire et afferre sibi: et sacrificia que imposita erant. iussit sacerdos neemias aspergi aqua ipsa. et ligna que erant supposita. **U**tque hoc factum est. et tempus affuit. quod sol refulsit. qui prius erat in nubilo. accensus est ignis magnus ita ut omnes mirarentur. **O**rationem autem faciebant omnes sacerdotes. dum confiterentur sacrificium: ionathas inchoante. ceteris autem respondentibus. **E**t neemias erat oratio hunc habens modum. **D**omine deus omnium creator. terribilis et fortis. iustus et misericors. qui solus bonus es rex. solus prestantis. solus iustus et omnipotens. et eternus. qui liberas israel de omni malo. qui fecisti patres electos. et sanctificasti eos: accipe sacrificium. pro universo populo tuo israel. et custodi partem tuam et sanctifica. **C**ongrega dispersionem nostram: libera eos. qui seruiunt gentibus: contemptos et abhominatos respice.

ut sciant gentes quod tu es deus noster. **A**fflige opprimentes et contumeliam facientes in superbia. **C**onstituere populum tuum in loco sancto tuo: sicut dicit moyses. **S**acerdotes autem psallebant ymnos: usque ~~quo~~ consumptum est sacrificium. **E**t residua aqua neemias iussit lapides maiores perfundi. **Q**uod ut factum est: flamma ex eis accensa est: sed ex lumine quod refulsit ab altari consumpta est. **U**t ergo manifestata res est: renunciatum est regi persarum. quod in loco in quo ignem absconderat. hi qui translati fuerant sacerdotes atque apparuit: de qua neemias et qui cum eo erat. purificauerunt sacrificia. **C**onsiderans autem rex. et rem diligentem examinans. fecit ei templum. **U**tque probaretur quod factum fuerat. **E**t cum probasset. sacerdotibus donauit multa bona atque aliam munera. **A**ppellauit autem neemias hunc locum nepthar: quod interpretatur purificatio. **V**ocatur autem apud plures nephi. **II**

Cum autem consummatum esset sacrificium

Accipiens manu sua tribuebat illis.

Iuenerunt autē in descri-
 tionib' ieremie pphete; qd
 iusserit accipe igne' eos
 qui transigrabant. ut sig-
 nificatū est: et ut mādauit
 trāsmigratis. et dedit illis
 legē. ne obliuiscerent pcep-
 ta dñi. et ut nō exerraret
 mentib' uidentes simula-
 chra aurea et argentea. et
 ornamenta eoz; et alia
 huiusmodi dicens. hortabat
 ne legem amoueret a cor-
 de suo. **E**rat autē i ipā sc̄p-
 tura: quom tabnaculū et
 arcā iussit ppheta. diuino
 responso ab se facto comi-
 tari secū; usq; erit i mō-
 tem in quo moyses ascēdit.
 et uidit dei hereditatē. **E**t
 ueniens ibi iheremias in-
 uenit ibi locū spelunce;
 et tabnaculū et archam.
 et altare icensi illuc itulit.
 et ostiū obstruxit. **E**t accel-
 serūt quidā simul qui seq-
 bant. ut notarent s' locū.
 et nō potuerūt iuenire.
Ut autē cognouit ihere-
 mias: culpans illos. dixit
 qd ignotus erit locus. do-
 nec congreget d̄s cōgre-

gacionē ppli sui. et p̄picus
 fiat; et tunc dñs ostendet
 hec: et apparebit maiestas
 dñi. et nubes erit sic moy-
 si manifestabat; et sic cū
 salomon p̄cist. ut locus
 sc̄ficaretur magno deo.
Manifestabat hec: et ut
 sapienciā habens. obtulit
 sacrificiū dedicacōnis et
 cōsumacōnis templi; sic
 et moyses orabat ad dñm.
 et descēdit ignis de celo. et
 cōsumpsit holocaustū. **E**t
 dixit moyses. eo qd nō sit
 mundatū. qd erat p̄p̄cō.
 et cōsumptū est. **S**imilit
 et salomon octo dieb' cele-
 brauit dedicacōnem. **A**nte-
 rebant autē in descripcōib'
 et cōmentarijs neemie hec
 eadem: et ut cōstruens bibli-
 oteca cōgregauit de regionib'
 libros p̄phetaz et dauid.
 et epl̄as regū et dedonarijs.
Similit autē et iudas ea q
 didicerat p̄bellū. qd nobis
 acciderat cōgregauit om-
 nia: et sūt apud nos. **S**i q
 desideratis hec: mittite qui
 p̄ferant uobis. **A**cturi itaq
 purificacōnem: scripsim'

uobis. Bene igitur facietis. si egeritis hos dies. Deus autem qui libavit populum suum. et reddidit hereditatem omnibus et regnum. et sacerdotium. et sanctificationem sicut promisit in lege. speramus quod cito nostri miserabitur. et congregabit de sub celo in locum sanctum. Erripuit enim nos de magnis periculis. et locum purgavit. De iuda uero machabeo. et fratribus eius. et de templi magni purificatione. et de are dedicatione. sed et de pluriis que pertinent ad antiochum nobilem et filium eius eupatorem. et de illuminationibus que de celo facte sunt ad eos. qui pro iudeis fortiter fecerunt. ita ut uniuersam regionem cum paucis essent uindicarent. et barbaram multitudinem fugarent. et famosissimum toto orbe templum recuperarent. et ciuitatem liberarent. ut leges que abolende erant restituerent domino cum omni tranquillitate proprio facto illis. itaque ab iasone cyreneo quinque libris comprehensa. tempta-

uimus nos uno uolumine breuiare. Considerantes enim confusam multitudinem librorum. et difficultatem uolentibus aggredi narrationem hystoriarum propter multitudinem rerum. curauimus uolentibus quidem lege ut esset animi oblectatio. studiosis uero ut facile possint memorie commendare. omnibus autem legentibus utilitas conferat. Et nobis quidem ipsis. qui opus hoc breuiandi causa suscepimus. non facile labore. imo uero negocium plenum uigiliarum sudoris assumplimus. Sic hi qui parant conuiuium. et querunt aliorum uoluntati parere. propter multorum gratiam libenter laborem sustinemus. ueritatem quidem singulis auditoribus concedentes. ipsi autem secundum datam formam breuitati studentes. Sicut enim noue domus architecto de uniuersa structura. curandum est. et uero qui pingere conatur que apta sunt ad ornatum exquirenda sunt. ita estimandum est et in nobis. Et enim intellectum colligere. et

ordinare sermone. et curio-
sius partes singulas qual-
q; inquirere. hystorie con-
gruit auctori: breuitatem
uero dictionis sectari. et ex-
ecuciones rez uitare. breui-
tati concedendu e. Hinc ig-
narracionem incipiem. De p-
facione tantu dixisse suffi-
ciat. Stultu etenim est ante
hystoria effluere: ipa aut
hystoria succingi.

Sicut cu sancta ciuitas ha-
bitaret i omni pace. leges
etiam adhuc optime custo-
dirent ppter onie pontifici-
pietate. et animos odio ha-
bentes mala; fiebat ut ipi
reges et principes locu sum-
mo honore dignu duceret.
et templu maximis mune-
rib; illustraret: ita ut seleu-
cus alie rex. de redbus
suis pstaret omnes sump-
tus ad ministeriu sacrifici-
oz ptinentes. Symo aut
de tribu beniamin ppositus
templi constitut: contende-
bat obsistente sibi principe
sacerdotu i quu aliquid i
ciuitate moliri. Sed cum
uincere omiam no posset:

uenit ad appolloniu tharsee
filiu. qui illo tpe erat dux
celelyrie et fenicis: et nucia-
uit ei pecunijs i numerabi-
lib; plenu ee erariu iheroso-
limis. et comunes copias i
mensas ee. que no ptinet
ad racione sacrificioz; esse
aut possibile sub potestate
regis cade uniuersa. Cum
q; retulisset appollonius ad
regem de pecunijs. q; delate-
erant: ille actitu heliodoz
qui erat sup negocia eius.
misit cu mandatis. ut pdic-
tam pecunia transportaret.
Statimq; heliodrus it ag-
gressus est: specie quidem
quasi pcelelyria. et fenice
ciuitates eet pagraturus;
re aut uera ppositu regis
pfectur. Sed cu uenisset ihe-
rosolima. et benigne a sum-
mo sacerdote i ciuitatem
eet exceptus: narrauit de
dato inditio pecuniaz; et
cu rei gratia ad eet apuit.
Interrogabat aut si uere
hec ita eent. Tunc summus
sacerdos ostendit deposita
ee hec. et uictualia uiduaz
ac pupilloz; quedam uero

disposicioe
et

marginis

9

+ quodringenta

eē yrcā tobhe uiri. ualde
 eminentis. i his q̄ deculat
 impius symon. uniuersa
 autē talenta argenti. ~~et~~
 + eē et auri ducenta. decipi
 uero eos qui credidissent
 loco et templo. qd̄ p̄mū
 sū mundū honoret. p̄ sui
 ueneracōne et sc̄itate. im
 possibile omnino eē. At ille
 p̄ his q̄ habebat i mandatis
 a rege. dicebat om̄i gene
 regi ea deferenda. Consti
 tuta autē die intrabat de
 his heliodrus ordinatur.
 Non modica uero p̄mū
 sam ciuitate erat trepida
 cio. Sacerdotes autē ante
 altare cum sacerdotalib̄
 stolis iactauerūt se. et in
 uocabāt de celo eū qui de
 positus lege posuit. ut his
 qui deposuerāt ea salua cu
 stodiret. Nam uero qui ui
 derat sūmū sacerdotis uultū.
 mente uulnerabat. facies
 em̄ et color immutat. de
 clarabat int̄nū animi do
 lore. Circūfusa em̄ erat ui
 ro mesticia. quedā et hor
 ror corporis. p̄ quē mam
 festus aspicientib̄ dolor

cordis eius efficiebatur.
 Alij etiā congregati de
 domib̄ cōfluebāt. publi
 ca supplicacione obsecra
 tes. p̄ eo quod i cōtemptū
 locis eēt uentur. Accin
 teq̄ mulieres cilicis pec
 tus. p̄ plateas cōfluebāt.
 sed et uirgines q̄ cōcluse
 erant p̄currebāt ad om̄ia.
 alie autē ad muros. qd̄a
 uero p̄ fenestras aspicie
 bant. Uniuerse autē pro
 tendentes man̄ in celum.
 dep̄cabant. Erat em̄ mi
 seta cōm̄te multitudis.
 et magni sacerdotis i ago
 ne cōstituti expectacio.
 Et hi quidem inuocabāt
 omnipotentē d̄m. ut cre
 dita sibi his qui crediderāt.
 cū omni integritate con
 seruarent. heliodrus autē
 qd̄ detreuerat p̄ficiēbat.
 eodem loco ipse cū satelli
 tib̄ suis circa erariū p̄sens.
 Sed sp̄s omnipotentis ma
 gnā fecit sue ostensionē
 euidentia. ita ut omnes
 qui ausi fuerāt parere ei.
 ruentes dei uirtute in dis
 solutionē et formidinem

conuerterent. Apparuit ei
illis quidam equus terribile
habens sellam. optimis ope-
rimentis adornatus. isque
cum impetu helodoro pri-
ores calces elisit. Qui aut
ei sedebat. uidebat arma
habere aurea. Alij etiam appa-
ruerunt duo iuuenes uirtu-
te decori. optimi gloria. speco-
sique amictu. qui circumstete-
runt eum. et ex utraque parte
flagellabant sine intermis-
sione. multis plagis uer-
berantes. Subito aut heli-
odoros cecidit in terra. cuiusque
multa caligine circumfusum
rapuerunt. atque in sella ge-
statoria impositum eiecerunt.
et ille qui cum multis cursori-
bus et satellitibus predictum in-
gressus est. erarium portaba-
tur. nullo sibi auxilium ferente.
manifesta cognita di-
uinitate. Et ille quidem predictum
uirtute iacebat. mutus. atque omni spe et
salute priuatus. hi autem do-
minum benedicebant. quia mag-
nificauit locum suum. et tem-
plum quod paulo ante timore
ac tumultu erat plenum.

apparente omnipotente deo
gaudio et leticia impletus est.
Tunc uero ex amicis heliodori
quidam rogabant confestim omnia.
ut inuocaret altissimum. et do-
naret uitam ei. qui in summo
spiritu erat constitutus. Conside-
rans autem summus sacerdos.
ne forte rex suspicaret ma-
liciam aliquam ex iudeis circa
heliodorum consummatam. obtulit
pro salute uiri hostiam saluta-
rem. Cumque summus sacerdos
eroraret. idem iuuenes eisdem
uestibus amicti astantes he-
liodoro dixerunt. Domine sacer-
dote. gratias age. Nam propter
eum tibi dominus uitam donauit. Tu
autem ab eo flagellatus. uictoria
omnibus magnalia dei. et po-
testate. Et hijs dictis non com-
paruerunt. Heliodorus autem
hostiam deo oblata. et uocis
magnis promissis ei. qui ui-
uere illi concessit. et omne
gratias agens. recepto exer-
citu repedabat ad regem.
Testabatur autem omnibus ea. que
sub oculis suis uiderat opera
magna dei. Cum autem rex in-
terrogasset heliodorum. quis esset
aptus adhuc semel iherosolymam

solimā mitti: ait. Siquide
habes hostē. aut regni tui
in sidiatorē: mitte illuc. et
flagellatū eū recipies. si ta-
men euaserit: eo qđ ī loco
uere sit dei qđam uirtus.
Nā ipse qui habet in celis
habitationē. uisitor et ad-
mutor est loci illi: et uenie-
tes ad malefaciendū pec-
tit ac pdit. Agit de heliodoro
et erarii custodia ita se res
habet. **III**

Symon autē pdictus
pecuniarū et patrie
delator. male loqbat de o-
niā. tamqm ipse heliodorū
instigasset ad hec. et ipse
fuisset in centor malorū:
pulsoreq; ciuitatis ac defen-
sore gentis sue. et emulato-
rem legis dei audebat insi-
diatozem regni dice. Sed
cū ī inimicie intantū pcede-
rent. ut eciā p quosdā symo-
nis necessarios. homicidia
fierent: cōsidans onias pi-
culū cōtencionis. et appol-
loniū insanire. ut pte du-
cem celefyrie et fenicis ad-
augendam maliciā symo-
nis: ad rege se contulit. n̄

ut ciuū accusator. sed cō-
munē utilitatē apud se-
metipm uniuise multitu-
dinis cōsideras. Videbat ei
sine regali puidencia im-
possibile eē pacē reb; dari:
nec symonē posse cessare
ab stulticia sua. Sed p se-
leuci uite excessū. cū susce-
pisset regnū antyochus q
nobilis appellabat: ambie-
bat iason frat onie sum-
mū sacerdotiū adito rege:
pmittens ei argenti talen-
ta sexaginta et trecenta:
et ex redditib; alijs talenta
octoginta. Sup hec pmite-
bat et alia. c. l. si potestati
eius concederet gymnasiū.
et ephēbiā s cōstitue: et
eos qui ī iherosolimis erāt
antycenos scribe. Qđ cū
rer annuisset. et obtinuis-
set principatū: statim ad-
gentilem ritū contribu-
les suos transferre ce-
pit: et amotis his q huma-
nitatis causa iudeis are-
gib; fuerāt cōstituta. p io-
hannē patrē eupolemī.
qui apud romanos de a-
micicia et societate funct

est legacione. legitima ci-
 uium iura delituens. p-
 ua instituta sanctiebat.
 Etenim ausus e' sub ipa ar-
 ce gymnasiu' constituere.
 et optimos quosq' ephie-
 box i lupanarib' ponere.
 Erat aut' hoc no' i'cium.
 sed i'crementu' quoddam.
 et pfect' gentilis. et alie
 nigenae conuersationis
 ppter impij et no' sacerdo-
 tis iasonis nephariu'. et
 in auditu' scelus: ita ut sa-
 cerdotes iam no' circa al-
 taris officia dediti eent. s;
 cōtempo templo. et sacri-
 ficij neglectis. festinaret
 participes fieri palestine.
 et p'icionis eius i' iuste.
 et in exercitijs disci: et pa-
 trios quidem honores ni-
 hil habentes. grecas glo-
 rias optimas arbitrabant.
 quar' gracia piculosa eos
 contencio habebat: et eoz
 instituta emulabant. ac
 p' omnia his cōsimiles ee
 cupiebant. quos hostes et
 pemptores habuerat. In
 leges eni' diuinas impie
 agere. i' pune no' cedit. **Bz**

hec sequens temp' declara-
 uit. Cum aut' qnquennialis
 agoni tyro celebraret. et rex
 plens eet: misit iason faci-
 nosus ab iherosolimis
 uiros peccatores. portates
 argenti didragmas trece-
 tas in sacrificijs herculis;
 quas etia' postulauerit hui
 qui apportauerat. ne in sa-
 crificijs erogarent. quia n'
 oporteret: i' alios au' sump- **sz**
 tus eas deputari. Sed hec
 oblata sunt quide' ab eo q'
 miserat in sacrificiu' hercu-
 lis: p' p'sentes aut' dare
 sunt in fabrica' nauiu' tri-
 remiu'. **M**isso aut' i' egypt'
 apollonio nesthei filio. p' p'
 matus philometoris re-
 gis. cu' cognouisset antyo-
 chus alienu' se a negocijs
 regni effectu': p'rijs utilita-
 tib' consulens. pfect' inde
 uenit ioppen. et inde ihero-
 solima': et magnifice ab
 iasone et ciuitate suscept'.
 cu' facular' luminib' et lau-
 dib' ingressus e': et inde in
 fenice exercitu' conuertit.
 Et post triennij tempus.
 misit iason menela'u supra

arege

dicti symonis fratre portam
tem pecunias regi: et de ne
gocijs necessarijs respōsa
platurū. At ille cōmendat
regi. cū magnificasset faciē
potestatis eius. ī semetipm
retorsit sūmū sacerdotium:
supponēs iasoni talenta
argenti trecenta. **A**ceptis
q̄ mandatis. uenit nichil
quidē dignū habēs sacerto
cio: animo uero crudelis ty
ranni. et fere belue uā gerēs.
Et iason quidē qui p̄p̄m
fratrem captiuauerat. ip̄e de
cept̄ pfugus ināmanitem
expulsus est regione: menela
us aut̄ p̄ncipatū quidē obti
nuit: de pecunijs uero regi.
p̄missis nichil agebat. cum
eractōne faceret solstratus qui
arte erat p̄positus. Nam ad
hunc eractio uectigaliū per
tinebat. Quā obcausā utriq̄
ad regē sūt uocati. Menela
us amor est sacerdotio. suc
cedente hylimacho fratre suo:
solstratus aut̄ p̄lat̄ e cyprijs.
Et cū hec agerent: cōtigit
tharsenses. et mallotas sedi
cione mouere. eo qd̄ antyochi
cōcubine regis dono eēt dātī.

Festinant itaq̄ rex uenit se
dare illos: relicto suffecto
uno ex comitib' suis andro
nico. **B**atus aut̄ menelaus
accepisse se temp' oportunū.
aurea quedā uasa templo
furatus. donauit andronico:
et alia uendidat tyro. et p̄
uicinas ciuitates. **Q**d cum
certissime agnouisset omias:
arguebat eū ipse ī loco tuto
se cōtinens antyochie secus
dafnen. **V**nde menelaus ac
cedens ad andronicū: roga
bat ut omia mēficeret. **Q**u
cum uenisset ad omia. et
datis dextris cū iure iurādo.
q̄muis eēt ei suspect'. sua
sisset alylo p̄cedere: statim
eū p̄mit nō uerit iusticiā.
Obquā causā nō solū iudei.
sed et alie quoq̄ naciones
indignabant'. et moleste fe
rebant de nece tanti uiri ī
iusta. **S**ed regressū regem
decilie locis adierūt iudei
aput antyochiā simul et
greci: conquirentes de ini
qua nece omie. **C**onstat
itaq̄ animo antyochi. et fle
rus ad misericordia lacri
mas fudit. recordatus de

onyā

functi sobrietate et mode-
 stia: accensq; animos andro-
 nicū. purpura erutiū circū-
 ducta prota ciuitate iubet:
 et eodem loco quo impieta-
 te comiserat sacrilegū uita
 puari: dno illi digna pena
 tribuente. Multis au sacrile-
 legis i templo alysimacho
 comillis menelai consilio. et
 diuulgata fama: congregata
 e multitudo adūsus lissima-
 chu. multo iam auro expor-
 tato. Turbis aut insurgētib
 et animis ira repletis: lissima-
 chus armatis fere trib milib
 iniquis manib uti cepit. du-
 ce quoda tyranno etate pa-
 riter. et demencia pucto.
 Sed ut intellexerūt conatū
 lissimachi: alij lapides. alij fu-
 stes. ualidos arripe: quidam
 uero cinere i lissimachu iace.
 Et multi quide uulnerati.
 quida et pstrati. omnes vo
 i fuga conuersi sūt: ipm etia
 sacrilegū secus erariū inter-
 fecerūt. De his g cepit iu-
 diciū aduersus menelau
 agitari. Et cū uenisset rex
 tyri ad ipm negociū: detu-
 lerūt missi uiri tres a senio-

cepunt

rib. Et cū suparet menela-
 us: pmisit ptolomeo mul-
 tas pecunias dare ad sua-
 dendū regi. Itaq; ptolome
 in quoda atrio positū. qsi re-
 frigerandi grā rege adit:
 et absentencia deduxit. Et
 menelau quide uniuerse ma-
 licie reū criminib absoluit:
 miseros aut qui etia si apd
 scitas causas dixissent. i no-
 centes iudicarent. morte
 dampnauit. Cito g i iustam
 penam dederūt: qui pciuita-
 te et iplo et sacris uasis cau-
 sam psecuti sūt. Quā obre
 tyri quoq; indignati erga
 sepultura eor liberalissimū
 extiterūt. Menelaus au ppe
 eor qui i potencia erat aua-
 ricia pmanebat impotestate:
 crescens i malicia et ad insi-
 dias ciuium. **V**

Eodem tpe antyochus
 sedam pfectione pa-
 rauit in egyptum. Contigit
 aut puniuerla iherosolimoz
 ciuitate uideri dieb. xl. pacia
 equites disturrentes. auratas
 stolas habentes et hastas.
 quali cohortes armatas: et
 cursus equoz pordines di-

gestos. et cōgressiones fieri
 cōmuni. et scutoꝝ mot. et ga
 leatoꝝ multitudinē gladijs
 districtis. et teloz iact. et au
 reoz armoz splendorē. omīs
 qꝫ generis loricaꝝ. Quia pꝫ
 omnes rogabat in bonū mō
 stra cōverti. Sed cū falsꝫ ru
 mor exisset. tamqꝫ uita ex
 cessisset antiochꝫ. assumptis
 iason nō minꝫ mille uiris. re
 pente aggressꝫ est ciuitatē
 et ciuibꝫ ad murū cōuolātibꝫ.
 adultinū apꝫhensa ciuitate.
 menelaus fugit ī arte. Ias
 on uero nō parcebat īcede
 ciuibꝫ suis. nec cogitabat pꝫ
 spitate aduersus cognatos.
 malū eē maximū arbitrans
 hostiū et nō ciuiū se trophæa
 captuz. Et pꝫncipatū quidē
 nō optinuit. sine uero insi
 diarꝫ suarꝫ cū cōfusione ce
 pit. et pꝫfugus itē abijt ī
 ammanitē. Adultinū ī eri
 cium sui cōclusus. ab areta
 arabū tyranno fugiens de
 ciuitate ī ciuitatē. omnibꝫ
 odiosus ut refuga legum.
 et execrabilis ut patrie et
 ciuiū hostis ī egyptū extrul
 est. et qui multos de patria

expulat pꝫgre pꝫt. lacede
 monas pꝫfectꝫ quali pꝫ cog
 nationē ibi refugiū habitu
 rus. et qui insepultos pꝫe
 terat multos ipse. et inla
 mentatus et insepultꝫ abi
 citur. sepultura neqꝫ pꝫgri
 na usus. neqꝫ pato sepulchꝫ
 participās. Hic itaqꝫ gestis
 suspicatur est rex societatem
 deserturōs iudeos. et ob hoc
 pꝫfectꝫ ex egypto. efferatis
 animis. ciuitatē quidē ar
 mis cepit. nullit autꝫ mili
 tibꝫ interficē. nec parcere
 occurrantibꝫ. et pꝫdomos a
 scendentes trucidare. fie
 bat qꝫ cedes iuuenū ac seni
 oz. mulierꝫ et natoꝝ exter
 minia. uirginūqꝫ et puu
 loꝝ neces. Erāt autꝫ toto
 triduo octoginta milia in
 terfecti. xl. milia uincti. nō
 minus autꝫ uenundati. Sꝫ
 nec ista sufficiūt. Aut est
 intrare templū uniuerse
 terre sanctius menelao
 ductore. qui legū et pace
 fuit pꝫditor. et celestis ma
 nibꝫ sumēs sancta uasa que
 ab alijs regibꝫ et ciuitatibꝫ
 erant posita ad ornatum

Equo

mugn

H

loci et glam. cōtrectabat ī
digne et cōtaminabat. Ita
alienat' mente antiochus
nō cōsiderabat. qd' p'p' itā
habitāciū ciuitatē. modi-
cum dñs fuerat uatus: p'p'
quod et accidit cūta locū
despectio. Alioqn nisi con-
tigisset eos multis peccatis
ēē īuolutos: sicut helio-
dorus qui missus est a se-
leuco rege ad expoliandū
erariū. etia' hic statū adue-
niens flagellat' et repul-
siq' fuisse ab audacia.
Verū nō p'p' locū gentem
sed p'p' gentē locum dñs e-
legit. Ideo et ipse locus par-
ticeps fact' est p'p' maloz:
postea aut' fiet socius et
bonoz: et qui derelict' est
ī uia dei omnipotentis. itē
ī magni dei recōciliacōne
cū sūma glā exaltabit. Agit'
et/ antioch' mille octingētis
ablatis de templo talentis.
uelocit' antiochiā regress'
est: existimās se p'supbia
terram ad nauigandū. p'la-
gus uero adit' agendū de-
ductuz: p'p' mentis elacio-
ne. Reliquit aut' 7 p'positos

ad affligendā gentē: ihero-
solimis quidē philippū ge-
nere frigem: morib' crude-
liore. eo ipō a quo cōstituit'
est: mgaricim aut' andro-
nicū et menelaū. qui gra-
uius quā ceti iminebant
ciuib'. Cumq' appositus eēt
contra iudeos: misit odio-
sū p'ncipe' appollonū cum
exercitu. xx. et duob' milib'.
p'cipiens eis omēs p'fecte
etatis interficere: mulieres
ac iuuenes uende. Qui cū
uenisset iherosolimā pace'
simulans. quieuit usq' ad
scām die' sabbati: et tunc
feriatis iudeis arma cape-
suis p'cepit. omēsq' qui ad
spectaculū p'cesserāt truci-
dauit: et p'ciuitate' cum ar-
matis disturre. ī gentem
multitudinem pemit. Au-
das aut' machabeus qui de-
cimus fuerat. se cesserat ī
desertū locū: ibiq' int' feras
uitā ī montib' cum suis age-
bat: et feni cibo uescentes
demorabant. ne p'cipies ef-
sent cōquinacōnis. **VI**

SED nō post multum
temporis misit rex

senē quendā antioceum:
 qui compelleret iudeos ut
 se transferret a patris et
 dei legib; cōtaminare etiā.
 quod ī iherosolimis erat
 templū: et cognominare
 iouis olympi: et ī garizim
 put erat hi qui locū inha
 bitabāt. iouis hospitalis.
Pessima autē et iniūilis
 grauis maloz erat ī cursio.
Hā templū luxuria et cō
 messacōnib; erat plenum.
 et scortancū cū meretib;
 sacra et edib; mulieres se
 ultro ingerebāt. ītroferē
 tes ea q̄ nō licebat: altare
 etiā plenu erat illicitis q̄
 legib; phibebant. **N**eq; ay
 tent sabbata custodiebāt.
 neq; dies sollempnes pa
 trij seruabant: nec simpli
 citer se quisq; iudeum eē
 cōfitebat. Ducebant autē
 cū amara necessitate ī die
 natalis regis ad sacrificia.
 et cū libi sacra cogebantur.
 edera coronati libero circū
 re. **D**ecretū autē erit ī pro
 ximas gentiliū ciuitates.
 suggerentib; ptolomeis: ut
 parimodo et ipi aduersus

iudeos agerēt ut sacrificā
 rent: eos autē qui nolent
 trāsire ad instituta gentiliū
 interficerent. Erat enī iude
 miseria. **D**ue eī mulieres
 delate sūt natos suos circū
 cidisse: quas infantib; ad
 uba suspensis. cū publice
 p̄ciuitate circūduxissent.
 p̄ muros p̄cipitauerūt. **A**
 li; uero ad primas coeūtes
 speluncas. et latent; sabb
 diem celebrantes. cū iudi
 cati eēt philippo. flāmis
 succensi sunt: eo qd̄ uere
 bant p̄t religione. et ob
 seruanciā manu sibi met
 auxiliū ferre. **O**bscuro autē
 eos qui hūc librū lecturi
 sunt: ne abhorrescat p̄pter
 aduersas casus: sed repu
 tent ea que acciderūt non
 ad interitū. sed ad correpcō
 nem generis eē nr̄i. **E**t enī
 multo tempe nō sine pecc
 atorib; exsentenciā age.
 sed statū ulciones adhibē.
 magni beneficij est iudiciū.
Nō enī sicut ī alijs natio
 nib; dñs patient; expectat.
 ut eas cum iudicij dies ue
 nerit ī plenitudine pctoz

puniat: ita et in nobis sta-
 tuat: ut peccatis nostris in finem
 deuolutis: ita demum in nos
 iudicet. **O**portet quod nunquam
 quidem a nobis misericordi-
 am suam amouet: corripies
 uero in adultis apostolum suum
 non derelinquit. **S**ed hec no-
 bis ad commonitionem legen-
 dum etiam sunt paucis. **N**am
 autem ueniendum est ad narra-
 tionem. **A**gitur eleazarus unus
 de primoribus scribarum uir eta-
 te puerus: et uultu decorus:
 apertis ore hians compellatur
 carnem porcina manducare.
At ille gloriosam
 mortem magis quam odibilem
 uitam amplectens: uoluntarie
 peribat ad supplicium. **I**ntuens
 autem quemadmodum oportet
 accidere: patienter sustinens:
 destinauit non admittere
 illicita propter uitae amorem.
Isti autem qui astabant iniqua
 miseratione commoti: propter
 antiquam uiri amicitiam: tol-
 lentes eum secreto rogabant
 afferri carnes quibus uesci
 ei licebat: ut simularet manducasse.
 sicut rex impauerat de sacrificiorum carnibus

et hoc facto a morte libera-
 retur: et propter ueterem amici-
 ciam hanc in eo facerent
 humanitatem. **A**t ille cogi-
 tare cepit etatis ac senectuti-
 sue eminentiam dignam: et
 in genuitate nobilitatis ca-
 micem: atque a puero optime
 conuersationis: et secundum sanctam
 et adeo condite legis consti-
 tuta: respondit cito dicens
 permitti se uelle in infernum.
Non enim etate meam dignum
 est inquit fingere: ut multi
 adolescentium arbitantes
 eleazarum nonaginta annorum
 transisse ad uitam alienigenarum:
 et ipsi propter simulationem
 meam: et propter modicum cor-
 ruptibilis uitae tempus decipi-
 antur: et propter hoc maculam atque
 execrationem mee senectuti
 conquiram. **N**am et si in presenti
 tempore supplicium hominum eri-
 piar: sed manu omnipotentis
 neque uiuens neque defunctus
 effugiam. **Q**uia obrem for-
 titer uitam excedendo senectute
 quidem dignus apparebo:
 adolescentibus autem forte reli-
 qua exemplum: si prompto ani-
 mo ac fortiter per grauissimis

et sanctissimis legibus honesta morte perfungar. His diebus confestim ad supplicium trahebatur. Hi autem qui eum deducebant et paulo ante fuerant miciores in uerba uerbi sunt propter sermones ab eo dictos: quos illi perrogantiam platonos arbitrabantur. Sed cum plagis periret: in genua et dixit. Domine qui habes sanctam scientiam manifeste tu scis. quia cum amorte posse liberari duos corporis sustineo labores: secundum animam uero propter timorem tuum libenter hec pacior. Et iste quidem hoc in uita discessit: non solum in uenibus; sed et in uerba genti memoria mortis sue. ad exemplum uirtutis et fortitudinis derelinquens. **VI**

Contigit autem et septem fratres cum matre apprehensos. compelli a rege contra fas ad carnes porcinas. flagris et chauris cruciatio. Unus autem ex illis qui erat primus sic ait. Quid queris; et quid uis discere a nobis. Parati sumus mori magis. quam patrias ac dei leges per-

uariari. Erat itaque rex iussit sartagine et ollas aenea succendi. Quibus statim successis: iussit ei qui primus fuerat locum amputari linguam. et cute capitis abstracta. sumas quoque manus eius et pedes perire: ceteris fratribus et matre inspicientibus. Et cum iam per omnia inutilis factus esset: iussit igne admoueri. et adhuc spirante torreri in sartagine. In qua cum diu cruciaretur: ceteri una cum matre in uicem se hortabantur mori fortiter. dicentes. Dominus deus aspiciet ueritatem: et consolabitur in nobis. quem admodum per testacione cantici declarauit moyses. Et in seruis suis consolabitur. Mortuo itaque illo primo hominem. sequente deducebant ad illudendum. et cute capitis eius cum capillis detracta interrogabant. si manducaret pulsam toto corpore per membra singula periretur. At ille respondens patria uoce dixit. Non faciam. Propter quod et iste sequenti loco primi tormenta suscepit: in ultio

A **D** **A**
spū constitut' sic ait. Tu qui-
dem scelestissime i p'senti ui-
ta nos p'dis: sed rex mundi
defunctos nos p'ius legib'
i eterne uite resurrectione
suscitabit. Post hūc t'ius
inludabat: et lingua postu-
latus cito ptulit. et manus
constant' extendit. et cū fi-
ducia ait. **E**cce ego ista possideo.
sed p' dei leges nunc hec
ipsa despicio. qm ab ipō me
ea receptur' spero. ita ut rex
et qui cū ipō erant mirarēt'
adolescentis animū. quod
tamqm nichilū duceret cruci-
atus. **E**t hoc ita defuncto:
quartū similit' uerabat' tor-
quentes. **E**t cum iā esset p-
rimus ad mortē sic ait. **P**o-
tius est ab hominib' morti
datos. spem expectare adō:
itē ab ipō resuscitādos. **T**ibi
enī resurrectio ad uitā nō
erit. **E**t cū admonissent
quintū: uerabat' eū. At ille
respiciens in eū dixit. **P**o-
testatē mē homines habēs.
cum sis corruptibilis. facis
qd uis. **N**oli autē putare
genus nr̄m a deo eē derelic-
tū. **P**atient' sustine: et ui-

debis. magnā potestati p'p'ti
qualit' te et semē tuū torque-
bit. **P**ost hunc ducebāt et
seruum: et il' **B**ri incipiens
sic ait. **N**oli frustra errare.
Nos enī p' nos metiplos
hec patimur peccātes idm
nr̄m. et digna admiracōe
facta sūt inobis. **T**u autē
nō existimes t' i p'ne futur'
qd contra dīm pugnare tēp-
taueris. **S**upra modū autē
mirabilis mat' et bonoz
memoria digna. q' p'entes
septē filios sub unius diei
tempe cōspiciēs bono animo
ferebat. **P**er spem quā in
dīm habebat: singulos illoz
hortabat' p'ata uoce fortit'
sapientia repleta: et femi-
nee cogitationi masculinū
animū inserens dixit ad eo:
Nescio qualit' in utero meo
apparuitis. **N**eq; enī ego
sp̄m et animā donauī uob'
et uitā: et singuloz mēbra
nō ego ipsa compegi. **S**ed cū
mundi creator. qui forma-
uit hominis natiuitatē.
quiq; omnium iuenit origine.
et sp̄m uobis itē cū miseri-
cordia reddet et uitā: sicut

1 mori

77

nūc uolmet ip̄os despicitis
 p̄p̄t̄ leges eius. **A**ntiochus
 aū cōtempni se arbitrat̄
 simul et exp̄bratis uoce de-
 specta. cum adhuc adoleste-
 cior̄ superet. nō solū uerbi-
 hortabat̄. sed et iuramēto
 affirmabat diuītē se et be-
 atū facturū. et trāslatū a pa-
 tris legib̄ amicū habiturū.
 et res necessarias p̄biturū.
Sed ad ista cum adoleste-
 nequaquā inclinaret. uoca-
 uit rex matrē. et suadebat
 ut adolecenti fieret in salu-
 tem. **C**ū aut̄ multis eā ver-
 bis eēt hortat̄. p̄misit sua-
 surā se filio suo. **I**taq; incli-
 nata ad illū. irridens crude-
 lem tyrannū ait p̄ata uoce.
Fili miserere mei. que te i-
 utero nouē menses porta-
 ui. et lac triennū dedi. et
 alui. et metatē istā p̄duri.
Pero ate. ut aspicias i ce-
 lum et terrā et ad omnia
 que in eis sūt. et i telligas.
 quia ex nichilo fecit illa d̄s.
 et hominū genus. **I**ta fit
 ut nō timeas carnificē istū.
 sed dignus fratrib̄ tuis ef-
 fect̄ suscipe mortē. ut i illa

miseratōne cū fratrib̄ tuis
 te recipiā. **C**um hec illa ad-
 huc diceret. ait adoleste-
 cior̄. **Q**uē sustinetis. **N**ō obedio p̄cep-
 to regis. sed p̄cepto legis q̄
 data est nobis p̄ moysen.
Tu uero qui iuentor̄ om̄is
 malicie factus es i hebreos.
 nō effugies manū d̄i. **N**os
 enī p̄p̄ctis nr̄is hec pati-
 mur. et si nobis p̄p̄t̄ i cre-
 pacōne et correpcōne d̄ns
 nr̄ modicū irat̄ est. s̄ i in
 recōciliabit̄ seruis suis.
Tu aut̄ o celeste et om̄ium
 hominū flagiciosissime.
 noli frustra extolli uanis
 sp̄s i seruos eius i fla-
 mat̄. **N**ondū enī om̄ipote-
 tis dei. et omnia i sp̄cietis
 iudiciū effugisti. **H**ā fr̄es
 mei modico nūc dolore su-
 stentato. subtestamēto et
 ne uite effecti sūt. tu uero
 iudicio dei iustas sup̄bie pe-
 nas solues. **E**go aū sic fr̄es
 mei animā et corpus ipeū
 trado p̄ patris legib̄. i uo-
 cans deum maturi genti
 nr̄e p̄p̄ctum fieri. teq; cum
 tormentis et uerberib̄ con-
 fiteri. quod ip̄e ē d̄s solus.

In me uero et in fratribus
 meis desinet omnipotentis
 ira. q̄ sup̄ om̄e gen̄ nr̄m
 iuste sup̄ducta est. Tunc
 rex accensus ira. ī hūc sup̄
 omnes crudelius desuist.
 īdigne ferēs derisū se. Et
 hic itaq; mund' obiit per
 omnia ī dño cōfidēs. Jo
 uillime aū post filios et
 mat' cōsumata est. Agitur
 et de sacrificijs. et de minimis
 crudelitatis factis dictū ē.
Judas uero ma. **VII**
 chabeus. et qui cū illo erat
 ī troibāt latent' ī castella
 et cōuocantes cognatos.
 et eos qui p̄māserāt ī iu
 daismo assumentes. edu
 rerūt ad sex milia uiros.
 et īuocabāt dñm. ut re
 spiceret ī pplm̄ q̄a ab om̄ib'
 calcabatur. miseret tem
 plo quod cōtaminabatur
 ab impijs. misereret ecia
 exterminio ciuitatis. que
 eet ilico cōplanāda. et uo
 cem clamantis sanguis
 ad se audiret. memoraret
 quoq; īiquissimas mortes
 īnocentiū paruulor'. et
 blasphemias nomini suo

illatas. et indignaret' sup̄
 his. At machabē cōgregata
 multitudine ī tollerabilis
 gentib' efficiebat. ira enim
 dñi ī misericordia conūsa
 est. et sup̄ueniēs castellis
 et ciuitatib' ī p̄uisus. succē
 debat eas. et oportuna loca
 occupans. nō pauci' hostiū
 strages dabat. Maxime aū
 noctib' ad hūicemodi excurs'
 ferebat. et fama uirtutis
 eius ubiq; diffundebat. Vidēs
 aut' philipp' paulatim uirū
 ad p̄fectū uenire. ac frequē
 tius res ei p̄spe cedere. ad p̄co
 lomeū ducē celesyrie et feni
 cis scripsit. ut auxiliū ferret
 regis negocijs. At ille uelo
 cit' misit ī canore' patrocli
 de p̄morib' amicitū. datis ei p̄
 nūrtis gentib' nō min' .xx. mi
 lib'. ut unū uideor' gen' de
 leret. adiuncto ei gorgia ui
 ro militari. et ī bellicis reb'
 expientissimo. Constituit aū
 nicanor' regi. ut t̄butū ro
 manis quod erat dandū
 duo milia talentor' de capti
 uitate iudeor' suppleret. Sta
 timq; ad maritimas ciuita
 tes misit cōuocās ad coemp

cione iudaicorum mancipiorum
 promittens se nonaginta man-
 cipia talento distractur: non
 respiciens adiudictam
 que eum ab omnipotente esset
 consecutura. Judas autem ubi
 conperit: indicauit his qui
 secum erant iudeis nicanoris
 aduentum. Ex quibus quidam
 formidantes et non credentes
 dei iusticie in fugam conuer-
 tebantur. alij uero si quid eis
 supererat uendebant: simulque
 dominum deprecabantur. ut eriperet eos
 ab impio nicanore qui eos
 pulsuam in communi uentrem
 uendiderat. et si non propter eos.
 sed propter testamentum quod erat
 ad patres eorum. et propter inuo-
 cationem sancti. et magnificam
 nominis eius super ipsos. Con-
 uocatis autem machabeus.
 vij. milibus qui cum ipso erant.
 rogabat ne hostibus reconcilia-
 rentur. neque metuerent iniquam
 uolentiam aduersum se hostium
 multitudinem: sed fortiter
 contenderent. ante oculos ha-
 bentes contumeliam que loco sancto
 ab his iniuste esset illata. iterum
 in ludibrio habite ciuitatis
 iniuria. adhuc etiam ueterum

instituta conuulsa. Nam illi
 quidem armis confidunt ac
 simul et audacia. nos autem
 in omnipotente deo. qui potest
 et ueniens aduersum nos et
 uniuersum mundum. uno nutu
 delere confidimus. Admonu-
 it autem eos et de auxilijs dei
 que facta sunt erga parentes.
 et sub semacherib. c. l. xxx. v. / qm
 milia perierunt: et de plio quod
 eis aduersus galathas fuit
 in babilonia. ut omnes ubi
 ad rem uentum est macedo-
 nibus locis hesitantibus ipsi
 sex milia soli peremerunt. c. xx.
 milia propter auxilium illis datum
 ex celo: et beneficia plius plu-
 rima consecuti sunt. His uer-
 bis constantes effecti sunt:
 et prolegibus et patam mori p-
 ati. Constituit itaque fratres
 suos duces utriusque ordinis
 symone. et iosephum. et io-
 nathan: subiectis unicuique
 millemis. et quingentenis.
 Ad hoc etiam ab esdra lecto
 illis sancto libro. et dato signo
 adiutorij dei. in prima acie
 ipse dux commisit cum nicanore:
 et facto se adiutore omni-
 potente. interfecerunt super

I
noue milia hominū. Ma
iore autē parte exercitus
micanoris uulnerib' debile
facta. fuge compulerunt.
Pecunijs uero eoz q' ad
empconem ipoz uenerant
sublati. ipos usq' quaq'
psecuti sunt. Sed reuerte
runt hora coclusi. Na erat
ante sabbatū. Quā ob cau
sā nō pseueraunt i seqntē.
Arma aut ipsoz et spo
lia cōgregantes sabbatū
agebant. benedicentes
dnm qui libauit eos i isto
die nūc i ciu' stillās i eos.
Post sabbatū uero debilib'
et orphanis et uiduis di
uiserūt spolia. et residua
ipi cū suis habuere. His
ita gestis. et cōmunit' ab
omnib' facta obsecracōne.
misericordē dñi postula
bant. ut infine seruis suis
recōciliarent. Et ex his q'
timotheo et bachide erat.
contra se cōtendentes sup
xx. milia i terfecerūt. et
inimicōnes excelsas ob
tinuerūt. et plures p'das
diuiserūt. equā porcionē
debilib' pupillis. et uiduis

sed et seniorib' facientes. Et
cū arma eoz collegissent.
diligent' omnia cōposue
runt i locis oportunis. Re
sidua uero spolia iherosoh
mā detulerūt. Et philartē
qui cū timotheo erat i t'fete
rūt. iurū scelestū q' i mltis
iudeos afflixerat. Et cū epi
tima agent' i iherosohimis.
eos qui sacras ianuas i ce
derāt. idē calisteneū. cū in
quoddā domiciliū refugiss'
incenderūt. digna ei mer
cede p'imprietatib' suis red
dita. Facinorosissim' autē
micanor. qui mille negoci
antes ad iudeoz uendicōne
adduxerat. humiliat' auxi
lio dñi ab his quos nullos
estimauit. deposita ueste
glorie p' mediterranea fugiēs sol'
uenit antiochia sūma in
felicitate de interitu sui ex
ercitus cōsecut'. et qui pro
miserat romanis se tribut'
restituere de captiuitate ihe
rosolimoz. p'dicabat nūc
ptectore dñi habē iudeos.
et ob ipm inuulnerabiles
eē qd seqrent' leges ab ipō
cōstitutas. **IX**

Eode tempe anchyros
 chus i honeste reu-
 tebatur de phide. Intrauiat
 eni ea q dicit p'lipolis: et
 temptauit spoliare tepla.
 et ciuitate opprimere. s: ml-
 titudine ad arma concurrete
 i fuga conuersi sunt: et ita co-
 tigit. ut antyoch' p' fuga
 turpit' rediret. Et cu uenisset
 circa hec bathana: recog-
 nouit q erga nicanore et ti-
 motheu gesta sunt. Glar' au-
 na arbitrabat se i iuria illoz
 qui se fugauerat posse i iu-
 deos retorq're: ideoq' uellit
 agitari curru. sine i' timillio-
 ne it' agens celesti eu iudico
 purguente: qd ita superbe lo-
 cutus est: uentur' se iheroso-
 lima: et cogerie sepulchri
 iudeoz ea factur'. Sed qui
 uniuersa cospicit dñs deus
 isrl' percussit eum i sanabili
 et iuisibili plaga. Vt enim
 finiuit hunc ipm sermone:
 apprehendit eum dolor dyrus
 uilcey. et amara internoz
 tormeta. et quide satis iu-
 ste. quippe qui multis et no-
 uis cruciatib' alioz torserat
 uilca: licet ille nullo modo

a sua malicia cessaret. Su-
 p' hec aut' supbia repletus.
 igne spiras animo i iudeo:
 et p'cipiens accelerari ne-
 gociu: cotigit illu impetu
 eunte de curru cade. et gra-
 ui corporis collisione me-
 bra uexari: usq' qui s uide-
 bat' ecia' fluctib' maris im-
 pare. supra humanu mo-
 du supbia replet' et mon-
 ciu altitudines instatera
 appende: nuc humiliatus
 ad terra i gestatorio porta-
 bat'. manifesta dei uirtute
 i semetipso cotestans: ita
 ut de corpore impij uer-
 mes scaturiret. ac uiue-
 tes indolorib' carnes eius
 efflueret. odore ecia' illius
 et fetore exercit' grauaret'.
 et qui paulo ante sidera
 celi contingere se arbitra-
 bat'. eu nemo potat ppter
 i tolleraciam fetoris p'care.
 Hinc g' cepit ex graui sup-
 bia deductus. ad agnitone
 sui uenire diuina admo-
 nitus plaga. p'mometa
 singula dolorib' suis aug-
 menta capientib'. Et cum
 nec ipe iam fetore suum

ferre posset. ita ait. **A**ust
 est subditū eē dō. et morta
 le nō paria deo sentire.
Orabat autē hec scelestus
 dn̄m. a quo nō eēt m̄iam
 cōsecutus. et ciuitatē ad quā
 festinās ueniebat. ut eā ad
 solū deducet. ac sepulchrū
 congestoz faceret. n̄c optat
 libam reddere. et iudeos q̄s
 nec sepulchrā quidē se dignos
 habituz. sed auib' ac feris
 diripiendos traditurū. et
 cū puulis exterminaturū di
 xerat. equales nūc atheni
 ensib' factuz pollicet. tem
 plū etiā sc̄m qd̄. p̄us expo
 liauerat. optimis domis or
 natuz. et sc̄a uasa multi
 plicatur. et p̄tinētes ad
 sacrificia sumpt' de redditib'
 suis p̄statur. sup̄ hec et in
 deum futuruz. et omnē locū
 terre p̄ambulatur. et pre
 dicatur dei potestate. Sed
 nō cessantib' dolorib'. sup
 ueniat enī i eū iustū dei iū
 dīcium. despans scripsit
 ad iudeos i modū deprecā
 nis eplam hec cōtinente.
Optimis ciuib' iudeis plu
 rimā salute et bene uale

et eē felices. rex et p̄nceps
 antioch'. **S**i bene ualeatis.
 et filij ur̄i et exsentencia
 uobis cūcta sūt. maximas
 agimus gr̄as. Et ego i m̄
 firmitate cōstituz. ur̄i autē
 benigne memor' reuersus
 de plidīs locis. et i firmitate
 graui apphens' necessariū
 duri p̄cōmuni utilitate cu
 rā habē. nō despans memet
 ipsū. sed spem multā ha
 beo. effugiendi i firmitate.
Respiciens autē qd̄ et pat'
 meus quib' temporib' i locis
 superiorib' ducebat exercitū.
 ostendit qui post se suscip
 ret p̄riapatū. ut si quid cō
 trariū accidet. aut difficile
 nūciaret. scientes hi qui i
 regionib' erāt. cui eēt rex
 sūma de relictā nō turbare
 tur. ad hec consolidans de p
 rimo potentes quosq̄. et
 uicinos temporib' i sidiāte.
 et euentū et euentū expec
 tantes. designaui filiū meū
 antiochū regē. que sepe
 recurrens in superiora reg
 na multis n̄m cōmenda
 bam. et scripsi ad eū q̄ sub
 iecta sūt. **O**ro itaq̄ x̄peto

memores beneficiorum publice et privatim: ut unusquisque conseruet fidem ad me et ad filium meum. Confido etiam modeste et humane acturum et sequentem propositum meum commune uobis fore. Agitur homicida et blasphemus pessime percussus. et ut ipse alios tractauit. peregre in montibus miserabili obitu uita functus est. Transferebat autem corpus philippi colactaneus eius. Qui metuens filium antiochi: ad procolomem uel filometorem in egyptum abiit.

Achabeus **X** autem et qui cum illis erant domino se protegente. templum quidem et ciuitatem recepit. aras autem quas alienigenae pro plateas struxerant. itaque delubra demolitus est: et purgato templo aliud altare fecerunt: et de ignitis lapidibus igne concepto obtulerunt sacrificia post biennium: et incensum et lucernas et panes propositum posuerunt. Quibus gestis rogabant dominum prostrati in terra. ne amplius malis talibus inciderent: sed et siquod

pettassent. ut ab ipso misericorditer corripentur. et non barbaris ac blasphemis hominibus tradentur. Qua die autem templum ab alienigenis pollutum fuerat. contigit eadem die purgationem fieri: uicelima et quinta mensis qui fuit callem. Et cum leticia diebus octo egerunt in modum tabernaculorum: recordantes quod ante modicum temporis die sollempne tabernaculorum in montibus et in speluncis more bestiarum egerant. Propter quod tyrsos et ramos uirides et palmas proferebant ei. qui prospauit mundari locum suum: et decreuerunt communi precepto et decreto uniuerse gentium iudeorum omnibus annis agere dies istos. Et antiochi quidem qui appellatus est nobilis. uite excessus ita se habuit. Hunc autem de eupatore antiochi filio impium quod gesta sunt narrabimus breuiantes mala quae in bellis gesta sunt. Hic enim suscepto regno. constituit super negotia regni lysiam quendam fenicis et syrie milicie praefecit.

cipem. Nam ptolomeus
 qui dicebat macer iusti te-
 nar erga iudeos ee iustu-
 it. et p̄cipue p̄t̄ iūquitatē
 q̄ facta in eos erat. et paci-
 fice age cum eis. Sed ob-
 hoc accusat ab amicis a-
 pud eupatorē cū frequēt̄
 pditor̄ audiret. eo qd̄ cypriū
 creditus a filometore defe-
 cisset. et ad antiochū nobi-
 lem translāt̄ etiā ab eo re-
 cessisset. ueneno uitam fi-
 nivit. Gorgias aut̄ cū eet
 dux locoꝝ. assumptis adue-
 nis frequent̄ iudeos debel-
 labat. Iudei uero qui tene-
 bant oportunas municio-
 nes. fugatos ab iherosoli-
 mis suscipiebāt. et bellare
 temptabāt. Hi uero q̄ erat
 cū machabeo. poraciones
 dñm rogantes. ut eet sibi
 adiutor. impetū fecerunt
 i municioes ydumeoꝝ. ml̄
 vi tāq̄. i insistentes loca obti-
 nuerūt. occurrētes intere-
 merūt. et omnes siml̄ nō
 minus a .xx. v. milib̄ truci-
 dauerūt. Quidā autē cū
 cōfugissēt i duas turres val-
 de munitas omnē apparat̄

ad repugnādū habentes.
 machabe ad eoz expūgna-
 cione relicto hymone et io-
 sepho. itē machabeo eisq̄
 cū ip̄o erat satis multis. ip̄e
 ad eas q̄ ampl̄ purguebat
 pugnas conuersus ē. Hi uo
 qui cū hymone erat cupidi-
 tate ducti a quibda qui m-
 turrib̄ erat suasi sūt pectu-
 nia. et .lxx. milib̄ didragmi
 acceptis. dimiserūt quosda
 effugē. Cū aut̄ machabeo nū-
 ciatū eet qd̄ factū est. con-
 gregatis principib̄ ppli ac-
 culauit. qd̄ pecunia fratres
 uendidisset. adūlaris eoz di-
 missis. Hos ḡ pditores fac-
 tos interfecit. et cōfesti duas
 turres occupauit. Armis
 aut̄ ac manib̄ omnia p̄spere
 agendo. in duab̄ municioni-
 bus plusq̄m. .xx. milia homi-
 nū p̄mit. Timotheus aut̄
 qui p̄us a iudeis fuerat sup-
 atus. conuocato exercitu p-
 egrine multitudinis. et cō-
 gregato exercitu aliano ad-
 uenit. q̄ armis iudeā cap-
 turus. Machabeus autem
 et qui cū ip̄o erat appropi-
 quante illo deprecabāt dñm.

caput tra aspergentes. lum-
bosq; calicis pincti. ad al-
taris crepidine puoluti. ut
sibi ppius. i inimicis aute
eoz eet i inimicus. et aduersa-
rijs aduersaret sic lex dicit.
Et ita post oracione luptis
armis. longius de ciuitate
pcedentes. et pxiimi hostib
effecti relederunt. **P**mo au
solis ortu utriq; comiserunt.
isti quide uictorie et ppe-
ritatis sponsoze cu uirtute
dnm habentes. illi au duce
belli animu habebat. **S**ed
cu uehemes pugna eet. ap-
paruerunt aduersarijs de
celo uiri. v. mequis. feni
aureis decori. ducatu iudei
pstantes. ex quib duo ma-
chabeu mediu habetes ar-
mis suis curtuseptu. incolo-
men cōseruabant. i aduer-
sarios aut tela et fulmina
iacebant. ex quo et cecitate
confusi. et repleti pcurba-
cōne cadebant. **I**nterfecti
sunt aut. xx. milia et quī-
genti. et equites septenti.
Timotheus aut confugit
i gazara. pldiu munitu.
cui perat cereas. **M**achabe

aut et qui cu eo erat. leta-
tes oblederunt pldiu dieb
quatuor. **A**t hi qui itus
erat loci firmitate cofisi
supra modu maledicebat.
et sermones nefandos iac-
tabant. **S**ed cu dies qnta
illucesceret. xx. iuuenes ex
his qui cu machabeo erat.
accensi animis ppe blas-
phemia uirilit accesserunt
ad muru. et feroci animo
iccedentes ascendebat. **S**
et alij similit ascendetes.
turre. portalsq; succende
aggressi sunt. atq; ipsos
maledicos uiuos cōcrema-
re. **P**ocōtinuu aut biduu
pldio uastato. timotheu
occultante se i quoda re-
ptu loco pmerunt. et fra-
trem illi cerean. et apollo-
fanem occiderunt. **Q**uib
gestis. i ymnis. et cofes-
sionib benedicebat dn̄m
qui magna fecit in isrl.
et uictoriam dedit illi.

Sed paruo. **XI**
post tpe lyfias
pcurator regis. et ppi-
quus. ac negotioz pposit.
graunt ferens de his que

acciderant. cōgregatis octoginta milib⁹ et equitatu uniuerso. ueniebat adu⁹ iudeos. existimās se ciuitatem quidē captam. gentib⁹ habitacm̄ factuz. templū uero ī pecunie questu sic cetera delubra genciū habituz. et p̄ singulos annos uenale sacerdotiū. nusquā recogitans dei potestatem; sed mente effrēat⁹ ī multitudīe peditū. et similibus equitū. et ī octingentis elephantis confidebat. Angl⁹ autē iudeā. et appropians bethsure. q̄ erat ī angusto loco ab iherosolima interuallo quinorū stadiorū. illd̄ p̄sidū expugnabat. **U**t autē machabeus et q̄ cū eo erat cognouerūt p̄sidia expugnari. cū fletu et lacrimis rogabant dñm. et omnis turba simul. ut bonū anglm̄ mittēt ad salutem isrl̄. **E**t ipse p̄mus machabeus. sumptis armis cetos adhortatus est simul secū piculū subire. et ferre auxiliū fratrib⁹ suis. **C**umq̄ parit⁹ p̄mp-

to animo p̄cedent. et adhuc ī iherosolimis eēt. appuit p̄cedens eos eques in ueste candida. armis aureis. hastā uibrās. **T**unc om̄s siml̄ benedixerūt misericordem dñm. et cōualuerūt animis. nō solū homines sed et bestias ferocissimas. et muros ferreos parati penetrare. **A**bant igit⁹ p̄mpti. de celo habentes adiutorē et miserantē eos dñm. Leonū autē more et impetu irruētēs hostib⁹. p̄trauerūt ex eis. xi. milia peditū. et equitū mille sexcentos. uniuerso autē ī fugā uerterūt. **P**lures uero ex eis uulnerati nudi euaserūt. sed et ipse lysias turpit⁹ fugiēs euasit. **E**t quia nō insensat⁹ erat secum ip̄e reputans factā erga se diminucōne. et intelligens ī uictos eē hebreos dei omnipotentis auxilio nitentes. misit ad eos p̄missitq̄ cōsensuz se om̄ib⁹ que iusta sūt et rege cōpulsuz amicū fieri. **A**mmittit autē machabeus p̄cib⁹ lysie ī om̄ib⁹ utilitati

cōsulens: et quicumque machabeus scripsit lysie de iudeis. ea rex concessit. **¶** Quia erat scripte iudeis eple. alylia quidem hūc modū cōtinētes. Lysia p̄plo iudeoz salute. **¶** Iohes et abessalon qui missi sunt a uobis tradentes scripta postulabant: ut ea quae p̄ illos significabant implerem. Quaecumque igitur regi potuerunt p̄ferri exposui: et quae res p̄mittebat concessi. **¶** Si igitur in negociis fide cōseruaueritis: etiam deinceps bonoz uobis causa esse temptabo. De ceteris autem p̄ singula uerbo mandaui. et istis et his qui a me missi sunt colloqui uobiscum. Bene ualete. **¶ XII**

Anno centesimo quodragagesimo octauo. dioscori mensis die uicesima et quarta. Regis autem epla ita cōtinebat. **¶** Rex antiochus lysie fratri salutem. **¶** Patre nostro inter eos translato. nos uolentes eos qui sunt in regno nostro sine tumultu agere. et rebus suis adhibere diligentiam.

audiuimus iudeos non cōsensisse patri. ut transferrentur ad ritum grecorum. sed tenere uelle suum institutum: ac propterea postulare. **¶** concedi sibi a nobis legitima sua. **¶** Volentes igitur hanc quoque gentem quae tanta est: statuere iudicauimus. templum restitui illis. ut agerent secundum maiorum consuetudinem. **¶** Bene igitur feceris si miseris ad eos. et dexteram dederis: ut cognita nostra uoluntate bono animo sunt: et utilitatibus propriis deseruiant. **¶** Ad iudeos autem regis epla talis erat. **¶** Rex antiochus senatui iudeorum et ceteris iudeis salute. **¶** Si ualeatis: sic estis ut uolumus. sed et ipsi bene ualemus. **¶** Adijt nos menelaus: dicens uelle uos descendere ad uros. qui sunt apud nos. **¶** His igitur qui cōmeant usque ad diem tricesimum mensis xantici damus dexteras securitatis: ut iudei utantur cibis et legibus suis sicut et prius: et nemo eorum ullo modo molestiam paciat. de his quae pignora

cia gesta sunt. **Q**uasi autem
 menelaum qui uos alloqua-
 tur. **V**alete. Anno cente-
 simo quadragesimo octa-
 uo xantici mensis quinta
 decima. **M**iserunt autem etiam
 romani eplam ita se habe-
 tem. **Q**uintus memmius. et
 titus manilius. legati ro-
 manorum pro populo iudeorum salutem.
De his que lysias cognatus
 regis concessit uobis. et non
 concessimus. **D**e quibus autem ad regem
 iudicauit referendum. conse-
 stimus aliquid mittite diligenti-
 ter uos. conferentes. ut decer-
 namus. sic congruit uobis.
Nos autem antiochia accedimus.
 ideoque festinate rescribere. ut
 nos quoque sciamus cui estis uo-
 luntatis. **B**ene ualete. Anno
 centesimo quadragesimo
 octauo. quinta decima mensis
 xantici. **H**is factis paccio-
 nibus lysias pergebat ad regem.
 iudei autem agricultore operam da-
 bant. **S**ed qui resederat ti-
 motheus et appollonius gennei
 filius. sed et ieronimus et de-
 mophon suphos et nicanor
 cypriarches. non linebant eos
 in silencio agere et quere. **N**op-

pite uero tale quoddam flagitium
 perpetraverunt. **R**ogauerunt iu-
 deos. cum quibus habitabant ascen-
 de scaphas. quas parauerat cum
 uxoribus et filiis. quasi nullis
 inimicis inter eos subiacen-
 tibus. **S**ed cum commune itaque de-
 cretum ciuitatis. et ipsius acce-
 scentibus pacis causa nichil
 suspectum haberent. cum in altum pro-
 cessisset. **S**ubmiserunt non minus
 ducentos. **Q**uam crudelitatem
 iudas in sue gentis homines
 factam ut cognouit. **P**recepit
 uiris qui erat cum ipso. et inuo-
 cato iusto iudice deuenit ad-
 uersum interfectores fratrum
 et portum quem noctu succedit.
 scaphas exussit. eos autem qui
 ab igne refugerant gladio per-
 emit. **E**t cum hec ita egisset. di-
 scellit quasi iterum reuersus. et u-
 niuersos ioppitas eradica-
 turus. **S**ed cum cognouisset.
 et eos qui erant iammne uelle pa-
 ri modo facere habitantibus secum
 iudeis. iammnis quoque noc-
 te superuenit. **E**t portum cum na-
 uibus succedit. ita ut lumen ignis
 periret iherosolimis absta-
 dis ducentis. **X**l. **A**nde cum
 iam abisset noue stadiis. et

246

/residuy

it̄ faceret ad timotheū: cōmi-
serūt cū eo arabes v̄ milia
uir̄i et eq̄tes quingēti. Cumq̄
pugna ualida fieret. et au-
xilio dī pl̄pe cessisset: uicti
arabes petebant a iuda dex-
tras sibi dari: p̄mittētes pa-
scua daturōs. et ī cetis pro-
futos. Judas aut̄ arbitratus
uere ī mltis eos utiles p̄mi-
sit pacē: dextrisq̄ acceptis
discessere ad tabnacula sua.
Agḡit̄ est aut̄ et ciuitatē quā-
dam firmā pontib' muris
q̄ circū septā. q̄ a tur̄bis ha-
bitabat gētiū p̄miscuaz:
cui nomē calphim. Hi uero
qui itus erāt cōfidētes ī sta-
bilitate muroy. et apparatu
alimoniaz remissi' agebat:
maledictis lacessētes iudam
ac blasphemātes et loq̄ntes
q̄ fas nō ē. Machabe' autē
i uocato magnō mudi p̄ci-
pe qui sine arictib' z machi-
nis tēporib' ihū p̄cipitauit
iherico. irruit ferocit' mu-
ris: et capta ciuitate p̄ dñi
uolūtate ī num̄abiles cedes
fecit: ita ut adiacēs stagmī
stadiōy. xij. latitudinis san-
guine ī fectū fluere uideret̄.

Inde discesserūt stadia sep-
tuaginta quinq̄. et uenerūt
ī cart̄ha ad eos qui dicūt
tabenei iudeos: et timothe-
um quidē cōphenderūt ī
illis locis: nulloq̄ negotio
p̄fecto. regit̄ ē relicto ī quo-
dā loco firmissimo p̄sidio.
Dolithe' aut̄ et soliparū
qui erāt duces cū macha-
beo p̄merūt. ac timotheo aut̄
relictos ī p̄sidio. x. milia
uiros. At machabe' ordina-
tis circū se. vi. milib' et cō-
stitutis. p̄ cohortes adūsus
timotheū p̄cessit: habēte
se cū. c. xx. milia p̄ditū.
equitūq̄ duo milia quingē-
tos. Cognito aut̄ iude ad-
uentu. timothe' p̄misit
mulieres et filios. z reli-
quū apparatū ī p̄sidio. qd̄
carmōi dī. Erat ei ī expug-
nabile et accessu difficile
p̄t' locoꝝ angustias. Cūq̄
cohors iude prima appa-
ruisset: timor hostib' īcul-
sus est ex p̄sencia dī q̄ uni-
uersa cōspicit: z ī fugam
uersi sūt ali' alio. ita ut
magis a suis deicerent. et
gladiōꝝ ictib' debilitaret̄.

I

Judas aut̄ uehement̄ ī stabat
puniēs p̄phanos: et p̄stuit
ex eis .xxx. milia uiroz. Ipe
uero timothe⁹ īcidit ī p̄tes
colithei et solipats: et mul
tis p̄cib⁹ postulabat: ut ui
uus dimittet̄ eo qđ multoz
ex iudeis parentes haberet
ac fratres. q̄s morte eī reci
pi euenir̄. Et cū fidē dediss̄
restituz se eos. scđm cōstitu
tū: illesū eū dimiser̄ p̄pter
f̄m salute. Judas aut̄ egress⁹
ē a carmo īterfectis .xxv. mi
lib⁹. Post hoz fugā et nece
mouit exercitū ad effron
ciuitate munitā. ī qua mil
titudo diuīlaz gēcū habita
bat: et robusti iuuenes pro
muris cōsistētes fortit̄ re
pugnabāt. In hac aut̄ ma
chine multe et teloz erat
apparat⁹. S; cū om̄ipotētē
iūocasset. qui potestate ui
res hostiū cōfregit: cepit
ciuitate. et ex eis qui intus
erant. .xx. milia p̄trauer̄.
Inde ad ciuitate scytaz abi
erūt: q̄ ab iherosolimis lercē
tis stadijs aberat. Cōtestā
tib⁹ aut̄ his qui apud scito
politaz erat iudeis. qđ be

migne ab eis haberent̄. etiā
tēporib⁹ ī felicitatis qđ mo
deste secū egerit: gr̄as age
tes eis. exhortati etiā de ce
tero erga gen⁹ suū benignos
eē. uenerūt iherosolimā
ī die sollempni septimanaz
ī stāte. Et p̄ pentecoste abi
erūt cont̄ gorgiā ipolit⁹ ydu
mee. Erant aut̄ cōpeditib⁹
tb⁹ milib⁹. et eq̄tib⁹ quadrigē
tis. Quib⁹ cōgressis cōtigūt
paucos ruere iudeoz. Do
lētus uero quidā debachē
noris eques uir fortis gor
giā tenebat: et cū uell̄ ca
pe illū uiuum. eques qđā
de trātib⁹ irruit ī eū. humer⁹
q̄ eius amputauit: atq; ita
gorgias effugit ī mare sā.
At illis qui cū eo strenui
erāt diuī pugnātib⁹ et fa
tigatis: iudcauit dñm iu
das adiutore et ducē belli
fieri īcipiēs uoce patā: et
cū ymnis clamore extolles:
fugā gorgie militib⁹ īcussit.
Judas aut̄ collecto exercitu
uenit ī ciuitate odollā. ī cū
septima dies supuenir̄. se
cū dū cōsuetudinē purifica
ti ī eodē loco. sabbm egerit.

et v^o

Et sequenti die uenit cum suis iudas: ut corpora prostratorum tollerent et cum pentibus ponerent et in sepulchris patris. Inueniunt autem stultitiam in effectum: de donariis ydolorum quae apud iamnam fuerant: a quibus lex prohibet iudeos. Omnibus ergo manifestum factum est ob hanc causam eos corruisse. Omnes itaque benedixerunt iustum iudicium domini: qui occulta fecerit manifesta: atque ita ad preces consilii rogauerunt: ut id quod factum fuerat delictum obliuioni traderet. At uero fortissimus iudas hortabatur populum conseruare se sine peccato: sub oculis iudicis quae facta sunt pro peccatis eorum quae prostrati sunt. Et facta collatione: xii milia dragmas argenti misit iherosolimam offerri pro peccato sacrificium: bene et religiose de resurrectione cogitans. Nil enim eis qui crediderunt resurrecturos speraret: superfluum uidebat et uanum orare pro mortuis. Et quia consolabatur quod hi qui cum pietate dormitione acciperent: optimam habent repositam gratiam: sancta gratia salubris est cogitatio profectis ex-

erorare: ut a peccatis soluerentur.

Anno centesimo. **XIII.** quodragesimo nono. cognouit iudas antiochum eupatoris uenire cum multitudine aduersus iudeam: et cum eo hysia procuratorem: et spoliatum negotiorum: secum habentem pedum .c. milia: et equum .v. milia: et elefantos .xx. duos: curros cum falcatibus .ccc. Comiscuit autem se illis et menelaus: et cum multa fallacia deprecabatur antiochum non pro patrie salute: sed sperans se constitutum in principatum. Sed rex regum suscitauit: animos antiochi in peccato: et suggerente hysia hunc esse causam omnium malorum: iussit ut eis esset consuetudo comprehensum in eodem loco necari. Erat autem in eodem loco turris .l. cubitorum aggregatum undique habens cineris. Unde in cinerem deici iussit sacrilegum omnibus eum pro pellentibus ad iteritum: et tali lege pro uaricatores legis contigit mori: nec terre dari menelaum: et quod de latris iuste. Nam quae multa erga dei aram delicta commisit: cum ignis et cinis erat sanctus: ipse in cineris morte damnatus est. Sed rex mente

haec prospectum habebat princeps.

tre suo

efferat: ueniebat neqore se pa
 iudeis ostēsu. **Q**uā uita cog
 nitis pcepit p̄plo ut die ac
 nocte dnm̄ iuocaret. q̄ sic
 sp̄z nē adiuarz eos. q̄ppe
 qui lege scōq̄ tēplo p̄uari
 uerent: ac pplm̄ q̄ n̄p
 paululū resp̄ualī. n̄ sinerz
 blasphemis rurū n̄cōnib̄
 subdi. **O**m̄ib̄ itaq̄ id siml
 facientib̄ et petētib̄ a dño
 n̄iam cū fletu et ieiun̄is
 p̄dūū cōtinuū p̄stratis.
 hortat̄ est iudas ut se p̄pa
 rarēt. ip̄e uero cū seniorib̄
 cogitauit. p̄ulsq̄ rex admo
 uerz exercitū ad iudeā. et
 obtinerz ciuitatē. exire et
 dñi iudicō cōmitte exire rei.
Das itaq̄ potestate om̄iū
 cō mūdi creatori. exhortat̄
 suos ut fortit̄ dimicaret̄.
 et usq̄ ad mortē p̄legib̄
 templo. ciuitate. p̄ata et ci
 uib̄ staret̄. cūta modū exerci
 citū cōstituit. et dato signo
 suis dī uictoria iuuenib̄
 fortissimis electis nocte aḡ
 l̄ est aulā regia i castris i
 t̄fecit uiros. xiiii. milia. et
 maximū elephantoz cū his
 qui suppositi erāt. silmoq̄

castra

metu ac p̄bacōe hostiū re
 plētes. reb̄ p̄p̄e gestis abi
 erūt. **H**oc aū factū ē die il
 lucescēte. adiuuāte eū dñi
 p̄tectōe. **S**ed rex accepto gu
 stu audacie iudeoz arte dis
 ficitates locoꝝ tēptabat. et
 bethsure qd̄ erat iudeoz p̄li
 diū munitū castra admo
 uebat. **S**ed fugabat. i p̄gebat.
 minuebat. his aū qui m̄
 erāt iudas necessaria mitte
 bat. **E**nūciauit aū mystia
 hostib̄ rodocus qd̄a de iuda
 co exercitu. qui requisitus
 cōph̄n̄ cōcluf̄ ē. **I**tem rex ser
 mone habuit ad eos q̄ erāt
 i bethsuris. dextra dedit. ac
 cepit. abijt. cōmilit cū iuda
 supat̄ est. **U**t aū cognouit
 rebellasse philippū ancyothie.
 qui relict̄ erat sup̄ negocia
 mente cōsternat̄ est. iudeos
 dēpcans s̄bditusq̄ eis iurat̄
 de omnib̄ quib̄ iustū uisū ē.
 et recōciliat̄ obtulit sacrifi
 cium. honorificauit tēplū.
 et munia posuit. machabe
 ū amplexus est et fecit p̄to. / eū ap
 lomaide usq̄ garrenos ducē
 et p̄ncipē. **U**t aū uenit p̄to.
 lomaida. grauit̄ ferebant

XIII

ptolom̄ses amicitie cōuēcō
ne. i dignātes ne forte fed
urrūpent. Tūc ascendit hylia
tribunal. exposuit ratōne ⁊
pplm̄ sedauit. Regūq̄ est
ātyochā. ⁊ hoc in regis p
fectio ⁊ reditus pcessit.

Sed post triēny temp
cognouit iudas. et q̄
cū eo erāt. demetū seleuci cū
militudie ualida et nauibꝫ p
portū ttripholi ascendisse. ⁊ ad
loca optuna. ⁊ tenuisse regio
nes adūsus antyochū et ei
duce hylia. Alchim̄ aū quida
qui sūmꝫ sacerdos fūat. h̄ uo
lūtare cōiquinat e tprūz
cōmitionis plidās nullorū
sibi eē salutē. neq̄ accessū ad
altare: uenit ad rege demetū
cētēsimō qn̄q̄gesimo āno of
ferēs ei coronā aureā ⁊ pal
mā sup̄ hec. ⁊ tallos q̄ templi
esse uidebant: et ip̄a quidē
die illuit. Tēp̄ aū oportunū
demēcie sue nactꝫ cōuocatꝫ
a demetō ad cōsilū. ⁊ i frogatꝫ
quibꝫ rebꝫ et cōsilijs iudei nite
rent: respōdit ip̄e. Q̄ dicūt
a lidei iudeoz q̄bꝫ pest iudas
machabeꝫ bella nutriūt. et
sedicōnes mouēt. nec paci

untꝫ regnū eē q̄etū. H̄a et
ego defraudatꝫ pentū gla.
dico aū sūmo sacerdotē huc
ueni. p̄mo q̄dē utilitatibꝫ re
gis fide seruās: sc̄dō aū etiā
ciuibꝫ cōsules. Nā illoz p̄u
tate unūsu genꝫ n̄m nō
minime uerat. H̄z his lingu
his orō rex cognitis: et regi
oni et generi. sc̄dm̄ puulga
tā om̄ibꝫ humanitate tuā p
spice. H̄a q̄ndū sup̄ e iudaꝫ
impossibile e pacē eē nego
cijs. Talibꝫ aū ab eo dictis:
et cetꝫ amici hostilitꝫ se habētes
adūsus iudā i flāmauert de
metriū. Qui statū nicanorē
p̄positū elefantoz ducē mi
sit i iudēā: datis mādatis / m
ut ip̄m quidē iudā capet.
eos uero qui cū illo erāt di
sp̄gerz: et cōstituerz alchimū
maximi templi sūmū sac
dote. Tūc gētes q̄ de iudēa
fugerāt iudā. gregatim se
nicanori miscebāt: miser
as et clades iudeoz p̄spi
tates rez suaz existimātes.
Audito itaq̄ iudei nicanor
is aduentu et cōuentu na
cionū: cōsps̄i teria rogabāt
eū qui pplm̄ suū cōstituit ietnū.

nō

Quiq; suā porcionē signis e
 uidētib; ptegit; ut eū ietnū
 custodiū. Impante aū duce
 stati inde mouerūt. et cōuene
 rūt ad castellū deslau. Symō
 uero frat; iude cōmiserat cū
 nicanore. s; cōtrū ē repēti
 no aduentu adūsarioꝝ. N
 canor; tam audies uirtutē
 comitū iude. et animi mag
 nitudinē qm̄ ppate certa
 mimib; habebat. sāguine iu
 diciū face metuebat. Quā
 obrem misit possidōnium
 et theodotū et mathiā. ut
 daret dextras; et acciperet. Et
 cū diu de his cōsiliū ageret.
 et ipse dux admilitudinē re
 tulisset. omniū una fuit sen
 tētia. amicicijs anuere. Itaq;
 die cōstitūnt quo secreto i
 t se ageret. et a singulis sel
 le plate sūt et appolite. P
 cepit aut; iudas armatos
 ee locis optunis. ne forte ab
 hostib; repēte malicie aliq;
 oriret; et cōgruū colloquiū
 fecūt. Morabat; aū nicanor
 iherosolimis. et nichil iūq;
 agebat. gregesq; turbar; q;
 cōgregate filiāt dimisit. Ha
 bebat aut; iudā semp carū

ex animo. et erat uiro iclinat;
 rogauit eū ducē uxorē. filiosq;
 pcreare. Supcias fecit. qete
 egit. cōmunitip; uinebat. Al
 chym; aū uidēs caritatē illoꝝ
 adiuce; et cōuētōnes. uenit
 ad demetriū. et dicebat nicanorē
 reb; aliēnis assētre. iudāq;
 regni i sidiatore; succellōre; s;
 destinasse. Itaq; rex exaspat;
 et pessimis hui; criminacōmb;
 iritat; scēpit. canori dices. mi
 grauit; quidē se ferre de am
 ticie cōuencōne. iudē tamē
 machabeū cici uictū mittē
 atyochiā. Qb; cognitis nica
 nor; cōsternabāt. et grauit;
 ferebat si ea q; cōuenerāt ir
 rita facēt. nichil lesus a uiro.
 Sed qā regi resistē n̄ potat;
 optunitatē obseruabat. qua
 pceptū pficeret. At machabē
 uidēs austerius age nicanorē. / secus
 et cōsuetū occurrūm feroci
 exhibente. i telligēs nō exlo
 no ee aultitate istā. paucis
 suoz cōgregatis occultauit
 se a nicanore. Qd; ut ille cog
 nouit fortit; se a uiro puentū.
 uenit ad maximū. et scāssimūq;
 templū. et sacerdotib; solitas ho
 stias offerentib; iussit s; tradi

249

uirū. Quib' cū iuramēto dicen-
 tib' nescire se ubi eēt q' q'rebat.
 extendēs manū ad tēplū iu-
 rauerūt. Nisi in uictū iudā tra-
 diditis: istō dī famū ī planicie
 deducā et altare effodiā: et tē-
 plū hoc libo patri cōsecrabo.
 Et hys dīs abiit. Sacerdotes autē
 ptendētes manū ī celū: iuoca-
 bāt eū qui sēp pugnator eēt
 gētis ipōr: hęc dicētes. Tu
 dñe. q' uniuersitatis nlli' idiges:
 uoluisti tēplū habitacōis tue
 fi ī nob. et nē scē scōr omiū
 dñe: cōserua ī etnū ī polluta
 domū istā q' nup mūdāta est.
 Alias autē qdā de seniorib' ab
 iherosolimis delat' ē nicanor.
 uir amator ciuitatis et bene
 audies: qui p affectu pat' iu-
 deor appellābat. Hic multis
 tēp' cōtinētie ppolitū tenuit
 ī iudaismo: corpulor et animā
 tradē content' p p'serua'cia.
 Volēs autē nicanor' maifestare
 odiū qd' habebat ī iudōs: mi-
 lit' milites quingētos. ut eū
 cōphēderet. Putabat eī si il-
 lū decepisset. se clade' maximā
 iudeis illatur. Turbis autē ir-
 riere domū eī. et ianua' dis-
 rūpe atq' igne' ad mouē cu-

piētib' cū iā cōphēderet gla-
 dio se percūt: eligēs nobilit'
 mori poti' qm' t'bdit' si pctō-
 rib' et cōt. natales suos ī dig-
 nis iurys agi. Et cū p'festi-
 nacōe nō certo ictu plagā
 dedisset: et turbe mē hostia
 irrūpēt: recurrēs audact'
 ad murū. p'cipitauit semet
 ipm uirilit' ī turbas. Quib'
 uelocit' locū dātib' casu ei:
 uenit p' mediā ceruicē. Et cū
 adhuc spirar' accētis ani-
 mis surerit: et cū sāguis
 eī magno fluxu deflueret.
 et grauissimis uulnerib' eēt
 lauci' cursu turbā p'rahsit: et
 stās sup' petrā quādā p'rup-
 tā. et iam ex sāguis effect'.
 cōplex' ī testina sua utriusq'
 manib' p'icit sup' turbas:
 ī uocās dñatorē uite ac sps.
 ut hec illi itē reddet: atq'
 ita defunct' ē. **XV.**

Nicanor autē ut compit'
 iudā eē ī locis sama-
 rie: cogitauit die sabbati
 cū omī impetu cōmittē bellū.
 Iudeis uero q' illū p'necessi-
 tate' seqbant' dicentib' ne
 ita ferocit' ac barbare fecis.
 sed honore' tribue diei scī

Summa

ficacōnis ⁊ honora eū q̄ uniuersa cōspicit
 at ille ī felix īrogauit. Si ē potēs ī celo
 q̄ impauit agi die sbbor. Et respodētib
 illis. ē dñs uiuēs ipe ī celo potēs. q̄ iussit
 agi septima die. at ille ait. Et ego potēs
 sū sup trā. q̄ impo sumi arma et nego
 cia regis. impleti. Tam nō optinuit. ut
 cōsiliū pficeret. Et nicānor quidē cū sup
 bia erect cogitauit. cōmune trophēū
 statuē de iuda. machabe aū cōfidebat sp̄
 cū omī spe auxiliū s̄ a deo affutur. ⁊ hor
 tabat suos ne formidaret aduentū na
 tionū. s̄ ī mēte habent adiutoria s̄ sc̄a
 de celo. et nūc sp̄aret ab omī potēte af
 futura sibi uictoria. Et allocut illos
 de lege et p̄phis ad monēs etiā certa
 minū q̄ fecerat p̄us p̄mpcōres eos cō
 stituit. ⁊ ita animis eorū erectis. simul
 ostendēs gencū fallaciā ⁊ iuramētōz
 p̄uaritacōne. singlos illoz armauit n̄
 clipeis et haste municōne. sed sermoib
 optimis et hortacōib. exposito digno a
 fide sompno. p̄ quod uniuersos letifi
 cauit. Erat autē huiuscemodi uisus. o
 niā qui fuerat sūmus sacerdos. uirum
 bonū et benignum uerecūdum uisu mo
 destū morib. et eloquio decor. et q̄ a p̄uo
 ī uirtutib. exercitat. sit manus p̄tendētē
 orare p̄ omī p̄plo iudeoz. post hēc autē
 appuissē et aliū uirū etate et gl̄a mira
 bile. et magni decoris habitudine circa
 illū. respondente uero omīā dixisse. Hic

est. fratru amator et ppli isrl. Hic ē q̄
 multū orat p̄ p̄plo et uniuersa sancta
 ciuitate iheremias p̄pha dei. extēdit
 aū iheremiā dextrā. et dedisse iude gla
 dium aureū dicente. accipe sc̄m gladi. et
 um. mun. a deo. in quo deities aduer
 sarios ppli mei israhel. Exhortati itaq̄
 iude sermonib. bonis ualde de quib. ex
 tolli possit impet. et animi iuuenum
 cōfortari. Statuerūt dimicare et cōflige
 forit. ut uirt. de negociis iudicaret.
 eo qd ciuitas sc̄a et templū piclitaret.
 Erat enī purorib. et filijs. itēq̄ p̄frib.
 et cognatis minor sollicitudo. maxim.
 uero et p̄mus p̄sanctitate timor erat
 templi. Sed et eos q̄ ī ciuitate erat nō
 minima sollicitudo habebat p̄his qui
 cōgressuri erāt. Et cū iā omīs sp̄arent
 iudiciū futurū. hostesq̄ ad eēt. atq̄ ex
 erit. eēt ordinat. bestie. equitesq̄ oport
 uno ī loco cōpositi. cōlidās machabe
 aduentū multitudis. et apparat. uariū
 armoz. ac ferocitate bestiaz. extendēs
 manū ī celū p̄digia faciente dñm iuo
 cauit. qui nō sc̄dm armoz potēciā. s̄ ut
 ipi placet dat dignis uictoriā. Dixit aū
 iuocans. hoc m. Tu dñe misisti anglm
 tuū sb ezechia rege iuda. et īterfecisti
 de castris semacherib centū octoginta
 v. milia. Et n̄c dñator celoz. mitte an
 glm tuū bonū ante nos ī timore et
 tremore magnitudis brachij tui. ut

250

metuat q̄ cū blasphemia ueni-
 ūt aduers' sc̄m pplm tuū. Et
 hic quidē ita porauit: nicanor
 aū ⁊ q̄ cū ip̄o erāt cū tubis ⁊
 cymbalis. et cāticis admoue-
 bāt. Judas v̄o et q̄ cū ip̄o erāt
 iuocato deo poracōes. cōgres-
 si sūt. et manu quidē pugna-
 tes. sed cordib' dñm orantes.
 p̄strauerūt nō min' xxx. v.
 milia. p̄sencia dei magnifice
 delectati. Cumq; cessassent
 et cū gaudio redirēt. cogno-
 uerūt nicanorē ruisse cū ar-
 mis suis. factō itaq; clamo-
 re et p̄turbacōne suscitata.
 patria uoce om̄ipotentē do-
 minū benedicebat. p̄cepit
 aū iudas qui p̄ om̄ia corpore
 et animo mori. p̄ciub' para-
 tus erat caput nicanoris. et
 manū cū humero abstulim.
 iherosolima p̄ferri. Quo cū
 cōuenissēt. cōnuocatis con-
 tribulib' et sac̄dotib' ad altare.
 accersit et eos qui ī arte
 erāt. et ostenso capite nica-
 noris. et manu nefaria qm̄
 extendēs cont' domū sc̄am
 om̄ipotentis dei. magnifice
 gloriat' est. lingua etiā im-
 p̄i nicanoris p̄cisa iussit

p̄tulañ auib' dari. manū
 aū demētis cont' tēplū susce-
 di. Omēs ig' celi dñm benedi-
 rerūt dicētes. Benedēs dñs
 qui locū suū ī cōtaminatū
 cōseruauit. Suspēdit autē
 caput nicanoris ī sūma ar-
 ce. eundēs ut eēt ⁊ manifestū
 signū auxili' dī. Itaq; omēs
 cōmuni cōsilio decreuerūt.
 nullo m̄ die istū absq; celebri-
 tate p̄terire. habe aū celebri-
 tate. t̄cia decima die mēsis
 adar. quod dicit uoce syria-
 ca pridie mardochei die. Ag-
 his erga nicanorē gestis. ⁊
 ex illis tēpib' ab hebreis ciui-
 tate possessa. ego quoq; ī his
 sine faciā sermonis. Et siq̄
 dem bene et ut hystorie com-
 petit. et ipse uelim. Si autē
 min' digne. cōcedendum est
 m̄. Sic enī uinū sp̄ bibere.
 aut semper aquā contrariū
 est. alterius autē uti delecta-
 bile. ita legentib' si sp̄ exact'
 sit sermo non erit gratus.
 hic ergo erit cōsummat'.

Explicit lib. Machabeor
 secundus

